

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 25 juni 2022
(OR. fr, en)

**Interinstitutioneel dossier:
2021/0211(COD)**

**10509/22
ADD 1**

**CLIMA 304
ENV 640
ENER 322
TRANS 426
AGRI 281
COMPET 522
ECOFIN 650
CODEC 966**

NOTA

van: het voorzitterschap

aan: de Raad

nr. Comdoc.: 10875/21 + ADD 1 - COM(2021) 551 final

Betreft: "Fit for 55"-pakket

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie, Besluit (EU) 2015/1814 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten en Verordening (EU) 2015/757

- Algemene oriëntatie

Met het oog op de zitting van de Raad (Milieu) op 28 juni 2022 gaat hierbij voor de delegaties de compromistekst van het voorzitterschap over bovengenoemd onderwerp.

**Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van
Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in
broeikasgasemissierechten binnen de Unie, Besluit (EU) 2015/1814 betreffende de instelling en
de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in
broeikasgasemissierechten en Verordening (EU) 2015/757¹**

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité²,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's³,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

¹ Wijzigingen ten opzichte van de vorige versie van de compromistekst van het voorzitterschap zijn **vetgedrukt en onderstreept**, schrappingen zijn aangegeven met [...]. Vorige wijzigingen zijn onderstreept.

² PB C [...] van [...], blz. [...].

³ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁴Overwegende hetgeen volgt:

- 1) De Overeenkomst van Parijs, die in december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is ondertekend, is in november 2016 in werking getreden⁵. De partijen kwamen overeen de stijging van de wereldgemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het pre-industriële niveau te houden, en ernaar te blijven streven de temperatuurstijging tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau te beperken.
- 2) Het aanpakken van uitdagingen met betrekking tot het klimaat en het milieu en het behalen van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs staan centraal in de mededeling over de Europese Green Deal, die de Commissie op 11 december 2019 heeft goedgekeurd⁶.
- 3) De Europese Green Deal omvat een uitgebreide reeks elkaar versterkende maatregelen en initiatieven die gericht zijn op het bereiken van klimaatneutraliteit in de EU tussen nu 2050, en er wordt een nieuwe groeistrategie in vastgesteld die tot doel heeft de Unie om te vormen tot een eerlijke en welvarende samenleving, met een moderne, hulpbronnenefficiënte en concurrerende economie waarin economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen. De Green Deal moet het natuurlijk kapitaal van de Unie beschermen, behouden en verbeteren, en de gezondheid en het welzijn van de burgers beschermen tegen milieugerelateerde risico's en effecten. Tegelijkertijd treft deze overgang vrouwen en mannen anders en heeft deze een bijzonder effect op bepaalde achtergestelde groepen, zoals ouderen, personen met een handicap en personen die tot een raciale of etnische minderheid behoren. Daarom moet ervoor worden gezorgd dat de transitie rechtvaardig en inclusief is en niemand aan zijn lot wordt overgelaten.

⁴ Op enkele gerichte uitzonderingen na zijn de overwegingen ongewijzigd gebleven.

⁵ Overeenkomst van Parijs (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4).

⁶ COM(2019) 640 final.

- 4) In het licht van de zeer ernstige gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de gezondheid, de levens- en arbeidsomstandigheden en het welzijn van de burgers van de Unie, waardoor is gebleken dat onze samenleving en onze economie hun weerbaarheid tegen externe schokken moeten verbeteren en vroegtijdig moeten optreden om deze te voorkomen of te beperken, zijn de noodzaak en de waarde van de Europese Green Deal alleen maar toegenomen. De Europese burgers zijn nog steeds duidelijk van mening dat dit met name van toepassing is op klimaatverandering⁷.
- 5) De Unie heeft zich er in de geactualiseerde nationaal bepaalde bijlage die zij op 17 december 2020 bij het secretariaat van het UNFCCC heeft ingediend, toe verbonden de nettobroeikasgasemissies van de hele economie van de Unie tussen nu en 2030 met ten minste 55 % ten opzichte van 1990 te verlagen⁸.
- 6) Bij Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad⁹ heeft de Unie de doelstelling om in 2050 klimaatneutraliteit in de hele economie te bereiken, vastgelegd in wetgeving. Die verordening bevat ook een bindende toezegging om tussen nu en 2030 op Unieniveau tot een nettoreductie van broeikasgasemissies te komen (emissies na aftrek van verwijderingen) van ten minste 55 % ten opzichte van de niveaus van 1990.
- 7) Alle sectoren van de economie moeten een bijdrage leveren om die emissiereductie te verwezenlijken. Daarom moet de ambitie van het EU-emissiehandelssysteem (EU-ETS), dat is vastgesteld bij Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁰ om de uitstoot van broeikasgassen op een kosteneffectieve en economisch efficiënte wijze te verminderen, worden verhoogd op een wijze die is afgestemd op deze voor de gehele economie geldende nettodoelstelling voor de reductie van broeikasgasemissies voor 2030.

⁷ Speciale Eurobarometer 513 over klimaatverandering, 2021 (https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_nl).

⁸ https://unfccc.int/sites/default/files/NDC/2022-06/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

⁹ Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet") (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

¹⁰ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

8) Het EU-ETS moet stimuleren dat productie plaatsvindt in installaties die de broeikasgasemissies geheel of gedeeltelijk verminderen. Om te waarborgen dat installaties die een in bijlage I genoemde activiteit uitoefenen en die aan de capaciteitsdrempel van die activiteit voldoen maar geen broeikasgassen uitstoten, onder het toepassingsgebied van het EU-ETS vallen en derhalve een gelijke behandeling van installaties in de betrokken sectoren te waarborgen, moet de beschrijving van bepaalde categorieën activiteiten in bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG worden gewijzigd. Bovendien moet de kosteloze toewijzing voor de productie van een product onafhankelijk zijn van de aard van het productieproces. Om voor nieuwe en bestaande technologieën een gelijk speelveld te waarborgen, moet voor bepaalde benchmarks de definitie van de producten en van de processen en emissies worden gewijzigd. Ook moet de actualisering van de benchmarkwaarden voor waterstof worden losgekoppeld van die voor raffinaderijen om rekening te houden met het toenemende belang van de productie van waterstof buiten de sector raffinaderijen.

8 a) Na de wijziging van de producten en van de processen en emissies waarop bepaalde benchmarks betrekking hebben, moet ervoor worden gezorgd dat producenten geen dubbele compensatie ontvangen voor dezelfde emissies, met zowel kosteloze toewijzing als compensatie voor indirecte kosten, en moeten de financiële maatregelen ter compensatie van in de elektriciteitsprijzen doorberekende indirecte kosten dienovereenkomstig worden aangepast.

9) Richtlijn 96/61/EG van de Raad¹¹ is bij Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad¹² ingetrokken. De verwijzingen naar Richtlijn 96/61/EG in artikel 2 van Richtlijn 2003/87/EG en in bijlage IV bij die richtlijn moeten dienovereenkomstig worden bijgewerkt. Gezien de dringende behoefte aan emissiereducties voor de gehele economie, moeten de lidstaten maatregelen kunnen nemen om de broeikasgasemissies die onder het toepassingsgebied van het EU-ETS vallen, te verminderen door middel van ander beleid dan de krachtens Richtlijn 2010/75/EU vastgestelde emissiegrenswaarden.

¹¹ Richtlijn 96/61/EG van de Raad van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (PB L 257 van 10.10.1996, blz. 26).

¹² [Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies \(geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging\) \(PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17\).](#)

- 10) In haar mededeling "Route naar een gezonde planeet voor iedereen"¹³ roept de Commissie op om de EU richting nulvervuiling tussen nu en 2050 te sturen, door de verontreiniging in lucht, zoet water, zeeën en bodems terug te brengen tot niveaus die naar verwachting niet langer schadelijk zullen zijn voor de gezondheid en natuurlijke ecosystemen. Maatregelen in het kader van Richtlijn 2010/75/EU, het belangrijkste instrument voor de regulering van de uitstoot van lucht-, water- en bodemverontreinigende stoffen, zullen er vaak voor zorgen dat ook de uitstoot van broeikasgassen wordt verminderd. Overeenkomstig artikel 8 van Richtlijn 2003/87/EG moeten de lidstaten zorgen voor coördinatie tussen de vergunnings-eisen van Richtlijn 2003/87/EG en die van Richtlijn 2010/75/EU.
- 11) In het besef dat nieuwe innovatieve technologieën vaak een vermindering van zowel broeikasgasemissies als verontreinigende stoffen mogelijk zullen maken, is het belangrijk om te zorgen voor synergieën tussen beleidsmaatregelen die tot een vermindering van de emissies van zowel broeikasgassen als verontreinigende stoffen leiden, zoals Richtlijn 2010/75/EU, en de doeltreffendheid daarvan in dit opzicht te herzien.
- 12) De definitie van elektriciteitsopwekkers werd gebruikt om de maximale hoeveelheid kosteloos toe te wijzen emissierechten aan de industrie in de periode 2013-2020 vast te stellen, maar dit heeft ertoe geleid dat warmtekrachtkoppelingcentrales anders werden behandeld dan industriële installaties. Om het gebruik van hoogrenderende warmtekrachtkoppeling te stimuleren en te zorgen voor gelijke behandeling van alle installaties die kosteloze emissierechten voor warmteproductie en stadsverwarming ontvangen, moeten alle verwijzingen naar elektriciteitsopwekkers in Richtlijn 2003/87/EG worden geschrapt. Daarnaast specificeert Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331 van de Commissie¹⁴ dat alle industriële processen in aanmerking komen voor kosteloze toewijzing. Daarom zijn de bepalingen inzake koolstofafvang en -opslag in artikel 10 bis, lid 3, van Richtlijn 2003/87/EG achterhaald en moeten zij worden geschrapt.

¹³ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's Route naar een gezonde planeet voor iedereen, EU-actieplan: "Verontreiniging van lucht, water en bodem naar nul" (COM/2021/400 final).

¹⁴ Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331 van de Commissie van 19 december 2018 tot vaststelling van een voor de hele Unie geldende overgangsregeling voor de geharmoniseerde kosteloze toewijzing van emissierechten overeenkomstig artikel 10 bis van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 59 van 27.2.2019, blz. 8).

- 13) Broeikasgassen die niet rechtstreeks in de atmosfeer worden uitgestoten, moeten in het kader van het EU-ETS als emissies worden beschouwd en voor die emissies moeten emissierechten worden ingeleverd, tenzij die emissies worden opgeslagen in een opslaglocatie overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁵, of tenzij zij permanent chemisch in een product gebonden zijn zodat zij bij normaal gebruik niet in de atmosfeer terechtkomen. De Commissie moet de bevoegdheid krijgen om uitvoeringshandelingen vast te stellen ter nadere bepaling van de voorwaarden op grond waarvan broeikasgassen als permanent chemisch in een product gebonden moeten worden beschouwd zodat zij bij normaal gebruik niet in de atmosfeer terechtkomen, indien van toepassing met inbegrip van het verkrijgen van een koolstofverwijderingscertificaat met het oog op ontwikkelingen in de regelgeving met betrekking tot de certificering van koolstofverwijdering.
- 14) Internationale maritieme vervoersactiviteiten die bestaan uit reizen tussen havens die onder de jurisdictie van twee verschillende lidstaten vallen of tussen een haven onder de jurisdictie van een lidstaat en een haven buiten de jurisdictie van een lidstaat, zijn de enige vormen van vervoer waarop de eerdere toezeggingen van de Unie om broeikasgasemissies te verminderen niet van toepassing waren. De emissies van brandstof die in de Unie wordt verkocht voor reizen die in één lidstaat beginnen en in een andere lidstaat of in een derde land eindigen, zijn sinds 1990 met ongeveer 36 % toegenomen. Deze emissies vertegenwoordigen bijna 90 % van alle navigatie-emissies in de Unie, aangezien de emissies van brandstof die in de Unie wordt verkocht voor reizen die beginnen en eindigen in dezelfde lidstaat sinds 1990 met 26 % zijn verminderd. Als het beleid niet wordt gewijzigd zullen de emissies van internationale maritieme vervoersactiviteiten naar verwachting tussen 2015 en 2030 met ongeveer 14 % toenemen en tussen 2015 en 2050 met 34 %. Als de klimaatveranderingseffecten van maritieme vervoersactiviteiten zoals verwacht toenemen, zouden hierdoor de reducties die andere sectoren realiseren om klimaatverandering te bestrijden, aanzienlijk worden ondermijnd.

¹⁵ Richtlijn 2009/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de geologische opslag van kooldioxide en tot wijziging van Richtlijn 85/337/EEG van de Raad, de Richtlijnen 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG en 2008/1/EG en Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 140 van 5.6.2009, blz. 114).

- 15) De Commissie heeft in 2013 een strategie aangenomen om maritieme emissies geleidelijk in het beleid van de Unie voor de vermindering van broeikasgasemissies te integreren. Als eerste stap in deze aanpak heeft de Unie bij Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad ¹⁶ een systeem ingevoerd om emissies van maritiem vervoer te monitoren, rapporteren en verifiëren; die eerste stap moet worden gevolgd door vaststelling van reductiedoelstellingen voor de maritieme sector en de toepassing van een markt-gebaseerde maatregel. In overeenstemming met de toezegging van de twee wetgevers die in Richtlijn (EU) 2018/410 van het Europees Parlement en de Raad¹⁷ is geformuleerd, dient de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) of de Unie vanaf 2023 actie te ondernemen, hetgeen onder meer voorbereidende werkzaamheden inzake vaststelling en uitvoering van een maatregel behelst die ervoor zorgt dat de sector naar behoren bijdraagt aan de inspanningen die nodig zijn om de in het kader van de Overeenkomst van Parijs overeengekomen doelstellingen te verwezenlijken, en passend overleg pleegt met alle stakeholders.
- 16) Krachtens Richtlijn (EU) 2018/410 moet de Commissie verslag uitbrengen aan het Europees Parlement en de Raad over de vorderingen die de IMO heeft gemaakt in de richting van een ambitieus emissiereductiestreefcijfer, en over bijbehorende maatregelen met het oog op een billijke bijdrage van de sector maritiem vervoer aan de inspanningen die nodig zijn om de in het kader van de Overeenkomst van Parijs overeengekomen doelstellingen te verwezenlijken. De inspanningen die via de IMO worden geleverd om de mondiale maritieme emissies te beperken, moeten worden aangemoedigd. Het gaat hierbij onder meer over de snelle uitvoering van de in 2018 vastgestelde IMO-strategie ter vermindering van de broeikasgasemissies van schepen, waarin ook wordt verwezen naar eventuele markt-gebaseerde maatregelen om de vermindering van de broeikasgasemissies door de internationale scheepvaart te stimuleren. Hoewel de recente vooruitgang die via de IMO is geboekt welkom is, volstaan de maatregelen[...] tot nu toe niet om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te verwezenlijken.

¹⁶ Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende de monitoring, de rapportage en de verificatie van kooldioxide-emissies door maritiem vervoer en tot wijziging van Richtlijn 2009/16/EG (PB L 123 van 19.5.2015, blz. 55).

¹⁷ Richtlijn (EU) 2018/410 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2018 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen en van Besluit (EU) 2015/1814 (PB L 76 van 19.3.2018, blz. 3).

- 17) De Commissie heeft in de Europese Green Deal verklaard voornemens te zijn aanvullende maatregelen te nemen om de broeikasgasemissies van de sector maritiem vervoer aan te pakken door middel van een pakket maatregelen die de Unie in staat stellen haar emissiereductiedoelstellingen te halen. Richtlijn 2003/87/EG moet in dit verband worden gewijzigd om de sector maritiem vervoer in het EU-ETS op te nemen zodat deze sector bijdraagt aan de verhoogde klimaatdoelstellingen van de Unie en aan de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, die de ontwikkelde landen ertoe verplicht het voortouw te nemen door emissiereductiedoelstellingen voor de gehele economie vast te stellen, terwijl ontwikkelingslanden worden aangemoedigd om geleidelijk over te stappen op emissie-reductie- of emissiebeperkingsdoelstellingen voor de gehele economie.¹⁸ Het is passend dat het EU-ETS een deel van de emissies dekt van reizen tussen havens onder de jurisdictie van een lidstaat en havens onder de jurisdictie van een derde land, waarbij het derde land kan beslissen over passende maatregelen met betrekking tot het andere aandeel van emissies, aangezien emissies van de internationale luchtvaart buiten Europa vanaf januari 2021 door wereldwijde marktgebaseerde maatregelen moeten worden geplafonneerd, terwijl er geen maatregelen zijn om de emissies van maritiem vervoer te plafonneren of te beprijzen. De uitbreiding van het EU-ETS tot de sector maritiem vervoer moet dus betrekking hebben op de helft van de emissies van schepen die aankomen in een haven onder de jurisdictie van een lidstaat vanuit een haven buiten de jurisdictie van een lidstaat, de helft van de emissies van schepen die vertrekken vanuit een haven onder de jurisdictie van een lidstaat en aankomen in een haven buiten de jurisdictie van een lidstaat, de emissies van schepen die aankomen in een haven onder de jurisdictie van een lidstaat vanuit een haven onder de jurisdictie van een lidstaat, en de emissies van schepen die zijn afgemeerd in een haven onder de jurisdictie van een lidstaat. Deze aanpak is naar voren gekomen als een praktische oplossing voor de kwestie van gezamenlijke, doch verschillende verantwoordelijkheden en capaciteiten, die in de UNFCCC-context al geruime tijd een uitdaging vormt. Door een deel van de emissies van zowel inkomende als uitgaande reizen tussen de Unie en derde landen af te dekken, is de doeltreffendheid van het EU-ETS gewaarborgd, in die zin dat het milieueffect van de maatregel in vergelijking met een beperking van het geografisch toepassingsgebied tot reizen binnen de EU, groter is, en tegelijk de risico's op havenontwijkend gedrag en verplaatsing van overlappingsactiviteiten buiten de Unie worden beperkt.

¹⁸ Overeenkomst van Parijs, artikel 4, lid 4.

Om de opnemings van de sector in het EU-ETS vlot te laten verlopen moeten de scheepvaartmaatschappijen geleidelijk meer emissierechten inleveren voor geverifieerde emissies die voor de periode 2024-2026 worden gerapporteerd. Om de milieu-integriteit van het systeem te beschermen, moet, zodra elk jaar het verschil tussen geverifieerde emissies en ingeleverde emissierechten is vastgesteld, een overeenkomstig aantal emissierechten worden geannuleerd, voor zover er in die jaren voor maritiem vervoer minder emissierechten voor geverifieerde emissies worden ingeleverd. Vanaf 2027 moeten scheepvaartmaatschappijen het aantal emissierechten inleveren dat overeenkomt met alle geverifieerde emissies die zij in het voorgaande jaar hebben gerapporteerd.

17 a) De uitbreiding van het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG tot maritiem vervoer zal veranderingen teweegbrengen in de kosten voor de scheepvaart. Dit zal voor alle delen van de Unie gevolgen hebben, aangezien de goederen die via maritiem vervoer vertrekken uit en aankomen in havens binnen de Unie afkomstig zijn uit of bestemd zijn voor de verschillende lidstaten, ook de lidstaten zonder zee grens. De toewijzing van door de lidstaten te veilen emissierechten mag daarom in beginsel niet veranderen doordat maritieme activiteiten in het systeem worden opgenomen, en moet alle lidstaten omvatten. De gevolgen zullen echter niet voor alle lidstaten gelijk zijn. De uitbreiding zal met name lidstaten die zeer afhankelijk zijn van de scheepvaart het zwaarst treffen. Voor lidstaten met een grote maritieme sector in vergelijking met hun relatieve omvang zullen de gevolgen van de uitbreiding van het EU-ETS tot maritiem vervoer meer voelbaar zijn. Het is derhalve passend die lidstaten extra steun te verlenen in de vorm van meer emissierechten ter ondersteuning van het koolstofvrij maken van maritieme activiteiten, en voor gemaakte administratieve kosten. De steun moet geleidelijk worden ingevoerd, gelijktijdig met de invoering van inleveringsverplichtingen, in verhouding met de gevolgen die die lidstaten ondervinden. In de context van de herziening van Richtlijn 2003/87/EG zou de Commissie deze extra steun moeten laten afhangen van met name de ontwikkelingen die zich voordoen in de scheepvaartmaatschappijen die onder de verantwoordelijkheid van verschillende lidstaten vallen.

- 17 b) De vernieuwing van de vloot van schepen met een ijsklasse en de ontwikkeling van innovatieve technologie om de emissies van deze schepen te verminderen, zullen tijd kosten en financiële steun vergen. Op dit moment verbruiken schepen met een ijsklasse, vanwege het model dat de schepen in staat stelt in ijsomstandigheden te varen, meer brandstof dan schepen van vergelijkbare grootte die ontworpen zijn om alleen in open water te varen. Daarom moet in het kader van deze richtlijn een vlagneutrale methode worden ingevoerd om te bepalen hoeveel minder emissierechten scheepvaartmaatschappijen op basis van de ijsklasse van hun schepen tot 31 december 2030 moeten inleveren.
- 17 c) Eilanden zijn afhankelijker van maritiem vervoer dan de andere gebieden en hun connectiviteit hangt af van maritieme verbindingen. Om eilanden met een kleinere bevolking te helpen verbonden te blijven nadat maritieme activiteiten in het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG zijn opgenomen, moet een tijdelijke afwijking van de inleveringsverplichting uit hoofde van die richtlijn mogelijk zijn voor maritieme vervoersactiviteiten met eilanden waarvan de bevolking minder dan 50 000 inwoners bedraagt.
- 17 d) De lidstaten moeten kunnen verzoeken dat een transnationaal openbaredienstcontract of een transnationale openbaredienstverplichting tussen twee lidstaten tijdelijk wordt vrijgesteld van bepaalde verplichtingen uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG. Die mogelijkheid moet beperkt zijn tot verbindingen tussen een lidstaat zonder landgrens met een andere lidstaat en de geografisch dichtstbijgelegen lidstaat, zoals de maritieme verbinding tussen Cyprus en Griekenland, die er al meer dan 20 jaar niet meer is. Deze tijdelijke afwijking komt tegemoet aan de dringende noodzaak om te voorzien in een dienst van algemeen belang en om te zorgen voor connectiviteit en economische, sociale en territoriale samenhang.

- 17 e) Rekening houdend met de bijzondere kenmerken en permanente beperkingen van de ultraperifere gebieden van de Unie zoals erkend in artikel 349 van het Verdrag, en gezien hun sterke afhankelijkheid van maritiem vervoer, moet bijzondere aandacht worden besteed aan het behoud van hun toegankelijkheid en efficiënte connectiviteit via de zeevaart. Daarom moet worden voorzien in een tijdelijke afwijking van bepaalde verplichtingen uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG wat betreft emissies van maritieme vervoersactiviteiten tussen een haven in een ultraperifeer gebied van een lidstaat en een haven in diezelfde lidstaat, met inbegrip van havens in hetzelfde ultraperifere gebied en in een ander ultraperifeer gebied van dezelfde lidstaat.
- 18) De bepalingen van Richtlijn 2003/87/EG wat betreft maritieme vervoersactiviteiten moeten regelmatig worden herzien in het licht van de internationale ontwikkelingen en de inspanningen die ter verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs zijn geleverd, waaronder de tweede algemene inventarisatie in 2028, [...] en ingeval de Internationale Maritieme Organisatie een wereldwijde marktgebaseerde maatregel vaststelt om broeikasgasemissies door maritiem vervoer te verminderen teneinde rekening te houden met die vooruitgang, met name als de maatregel voldoende ambitieus en krachtig is. [...] Daartoe moet de Commissie onverwijld [...] vóór de tweede algemene inventarisatie in 2028 — en dus uiterlijk op 30 september 2028 — een verslag indienen bij het Europees Parlement en de Raad. De Commissie moet in dat verslag de ambitie van die maatregel onderzoeken in het licht van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en de algemene milieu-integriteit ervan. Zij moet ook alle kwesties in verband met de mogelijke co-existentie van deze richtlijn met, of de afstemming ervan op, die maatregel onderzoeken [...]. Indien nodig gaat het verslag vergezeld van een wetgevingsvoorstel tot wijziging van deze richtlijn, in overeenstemming met de afspraken inzake broeikasgasemissies voor de hele economie van de Unie en met het oog op het behoud van de milieu-integriteit en de doeltreffendheid van de klimaatactie van de Unie, waarbij wordt gezorgd voor een passende uitvoering van de wereldwijde marktgebaseerde maatregel die door de Internationale Maritieme Organisatie is vastgesteld, rekening houdend met de noodzaak van samenhang tussen het EU-ETS en de wereldwijde marktgebaseerde maatregel en elke daaruit voortvloeiende aanzienlijke dubbele last vermijgend.

- 18 a) Door de gestegen kosten in de scheepvaart als gevolg van de uitbreiding van Richtlijn 2003/87/EG tot maritieme vervoersactiviteiten, doet zich bij gebrek aan een algemene maatregel een risico op omzeiling voor. Aanlopen in uitwijkhavens buiten de Unie zullen niet alleen de milieuvoordelen van de internalisering van de kosten van emissies van maritieme activiteiten verminderen, maar kunnen ook leiden tot extra emissies als gevolg van de extra afstand die wordt afgelegd om zich aan de toepassing van Richtlijn 2003/87/EG te onttrekken. Het is daarom passend bepaalde stops in havens buiten de Unie buiten het toepassingsgebied van de term "aanloophaven" te houden. Die uitsluiting uit het toepassingsgebied moet vooral de havens in de nabijheid van de Unie betreffen waar het risico op ontwijking het grootst is. Een grens van 300 zeemijl lijkt ter bestrijding van ontwijking een evenredige maatregel, waarbij de extra last en het risico van ontwijking met elkaar in evenwicht zijn. Bovendien mag de uitsluiting van de term "aanloophaven" uit het toepassingsgebied slechts gelden voor containerschepen en havens waarvan de hoofdactiviteit het overladen van containers is. Voor dergelijke transporten bestaat het risico van ontwijking, wegens het ontbreken van beperkende maatregelen, ook in een verschuiving van havenknooppunten naar havens buiten de Unie, hetgeen de gevolgen van de ontwijking nog verergert. Om de evenredigheid en gelijke behandeling van de maatregel te waarborgen, moet rekening worden gehouden met maatregelen in derde landen die hetzelfde effect hebben als Richtlijn 2003/87/EG.
- 19) De Commissie moet de werking van Richtlijn 2003/87/EG evalueren met betrekking tot maritieme vervoersactiviteiten in het licht van de ervaring met de toepassing ervan, onder meer met betrekking tot het opsporen van ontwijkingpraktijken teneinde deze in een vroeg stadium te voorkomen [...], en vervolgens maatregelen voorstellen om de effectiviteit van deze richtlijn te waarborgen.
- 19 a) CO₂-emissies vormen het grootste deel van de emissies in de scheepvaart. Om redenen van administratieve uitvoerbaarheid is het te vroeg om extra broeikasgasemissies door maritiem vervoer op te nemen [...] vanaf het begin van de opnemings van de scheepvaart in het ETS, maar de emissies van andere broeikasgassen dan CO₂ zullen in de loop der tijd waarschijnlijk toenemen door de ontwikkeling van schepen die door vloeibaar aardgas of andere energiebronnen worden aangedreven, zodat de toekomstige opnemings ervan in het ETS de milieu-integriteit ten goede zou komen en goede praktijken zou stimuleren. Daarom moeten methaan- en distikstofoxide-emissies [...] in de MRV-verordening worden opgenomen. Uiterlijk op 31 december 2026 moet de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag indienen waarin zij de haalbaarheid en kosteneffectiviteit onderzoekt van de opnemings in deze richtlijn van extra emissies van broeikasgassen door maritiem vervoer.

- 19 b) De emissies van schepen met een brutotonnage van minder dan 5 000 ton vormen een minderheid van de emissies in de scheepvaart, maar betreffen een groot aantal schepen. Om redenen van administratieve uitvoerbaarheid is het te vroeg om deze schepen [...] vanaf het begin van de opnemings van de scheepvaart in het ETS op te nemen, maar de toekomstige opnemings ervan zou de doeltreffendheid van het ETS verbeteren en potentieel ontwijkend gedrag, waarbij schepen met een brutotonnage van minder dan 5 000 ton worden gebruikt, kunnen verminderen. Daarom moet de Commissie uiterlijk op 31 december 2026 bij het Europees Parlement en de Raad een verslag indienen waarin zij de haalbaarheid en kosteneffectiviteit onderzoekt van de opnemings in deze richtlijn van emissies door schepen met een brutotonnage van minder dan 5 000 ton.
- 20) De persoon of organisatie die verantwoordelijk is voor de naleving van het EU-ETS moet de scheepvaartmaatschappij zijn, die is gedefinieerd als de scheepseigenaar of als een andere organisatie of persoon, zoals de manager of de rompbevrachter, die de verantwoordelijkheid voor de exploitatie van het schip van de scheepseigenaar heeft overgenomen en die er, bij het aangaan van die verantwoordelijkheid, mee heeft ingestemd alle door de Internationale Veiligheidsmanagementcode voor de veilige exploitatie van schepen en voor verontreinigingspreventie voorgeschreven taken en verantwoordelijkheden over te nemen. Deze definitie is gebaseerd op de definitie van "maatschappij" in artikel 3, punt d), van Verordening (EU) 2015/757 en is in overeenstemming met het wereldwijde systeem voor gegevensverzameling dat in 2016 door de IMO is opgezet. [...]

20 a) De emissies van een schip hangen onder meer af van de door de eigenaar genomen energie-efficiëntie maatregelen en de brandstof, de vervoerde vracht, de route en de snelheid van het schip, dat onder het gezag van een andere entiteit dan de eigenaar kan staan. Op het ogenblik waarop over het contract wordt onderhandeld, zouden met name deze laatstgenoemde aspecten niet bekend zijn waardoor de uiteindelijke emissies van het schip die onder Richtlijn 2003/87/EG vallen onzeker zouden zijn. Indien echter de koolstofkosten niet zouden worden doorgerekend aan de entiteit die het schip exploiteert, zouden de stimulansen om operationele maatregelen voor brandstofefficiëntie te nemen beperkt zijn. Overeenkomstig het beginsel dat de vervuiler betaalt, zou de scheepvaartmaatschappij krachtens het nationale recht derhalve het recht hebben om terugbetaling te verzoeken van de kosten die voortvloeien uit de inlevering van emissierechten van de entiteit die rechtstreeks verantwoordelijk is voor de besluiten die van invloed zijn op de CO₂-emissies van het schip. Hoewel een dergelijk terugbetalingsmechanisme contractueel kan worden vastgelegd, mogen de lidstaten — om de administratieve kosten te verlagen — niet verplicht zijn ervoor te zorgen of erop toe te zien dat er dergelijke overeenkomsten worden gesloten, maar moet de nationale wetgeving in plaats daarvan voorzien in een wettelijk recht van de scheepvaartmaatschappij op terugbetaling en in de toegang tot de rechter om het recht daartoe af te dwingen. Om diezelfde redenen moet dit recht, met inbegrip van eventuele conflicten met betrekking tot de terugbetaling tussen de scheepvaartmaatschappij en de entiteit die het schip exploiteert, de verplichtingen van de scheepvaartmaatschappij ten aanzien van de administrerende autoriteit alsook de handhavingsmaatregelen tegen die maatschappij die noodzakelijk kunnen blijken om ervoor te zorgen dat Richtlijn 2003/87/EG volledig wordt nageleefd, onverlet laten.

- 21) Om de administratieve lasten voor scheepvaartmaatschappijen te verminderen, moet voor elke scheepvaartmaatschappij één lidstaat verantwoordelijk zijn. De Commissie moet een eerste lijst van scheepvaartmaatschappijen publiceren die een maritieme activiteit hebben verricht die binnen het toepassingsgebied van het EU-ETS valt, waarin de administrerende autoriteit van elke scheepvaartmaatschappij wordt vermeld. De lijst moet ten minste om de twee jaar worden bijgewerkt om scheepvaartmaatschappijen naar gelang het geval over te dragen aan een andere administrerende autoriteit. Voor in een lidstaat geregistreerde scheepvaartmaatschappijen moet de administrerende autoriteit die lidstaat zijn. Voor in een derde land geregistreerde scheepvaartmaatschappijen moet de administrerende autoriteit de lidstaat zijn waar de scheepvaartmaatschappij in de afgelopen vier monitoringjaren naar schatting het grootste aantal havens heeft aangedaan bij reizen die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG vallen. Voor in een derde land geregistreerde scheepvaartmaatschappijen die in de laatste vier monitoringjaren geen enkele reis hebben uitgevoerd die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG valt, moet de administrerende autoriteit de lidstaat zijn van waaruit een schip van de scheepvaartmaatschappij is aangekomen of haar eerste reis die binnen het toepassingsgebied van die richtlijn valt, is begonnen. De Commissie moet om de twee jaar een lijst bekendmaken en actualiseren van scheepvaartmaatschappijen die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG vallen en waarin, naargelang het geval, de administrerende autoriteit van elke scheepvaartmaatschappij wordt vermeld. Om een gelijke behandeling van scheepvaartmaatschappijen te waarborgen, moeten de lidstaten voor het beheer van scheepvaartmaatschappijen waarvoor zij verantwoordelijk zijn geharmoniseerde regels toepassen, overeenkomstig door de Commissie vast te stellen gedetailleerde regels.
- 22) De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de scheepvaartmaatschappijen waarvan zij de administrerende autoriteit zijn, voldoen aan de voorschriften van Richtlijn 2003/87/EG. Indien een scheepvaartmaatschappij niet aan die voorschriften voldoet en de naleving niet door andere handhavingsmaatregelen van de administrerende autoriteit is gewaarborgd, moeten de lidstaten solidair optreden. In laatste instantie moeten lidstaten de toegang kunnen weigeren aan schepen die onder de verantwoordelijkheid van de betrokken scheepvaartmaatschappij vallen, met uitzondering van de lidstaat waarvan het schip de vlag voert en die dat schip moet kunnen aanhouden.

- 23) Scheepvaartmaatschappijen moeten hun op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens van maritieme vervoersactiviteiten monitoren en rapporteren overeenkomstig de voorschriften van Verordening (EU) 2015/757. De verslagen over de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens moeten overeenkomstig de regels van die verordening worden geverifieerd. Bij het uitvoeren van de verificaties op bedrijfsniveau mag de verificateur het emissieverslag op scheepsniveau en het in artikel 11, lid 2, van die verordening bedoelde verslag niet verifiëren, aangezien die verslagen op scheepsniveau reeds zullen zijn geverifieerd.
- 24) Het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA) of een andere relevante organisatie moet op basis van ervaring met soortgelijke taken op het gebied van milieubescherming, in voorkomend geval en in overeenstemming met zijn mandaat, de Commissie en de administrerende autoriteiten bijstaan bij de uitvoering van Richtlijn 2003/87/EG. Het EMSA zou — gezien zijn ervaring met de uitvoering van Verordening (EU) 2015/757 en zijn IT-instrumenten — de administrerende autoriteiten kunnen bijstaan, met name op het gebied van de monitoring, de rapportage en de verificatie van emissies die door maritieme activiteiten die onder het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen, worden gegenereerd, door de uitwisseling van informatie te vergemakkelijken of door richtsnoeren en criteria te ontwikkelen. De Commissie, bijgestaan door het EMSA, moet alles in het werk stellen om passende monitoringinstrumenten en richtsnoeren te ontwikkelen om de verificatie- en handhavingsactiviteiten in verband met de toepassing van deze richtlijn op het maritiem vervoer te faciliteren en te coördineren. Voor zover mogelijk moeten deze instrumenten ter beschikking worden gesteld van de lidstaten en de verificateurs teneinde een robuuste handhaving van deze richtlijn te waarborgen.
- 25) Bij Verordening (EU) 2017/2392 van het Europees Parlement en de Raad¹⁹ is artikel 12, lid 3, van Richtlijn 2003/87/EG gewijzigd om alle exploitanten in staat te stellen alle verleende emissierechten te gebruiken. Het voorschrift dat vergunningen voor broeikasgasemissies een verplichting moeten bevatten om emissierechten in te leveren overeenkomstig artikel 6, lid 2, punt e), van die richtlijn, moet dienovereenkomstig worden aangepast.

¹⁹ [Verordening \(EU\) 2017/2392 van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2017 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG om de huidige beperkingen van het toepassingsgebied voor luchtvaartactiviteiten voort te zetten en de tenuitvoerlegging van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel vanaf 2021 voor te bereiden \(PB L 350 van 29.12.2017, blz. 7\).](#)

- 26) Om de emissiereductiedoelstelling van de Unie voor 2030 te halen, is een reductie van de emissies van de onder het EU-ETS vallende sectoren nodig van 61 % ten opzichte van 2005. De hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie in het kader van het EU-ETS moet worden verminderd om het duurzame koolstofprijssignaal en -stimulering te creëren die nodig is om de Unie in die mate koolstofvrij te maken. Om dit te realiseren moet de lineaire verminderingfactor worden verhoogd, waarbij rekening wordt gehouden met de opnemings van emissies van maritiem vervoer. Die emissies moeten worden afgeleid uit de emissies van maritieme vervoersactiviteiten die overeenkomstig Verordening (EU) 2015/757 voor 2018 en 2019 in de Unie zijn gerapporteerd, en die met ingang van 2021 aan de hand van de lineaire verminderingfactor worden aangepast.
- 27) Gezien het feit dat Richtlijn 2003/87/EG bij deze richtlijn wordt gewijzigd met betrekking tot een uitvoeringsperiode die reeds op 1 januari 2021 van start is gegaan, moet ter wille van de voorspelbaarheid, de milieueffectiviteit en de eenvoud het steilere lineaire verminderingstraject van het EU-ETS van 2021 tot 2030 een rechte lijn zijn, zodat tussen nu en 2030 emissiereducties van 61 % in het EU-ETS worden bereikt, als passende tussenstap naar klimaatneutraliteit in de gehele economie in de Unie in 2050. Aangezien de verhoogde lineaire verminderingfactor pas vanaf het jaar volgend op de inwerkingtreding van deze richtlijn kan worden toegepast, moet de totale hoeveelheid emissierechten eenmalig worden verminderd, zodat deze totale hoeveelheid vanaf 2021 in overeenstemming is met dit niveau van jaarlijkse vermindering.
- 28) Er zullen aanzienlijke publieke middelen van de EU en van nationale begrotingen aan de klimaattransitie moeten worden besteed om de verhoogde klimaatambitie te verwezenlijken. Alle veilingopbrengsten die niet aan de Uniebegroting zijn toegewezen, met uitzondering van de opbrengsten die voor de compensatie van indirecte koolstofkosten worden gebruikt, moeten voor klimaatgerelateerde doeleinden worden gebruikt om de aanzienlijke klimaatgerelateerde uitgaven in de EU-begroting aan te vullen en te versterken. Hieronder valt ook het gebruik van financiële steun om via lagere verstoring belastingen sociale aspecten in huishoudens met een laag en middeninkomen op te vangen.

- 28 a) Voorts moet een extra hoeveelheid van 2,5 % van de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie vanaf [jaar van inwerkingtreding van de richtlijn] tot en met 2030 worden gebruikt voor de financiering van de energietransitie van de lidstaten met een bruto binnenlands product (bbp) per hoofd van de bevolking van minder dan [...] **75** % van het gemiddelde van de Unie in 2016- 2018 om via het moderniseringsfonds als bedoeld in artikel 10 quinquies van Richtlijn 2003/87/EG de sociale en verdelingseffecten van de transitie in lidstaten met een laag inkomen op te vangen.
- 30) Het koolstofgrenscorrectiemechanisme (CBAM), dat is vastgesteld bij Verordening (EU) [.../...] van het Europees Parlement en de Raad²⁰, is een alternatief voor kosteloze toewijzing die bedoeld is om het risico op koolstoflekkage aan te pakken. Voor zover die sectoren en subsectoren onder die maatregel vallen, mogen zij daarom geen kosteloze toewijzing ontvangen. Er is echter een overgangperiode voor de afbouw van gratis emissierechten nodig om producenten, importeurs en handelaren in staat te stellen zich aan de nieuwe regeling aan te passen. De vermindering van de kosteloze toewijzing moet ten uitvoer worden gelegd door tijdens de geleidelijke invoering van het CBAM een factor op de kosteloze toewijzing voor CBAM-sectoren toe te passen. Dit percentage (CBAM-factor) moet tijdens de overgangperiode tussen de inwerkingtreding van de [CBAM-verordening] en 2025 gelijk zijn aan 100 %, [...] en moet van 2026 tot en met 2028 met 5 procentpunten per jaar, van 2029 tot en met 2032 met 10 procentpunten per jaar, en vanaf 2033 met 15 procentpunten per jaar worden verlaagd tot 0 % is bereikt en de kosteloze toewijzing tegen het tiende jaar afgeschaft is. De desbetreffende gedelegeerde handelingen inzake kosteloze toewijzing moeten voor de sectoren en subsectoren die onder het CBAM vallen, dienovereenkomstig worden aangepast. De kosteloze toewijzingen die op basis van deze berekening niet langer aan de CBAM-sectoren worden verstrekt (CBAM-vraag), moeten worden geveild en de opbrengsten zullen aan het innovatiefonds toekomen, om innovatie op het gebied van koolstofarme technologieën, koolstofafvang en -gebruik (CCU), koolstofafvang en geologische opslag (CCS), hernieuwbare energie en energieopslag, zodanig dat wordt bijgedragen tot de beperking van de klimaatverandering. Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan projecten in CBAM-sectoren. Om het aandeel van de kosteloze toewijzing dat beschikbaar is voor de niet-CBAM-sectoren in acht te nemen, moet de definitieve hoeveelheid die van de kosteloze toewijzing moet worden afgetrokken en die moet worden geveild, worden berekend op basis van het aandeel dat de CBAM-vraag vertegenwoordigt ten aanzien van de behoeften aan kosteloze toewijzing van alle sectoren die kosteloze toewijzingen ontvangen.

²⁰ [Gelieve de volledige PB-referentie in te voegen].

- 31) De maximale aanpassing van de benchmarkwaarden moet worden verhoogd van 1,6 % tot 2,5 % per jaar om de technologische vooruitgang beter weer te geven en de overeenkomstige benchmarkwaarden aan de relevante toewijzingsperiode aan te passen en tegelijkertijd stimulansen voor emissiereductie te waarborgen en innovatie naar behoren te belonen. Voor de periode van 2026 tot 2030 moeten de benchmarkwaarden dus binnen een bereik van 4 % tot 50 % worden aangepast ten opzichte van de waarde voor de periode van 2013 tot 2020.
- 32) Een uitgebreide aanpak van innovatie is essentieel om de doelstellingen van de Europese Green Deal te verwezenlijken. De nodige onderzoeks- en innovatie-inspanningen worden op EU-niveau onder meer via Horizon Europa ondersteund, dat aanzienlijke financiering en nieuwe instrumenten omvat voor de sectoren die onder het ETS vallen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de nationale omzettingbepalingen innovaties niet belemmeren en technologisch neutraal zijn.
- 33) Het toepassingsgebied van het in artikel 10 bis, lid 8, van Richtlijn 2003/87/EG bedoelde innovatiefonds moet worden uitgebreid om innovatie op het gebied van koolstofarme technologieën en processen die betrekking hebben op het brandstofverbruik in de sectoren gebouwen en wegvervoer, te ondersteunen. Daarnaast moet het innovatiefonds ter ondersteuning dienen van investeringen om de sector maritiem vervoer koolstofvrij te maken, met inbegrip van investeringen in duurzame alternatieve brandstoffen, zoals waterstof en ammoniak, die worden geproduceerd uit hernieuwbare energiebronnen, alsook in emissievrije aandrijftechnologieën zoals windtechnologieën. [...] Om ervoor te zorgen dat binnen dit uitgebreide toepassingsgebied voldoende financiering beschikbaar is voor innovatie, moet het innovatiefonds worden aangevuld met 50 miljoen emissierechten die deels afkomstig zijn van de emissierechten die anders zouden kunnen worden geveild, en deels van de rechten die anders gratis zouden kunnen worden toegewezen, overeenkomstig het huidige aandeel van de financiering aan het innovatiefonds uit elke bron.

34) Op grond van artikel 10 van Verordening (EU) 2019/1122 van de Commissie²¹ geldt dat wanneer vliegtuigexploitanten niet langer vluchten uitvoeren die onder het EU-ETS vallen, hun rekeningen de status "uitgesloten" krijgen en processen niet langer uit die rekeningen mogen worden geïnitieerd. Om de milieu-integriteit van het systeem te behouden, moeten emissierechten die wegens sluiting niet aan vliegtuigexploitanten worden verleend, worden gebruikt om eventuele tekorten aan inleveringen door die exploitanten te dekken, en moeten eventuele resterende emissierechten worden gebruikt om sneller actie te ondernemen voor het aanpakken van de klimaatverandering door deze emissierechten in het innovatiefonds op te nemen.

34 a) Technische bijstand van de Commissie gericht op lidstaten van waaruit tot dusver weinig of geen projecten waren ingediend, zou bijdragen tot een hoog aantal projectaanvragen voor financiering door het innovatiefonds uit alle lidstaten. Met deze bijstand moet onder meer steun worden verleend aan activiteiten ter verbetering van de kwaliteit van voorgestelde projecten in de genoemde lidstaten, bijvoorbeeld door informatie, nuttige ervaring en beste praktijken te delen, alsook ter bevordering van de activiteiten van de nationale contactpunten. Andere maatregelen met hetzelfde doel zijn het vergroten van de bekendheid met de financieringsmogelijkheden en het vergroten van de capaciteit van die lidstaten om potentiële aanvragers van projecten in kaart te brengen en te ondersteunen. Ook projectpartnerschappen tussen de lidstaten en matchmaking tussen potentiële aanvragers moeten worden bevorderd, met name voor grootschalige projecten.

34 b) Om de rol van de lidstaten in het beheer van het innovatiefonds te verbeteren en de transparantie te vergroten, moet de Commissie aan het Comité klimaatverandering verslag uitbrengen over de uitvoering van het innovatiefonds, met een analyse van het verwachte effect van de toegekende projecten per sector en per lidstaat. Dit verslag moet informatie bevatten over de vooruitgang naar een effectieve, op kwaliteit gebaseerde geografische dekking binnen de Unie, en indien nodig vergezeld gaan van een analyse van mogelijke corrigerende maatregelen. Indien de aanvragers hiermee akkoord gaan, stelt de Commissie de lidstaten in kennis van de aanvragen voor financiering uit het innovatiefonds voor projecten op hun grondgebied en verstrekt zij hun gedetailleerde informatie over die aanvragen zodat zij de steun aan projecten beter kunnen coördineren.

²¹ [Gedelegeerde Verordening \(EU\) 2019/1122 van de Commissie van 12 maart 2019 tot aanvulling van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de werking van het EU-register \(PB L 177, van 2.7.2019, blz. 3\).](#)

- 35) (Koolstofcontracten ter verrekening van verschillen (Carbon contracts for difference - CCD's) zijn een belangrijk element om emissiereducties in de industrie teweeg te brengen en garanderen investeerders in innovatieve klimaatvriendelijke technologieën een prijs voor de CO₂-emissiereducties die hoger liggen dan die welke door het huidige prijsniveau in het EU-ETS worden veroorzaakt. De reeks maatregelen die door het innovatiefonds kunnen worden ondersteund, moet worden uitgebreid om projecten door middel van concurrerende aanbestedingsmechanismen zoals CCD's te ondersteunen. De Commissie moet de bevoegdheid krijgen om gedelegeerde handelingen met betrekking tot de precieze regels voor dit soort steun vast te stellen.
- 36) Wanneer de activiteit van een installatie tijdelijk wordt opgeschort, wordt de kosteloze toewijzing aangepast aan de activiteitsniveaus die jaarlijks verplicht worden gerapporteerd. Daarnaast kunnen bevoegde autoriteiten de verlening van emissierechten aan installaties die hun werkzaamheden hebben gestaakt, opschorten zolang er geen bewijs is dat zij opnieuw opgestart zullen worden. Daarom zouden exploitanten in geval van een tijdelijke opschorting van de activiteiten niet langer verplicht moeten worden om bij de bevoegde autoriteit aan te tonen dat hun installatie de productie binnen een gespecificeerde en redelijke termijn zal hervatten.
- 37) Voor correcties van aan vaste installaties toegekende kosteloze toewijzingen overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG kan het nodig zijn extra kosteloze emissierechten toe te kennen of een overschot aan emissierechten terug te boeken. De emissierechten die krachtens artikel 10 bis, lid 7, van Richtlijn 2003/87/EG voor nieuwkomers zijn gereserveerd, moeten voor die doeleinden worden gebruikt.

38) Het toepassingsgebied van het moderniseringsfonds moet op de meest recente klimaatdoelstellingen van de Unie worden afgestemd door te eisen dat investeringen in overeenstemming zijn met de doelstellingen van de Europese Green Deal en Verordening (EU) 2021/1119, en door de steun voor investeringen die verband houden met fossiele brandstoffen af te schaffen, behalve wat betreft de overeenkomstig artikel 10 d, lid 4, vrijwillig aan het moderniseringsfonds overgedragen emissierechten. Daarnaast moet steun aan fossiele brandstoffen onder bepaalde voorwaarden mogelijk blijven met inkomsten uit de in artikel 10, lid 1, derde alinea, bedoelde emissierechten, met name indien de activiteit op grond van Verordening (EU) 2020/852 als ecologisch duurzaam kan worden aangemerkt en ten aanzien van de tot 2029 geveilde emissierechten, teneinde te zorgen voor overeenstemming met die richtlijn en met de uit hoofde ervan genomen maatregelen. Bovendien moet het percentage van het moderniseringsfonds dat aan prioritaire investeringen moet worden besteed, tot 80 % worden verhoogd; aan de vraagzijde moet prioriteit worden gegeven aan energie-efficiëntie, onder meer in industrie, vervoer, gebouwen, landbouw en afval; ook verwarming en koeling met behulp van hernieuwbare bronnen, alsook steun voor huishoudens om energiearmoede te verlichten, ook in landelijke en afgelegen gebieden, moeten tot de werkingssfeer van de prioritaire investeringen behoren. Om de transparantie te vergroten en het effect van het moderniseringsfonds beter te beoordelen, moet het investeringscomité jaarlijks aan het Comité klimaatverandering verslag uitbrengen over de ervaringen met de evaluatie van investeringen, met name in termen van emissiereductie en emissiereductiekosten.

- 39) Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie²² bevat voorschriften voor de monitoring van emissies uit biomassa die in overeenstemming zijn met de regels inzake het gebruik van biomassa die zijn vastgesteld in de wetgeving van de Unie inzake hernieuwbare energie. Naarmate de wetgeving gedetailleerder wordt over de duurzaamheidscriteria voor biomassa met de recentste regels die zijn vastgelegd in Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad²³, moeten de uitvoeringsbevoegdheden van artikel 14, lid 1, van Richtlijn 2003/87/EG uitdrukkelijk worden uitgebreid met de bevoegdheid tot vaststelling van de nodige aanpassingen voor de toepassing van duurzaamheidscriteria voor biomassa, met inbegrip van biobrandstoffen, vloeibare biomassa en biomassabrandstoffen in het EU-ETS. Daarnaast moet de Commissie de bevoegdheid krijgen om uitvoeringshandelingen vast te stellen om te specificeren op welke manier rekening moet worden gehouden met de opslag van emissies uit mengsels van biomassa waarvoor het nultarief geldt, en biomassa die niet afkomstig is van bronnen waarvoor het nultarief geldt.
- 40) Hernieuwbare vloeibare en gasvormige brandstoffen van niet-biologische oorsprong en brandstoffen op basis van herbruikte koolstof kunnen belangrijk zijn om broeikasgasemissies te verminderen in sectoren die moeilijk koolstofvrij te maken zijn. Wanneer brandstoffen op basis van herbruikte koolstof en hernieuwbare vloeibare en gasvormige brandstoffen van niet-biologische oorsprong worden geproduceerd uit afgevangen kooldioxide in het kader van een activiteit die onder deze richtlijn valt, moeten de emissies onder die activiteit worden geboekt. Om ervoor te zorgen dat hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong en brandstoffen op basis van hergebruikte koolstof bijdragen tot broeikasgasemissiereducties en om dubbeltelling voor brandstoffen die dat doen te voorkomen, is het passend de bevoegdheid van de Commissie in artikel 14, lid 1, expliciet uit te breiden met de vaststelling van uitvoeringshandelingen waarin de nodige aanpassingen worden vastgesteld voor de wijze waarop rekening wordt gehouden met de eventuele uitstoot van kooldioxide en waarmee dubbeltelling wordt voorkomen om ervoor te zorgen dat er passende stimulansen zijn, waarbij ook rekening wordt gehouden met de behandeling van deze brandstoffen in het kader van Richtlijn (EU) 2018/2001.

²² Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie van 19 december 2018 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 601/2012 van de Commissie (PB L 334 van 31.12.2018, blz. 1).

²³ Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

- 41) Aangezien kooldioxide naar verwachting ook via andere middelen dan pijpleidingen zal worden vervoerd, zoals per schip en per vrachtwagen, moet het huidige toepassingsgebied van bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG voor het vervoer van broeikasgassen met het oog op opslag, om redenen van gelijke behandeling en ongeacht of het vervoermiddel onder het EU-ETS valt, worden uitgebreid tot alle vervoermiddelen. Wanneer de emissies van het vervoer ook onder een andere activiteit uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG vallen, moeten de emissies om dubbeltelling te voorkomen onder die andere activiteit worden geboekt.

- 42) Het van het EU-ETS uitsluiten van installaties die uitsluitend biomassa gebruiken, heeft geleid tot situaties waarin installaties die een groot aandeel aan biomassa verbranden, uitzonderlijke winsten hebben behaald omdat zij gratis emissierechten hebben ontvangen voor een hoeveelheid emissies die in werkelijkheid veel kleiner was. Daarom moet een drempelwaarde voor de verbranding van biomassa waarvoor het nultarief geldt, worden ingevoerd, waarboven installaties van het EU-ETS worden uitgesloten. [...]. De invoering van een drempel zal meer zekerheid bieden over de vraag welke installaties onder het toepassingsgebied van het ETS vallen en zal het mogelijk maken om gratis emissierechten gelijkmatiger te verdelen over sectoren die in het bijzonder een groter risico op koolstoflekage lopen. De drempel moet worden vastgesteld op 95 % om een evenwicht te bewerkstelligen tussen de voor- en nadelen voor installaties om onder het EU-ETS te blijven vallen. Daarom mag er voor installaties die de fysieke capaciteit hebben behouden om fossiele brandstoffen te verbranden, geen stimulans zijn om terug te keren naar het gebruik van fossiele brandstoffen. Een drempel van 95 % zorgt ervoor dat, indien een installatie fossiele brandstoffen gebruikt om binnen het toepassingsgebied van het ETS te blijven en zo van kosteloze emissierechten te kunnen profiteren, de koolstofkosten in verband met het gebruik van die fossiele brandstoffen groot genoeg zullen zijn om een ontradende werking te hebben. Die drempel zal er ook voor zorgen dat installaties die een aanzienlijke hoeveelheid fossiele brandstoffen gebruiken, binnen de monitoringverplichtingen van het EU-ETS blijven, zodat mogelijke omzeiling van de bestaande monitoring-, rapportage- en verificatieverplichtingen wordt voorkomen. Tegelijk moeten dergelijke installaties die een lager aandeel biomassa tegen het nultarief verbranden, door middel van een flexibel mechanisme worden aangemoedigd om de verbranding van fossiele brandstoffen verder te verminderen en tegelijk onder het ETS te blijven totdat het gebruik van duurzame biomassa zo substantieel is dat opname in het ETS niet langer gerechtvaardigd is. Bovendien is uit ervaring gebleken dat de uitsluiting van installaties die uitsluitend biomassa gebruiken, waarvoor effectief een drempel van 100 % geldt, behalve voor de verbranding van fossiele brandstoffen tijdens de opstart- en de stilleggingsfase, opnieuw moet worden geëvalueerd en nauwkeuriger moet worden gedefinieerd. De drempel van 95 % biedt de mogelijkheid fossiele brandstoffen te verbranden tijdens de opstart- en de stilleggingsfase.

- 42 a) Om de invoering van koolstofarme technologieën te stimuleren, moeten de lidstaten exploitanten de mogelijkheid bieden om tot het einde van de in artikel 11, lid 1, bedoelde relevante periode van vijf jaar binnen het toepassingsgebied van het EU-ETS te blijven indien de installatie haar productieproces heeft gewijzigd om haar broeikasgasemissies te verminderen en niet langer voldoet aan de drempel van 20 MW totaal nominaal thermisch ingangsvermogen.
- 42 b) Dynamische toewijzing, ingevoerd in Richtlijn 2018/410 en operationeel gemaakt in Uitvoeringsverordening (EU) 2019/1842 van de Commissie, heeft de efficiëntie en stimulansen van kosteloze toewijzing verbeterd, maar het administratieve werk doen toenemen en ervoor gezorgd dat de historische datum van invoering van kosteloze toewijzing (28 februari) niet operationeel is. Om beter rekening te houden met dynamische toewijzing moeten aanpassingen worden aangebracht in de nalevingscyclus.
- 42 c) Om de investeringen die nodig zijn voor het koolstofvrij maken van stadsverwarming verder te stimuleren en om iets te doen aan de sociale aspecten in verband met de hoge energieprijzen en de hoge broeikasgasemissie-intensiteit van stadsverwarmingsinstallaties in lidstaten met een zeer hoog aandeel van stadsverwarmingsemisies in verhouding tot de omvang van de economie, moet aan stadsverwarmingsinstallaties in die lidstaten een aanvullende voorlopige kosteloze toewijzing worden toegekend en moet de extra waarde van de kosteloze toewijzing worden geïnvesteerd om de emissies vóór 2030 aanzienlijk te verminderen. Om ervoor te zorgen dat deze verminderingen worden gerealiseerd, moet de aanvullende voorlopige kosteloze toewijzing afhankelijk worden gesteld van gedane investeringen en gerealiseerde emissiereducties die zijn vastgelegd in door de exploitanten voor hun installaties op te stellen plannen inzake klimaatneutraliteit.

- 43) In de mededeling van de Commissie over een ambitieuzere klimaatdoelstelling voor Europa voor 2030²⁴ werd de bijzondere uitdaging om de emissies in de sectoren gebouwen en wegvervoer te verminderen, onderstreept. De Commissie heeft daarom aangekondigd dat een verdere uitbreiding van de emissiehandel ook emissies van gebouwen en wegvervoer zou kunnen omvatten. De handel in emissierechten voor deze twee nieuwe sectoren zou door middel van afzonderlijke, maar aangrenzende emissiehandel worden ingesteld. Hierdoor zou elke verstoring van de goede werking van de emissiehandel in de sectoren van vaste installaties en luchtvaart worden voorkomen. Het nieuwe systeem gaat vergezeld van aanvullende beleidslijnen en maatregelen om het tegen ongepaste prijseffecten te beschermen, de verwachtingen van marktdeelnemers vorm te geven en naar een koolstofprijssignaal voor de hele economie te streven. Uit eerdere ervaring is gebleken dat voor de ontwikkeling van de nieuwe markt een efficiënt monitoring-, rapportage- en verificatiesysteem moet worden opgezet. Om te zorgen voor synergieën en samenhang met de bestaande EU-infrastructuur voor het EU-ETS die de emissies van stationaire installaties en de luchtvaart omvat, is het passend om via een wijziging van Richtlijn 2003/87/EC een emissiehandel voor de sectoren gebouwen en wegvervoer tot stand te brengen.
- 44) Om het noodzakelijke uitvoeringskader tot stand te brengen en een redelijk tijdsbestek te bieden om de doelstelling voor 2030 te halen, moet de emissiehandel in de twee nieuwe sectoren in 2025 van start gaan. In de eerste jaren moeten de gereguleerde entiteiten beschikken over een vergunning voor broeikasgasemissies en moeten zij hun emissies voor de jaren 2024 [...] tot en met 2026 rapporteren. De verlening van emissierechten en de nalevingsverplichtingen voor deze entiteiten moeten met ingang van [...] 2027 van toepassing zijn. Dankzij deze volgorde zal het mogelijk worden om op ordelijke en efficiënte wijze met de handel in emissierechten in de sectoren te beginnen. Hierdoor zou het ook mogelijk worden met maatregelen te zorgen voor een sociaal rechtvaardige invoering van de EU-emissiehandel in de twee sectoren, teneinde de gevolgen van de koolstofprijs voor kwetsbare huishoudens en vervoersgebruikers te beperken.

²⁴ COM(2020) 562 final.

- 45) Vanwege het zeer grote aantal kleine emittenten in de sectoren gebouwen en wegvervoer is het niet mogelijk het punt van regulering op het niveau van de entiteiten die rechtstreeks broeikasgassen uitstoten, vast te stellen, zoals het geval is voor stationaire installaties en luchtvaart. Omwille van de technische haalbaarheid en de administratieve efficiëntie is het daarom passender het punt van regulering verder upstream in de toeleveringsketen vast te stellen. De nalevingsverplichting in het kader van de nieuwe emissiehandel moet in gang worden gezet door de uitslag tot verbruik van brandstoffen die worden gebruikt voor verbranding in de sectoren gebouwen en wegvervoer, met inbegrip van de verbranding in het wegvervoer van broeikasgassen voor geologische opslag. Om dubbeltelling te vermijden, dient de uitslag tot verbruik van brandstoffen die bij andere activiteiten in het kader van bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG worden gebruikt, hier niet onder te vallen.
- 46) De gereguleerde entiteiten in de twee nieuwe sectoren en het punt van regulering moeten, met de noodzakelijke aanpassingen, worden gedefinieerd in overeenstemming met het accijnsstelsel dat is ingesteld bij Richtlijn (EU) 2020/262 van de Raad²⁵, aangezien die richtlijn met het oog op de betaling van accijnzen reeds voorziet in een robuust controlesysteem voor alle hoeveelheden tot verbruik uitgeslagen brandstoffen. De eindgebruikers van brandstoffen in die sectoren dienen niet aan verplichtingen uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG te worden onderworpen.
- 47) De gereguleerde entiteiten die binnen het toepassingsgebied van de emissiehandel in de sectoren gebouwen en wegvervoer vallen, moeten worden onderworpen aan vergunningsvereisten voor broeikasgasemissies die vergelijkbaar zijn met die waaraan de exploitanten van vaste installaties worden onderworpen. Er moeten regels worden vastgesteld voor vergunningsaanvragen, voorwaarden voor de afgifte, inhoud en evaluatie van vergunningen, en alle wijzigingen met betrekking tot de gereguleerde entiteit. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat gereguleerde entiteiten die binnen het toepassingsgebied van de nieuwe emissiehandel vallen, vanaf de aanvang van het systeem in 2025 over een geldige vergunning beschikken, zodat het nieuwe systeem ordelijk van start kan gaan.

²⁵ Richtlijn (EU) 2020/262 van de Raad van 19 december 2019 houdende een algemene regeling inzake accijns (PB L 58 van 27.2.2020, blz. 4).

- 48) De totale hoeveelheid emissierechten voor de nieuwe emissiehandel moet een lineair traject volgen om de emissiereductiedoelstelling van 2030 te halen, rekening houdend met een kostenefficiënte bijdrage van gebouwen en wegvervoer van 43 % emissiereducties ten opzichte van 2005 tussen nu en 2030. De totale hoeveelheid emissierechten moet in [...] 2027 voor het eerst worden vastgesteld om vanaf 2024 een traject te volgen op basis van de waarde van de emissiegrenswaarden voor 2024 (1 109 304 000 CO₂t), die op basis van de referentie-emissies voor deze sectoren voor de periode van 2016 tot en met 2018 overeenkomstig artikel 4, lid 2, van Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad²⁶ zijn berekend. De lineaire verminderingfactor moet overeenkomstig worden vastgesteld op 5,15 %. Vanaf 2028 moet de totale hoeveelheid emissierechten op basis van de gemiddelde gerapporteerde emissies voor de jaren 2024, 2025 en 2026 worden vastgesteld, en deze totale hoeveelheid moet met dezelfde absolute jaarlijkse vermindering als vastgesteld vanaf 2024, afnemen, hetgeen overeenkomt met een lineaire verminderingfactor van 5,43 % ten opzichte van de vergelijkbare waarde voor 2025 van het hierboven gedefinieerde traject. Als die emissies aanzienlijk hoger zijn dan deze trajectwaarde en deze afwijking niet het gevolg is van kleinschalige verschillen in emissiemeetmethoden, moet — om tussen nu en 2030 de vereiste emissiereductie te bereiken — de lineaire verminderingfactor worden aangepast.
- 49) De veiling van emissierechten is de eenvoudigste en economisch meest efficiënte methode voor de toewijzing van emissierechten, waardoor ook uitzonderlijke winsten worden vermeden. Zowel de sector gebouwen als de sector wegvervoer staan onder relatief kleine of niet-bestaande concurrentiedruk van buiten de Unie en zijn niet blootgesteld aan een risico op koolstoflekkage. Daarom mogen emissierechten voor gebouwen en wegvervoer alleen worden toegewezen via veiling, zonder kosteloze toewijzing.

²⁶ Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

- 50) Om een soepele start van de emissiehandel in de sectoren gebouwen en wegvervoer te waarborgen en rekening te houden met de behoefte van de gereguleerde entiteiten om emissierechten van te voren te kopen of af te dekken en zich zo in te dekken tegen prijs- en liquiditeitsrisico's, moet een hoger aantal rechten in een vroeg stadium worden geveild. In [...] 2027 moet de hoeveelheid te veilen emissierechten daarom 30 % groter zijn dan de totale hoeveelheid emissierechten voor [...] 2027. Deze hoeveelheid zou voldoende zijn om liquiditeit te verschaffen, zowel indien de emissies in overeenstemming met de reductie-behoefte dalen, als in het geval dat emissiereducties slechts geleidelijk tot stand komen. De nadere regels voor de hoeveelheid bij vooruitgeschoven veilingen te verhandelen emissierechten, moeten worden vastgesteld in een overeenkomstig artikel 10, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG vastgestelde gedelegeerde handeling inzake veilingen.
- 51) De regels voor de verdeling van de te veilen aandelen zijn van groot belang voor alle veilingopbrengsten die de lidstaten zouden ontvangen, met name gezien de noodzaak om de lidstaten beter in staat te stellen de sociale gevolgen van een koolstofprijssignaal in de sectoren gebouwen en wegvervoer op te vangen. Ondanks het feit dat de twee sectoren zeer verschillende kenmerken hebben, is het passend een gemeenschappelijke verdelingsregel vast te stellen die vergelijkbaar is met de verdelingsregel die van toepassing is op vaste installaties. Het grootste deel van de emissierechten moet op basis van de gemiddelde verdeling van de emissies in de sectoren die binnen de periode van 2016 tot en met 2018 vallen, over alle lidstaten worden verdeeld.

52) De invoering van de koolstofprijs voor gebouwen en wegvervoer moet gepaard gaan met effectieve sociale compensatie, vooral gezien de reeds aanwezige niveaus van energiearmoede. Ongeveer 34 miljoen Europeanen hebben aangegeven dat zij in 2018 niet in staat waren hun woning voldoende te verwarmen, en 6,9 % van de bevolking van de Unie heeft in een EU-brede enquête in 2019 aangegeven zich niet te kunnen veroorloven hun woning voldoende te verwarmen²⁷. Om de sociale en verdelingseffecten effectief te kunnen compenseren, moeten de lidstaten [...] de veilingopbrengsten besteden aan klimaat- en energiegerelateerde doeleinden die reeds voor de bestaande emissiehandel zijn gespecificeerd, **met inbegrip van uitgaven voor het beheer van emissiehandel krachtens Richtlijn 2003/87**, maar ook aan maatregelen die specifiek zijn toegevoegd om de daarmee samenhangende problemen voor de nieuwe sectoren gebouwen en wegvervoer aan te pakken, met inbegrip van daarmee verband houdende beleidsmaatregelen in het kader van Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad²⁸. In het kleine aantal gevallen waarin dubbeltelling van emissies in het bestaande ETS en het nieuwe systeem voor de sectoren wegvervoer en gebouwen niet kan worden uitgesloten, moeten de lidstaten overeenkomstig het Unierecht zulke opbrengsten gebruiken ter compensatie van de onvermijdelijke dubbeltelling; aan de Commissie moeten derhalve uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om eenvormige voorwaarden te waarborgen. Veilingopbrengsten moeten ook worden gebruikt om de sociale aspecten van de emissiehandel voor de nieuwe sectoren op te vangen, waarbij bijzondere nadruk op kwetsbare huishoudens, micro-ondernemingen en transportgebruikers moet worden gelegd. In deze geest zal een nieuw sociaal klimaatfonds specifieke financiering verstrekken aan de lidstaten om de Europese burgers die het zwaarst worden getroffen of die het grootste risico lopen op energie- of mobiliteitsarmoede, te steunen. Dit fonds zal de eerlijkheid en solidariteit tussen en binnen de lidstaten bevorderen en tegelijkertijd het risico van energie- en mobiliteitsarmoede tijdens de transitie verminderen. Het zal voortbouwen op bestaande solidariteitsmechanismen en deze aanvullen. [De middelen van het nieuwe fonds zullen in beginsel overeenkomen met 25 % van de verwachte opbrengsten van de nieuwe handel in emissierechten in de periode 2026-2032, en zullen worden toegekend op basis van de sociale klimaatplannen die de lidstaten moeten voorstellen uit hoofde van Verordening (EU) nr. 20.../nn van het Europees Parlement en de Raad²⁹.] Daarnaast moet elke lidstaat zijn veilingopbrengsten onder meer gebruiken om een deel van de kosten van hun sociale klimaatplannen te financieren.

²⁷ Gegevens uit 2018. Eurostat, SILC [ilc_mdes01].

²⁸ Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 1).

²⁹ [Verwijzing naar de verordening tot oprichting van het Sociaal Klimaatfonds toevoegen].

- 53) De verslaglegging over het gebruik van veilingopbrengsten moet worden afgestemd op de huidige verslaglegging die is vastgesteld bij Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad³⁰.
- 54) Innovatie en ontwikkeling van nieuwe koolstofarme technologieën in de sectoren gebouwen en wegvervoer zijn van cruciaal belang om ervoor te zorgen dat deze sectoren op een kostenefficiënte manier bijdragen aan de verwachte emissiereducties. Daarom moeten ook 150 miljoen emissierechten uit de handel in emissierechten in de sectoren gebouwen en wegvervoer ter beschikking worden gesteld van het innovatiefonds om kostenefficiënte emissiereducties te stimuleren.
- 55) Gereguleerde entiteiten die onder de emissiehandel in gebouwen en het wegvervoer vallen, moeten voor hun geverifieerde emissies de emissierechten inleveren die overeenstemmen met de hoeveelheid brandstof die zij tot verbruik hebben uitgeslagen. Zij moeten in [...] 2027 voor het eerst emissierechten inleveren voor hun geverifieerde emissies. Om de administratieve lasten tot een minimum te beperken, moet een aantal regels die van toepassing zijn op het bestaande emissiehandelssysteem voor vaste installaties en de luchtvaart, met de nodige aanpassingen van toepassing worden verklaard op de handel in emissierechten voor gebouwen en wegvervoer. Hiertoe behoren met name regels voor de overdracht, inlevering en annulering van emissierechten, alsmede regels inzake de geldigheid van emissierechten, sancties, bevoegde autoriteiten en rapportageverplichtingen van de lidstaten.

³⁰ Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Richtlijn 94/22/EG, Richtlijn 98/70/EG, Richtlijn 2009/31/EG, Verordening (EG) nr. 663/2009, Verordening (EG) nr. 715/2009, Richtlijn 2009/73/EG, Richtlijn 2009/119/EG van de Raad, Richtlijn 2010/31/EU, Richtlijn 2012/27/EU, Richtlijn 2013/30/EU en Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

55a) Sommige lidstaten beschikken reeds over een koolstofbelasting die van toepassing is op de sectoren gebouwen en wegvervoer. Daarom moet tot eind 2030 een tijdelijke afwijking worden ingevoerd. Om de doelstellingen van Richtlijn 2003/87/EG te halen en de samenhang van het nieuwe emissiehandelssysteem te waarborgen, mag de mogelijkheid om die afwijking toe te passen alleen beschikbaar zijn indien het nationale belastingtarief hoger is dan de gemiddelde veilingprijs voor het desbetreffende jaar, en alleen van toepassing zijn op de inleveringsverplichting van de gereguleerde entiteiten die een dergelijke belasting betalen. Om de stabiliteit en transparantie van het systeem te waarborgen, moet de nationale belasting, met inbegrip van de desbetreffende belastingtarieven, aan het einde van de omzettingsperiode van deze richtlijn aan de Commissie worden meegedeeld. De afwijking mag geen invloed hebben op de externe bestemmingsontvangsten voor het Sociaal Klimaatfonds of, indien vastgesteld overeenkomstig artikel 311, lid 3, VWEU, op eigen middelen op basis van opbrengsten uit veilingen van het ETS in de sectoren gebouwen en wegvervoer.

56) Wil de handel in emissierechten in de sectoren gebouwen en wegvervoer effectief zijn, dan moeten de emissies met hoge zekerheid en tegen redelijke kosten gemonitord kunnen worden. Emissies moeten op basis van de tot verbruik uitgeslagen hoeveelheden brandstof en in combinatie met een emissiefactor aan gereguleerde entiteiten worden toegewezen. De gereguleerde entiteiten moeten in staat zijn de sectoren waarin de brandstoffen tot verbruik worden uitgeslagen en de eindgebruikers van de brandstoffen op betrouwbare en nauwkeurige wijze te identificeren en van elkaar te onderscheiden, om ongewenste effecten zoals dubbele lasten te voorkomen. Om over voldoende gegevens te beschikken om het totale aantal emissierechten voor de periode 2028-2030 vast te stellen, moeten de gereguleerde entiteiten die bij de aanvang van het systeem in 2025 over een vergunning beschikken, hun daarmee samenhangende historische emissies voor 2024 rapporteren.

57) Het is passend maatregelen te nemen om het potentiële risico van buitensporige prijsstijgingen aan te pakken, die, indien deze prijsstijgingen aan het begin van de emissiehandel van de sectoren gebouwen en wegvervoer bijzonder hoog zijn, de bereidheid van huishoudens en particulieren om in de vermindering van hun broeikasgasemissies te investeren, zou ondermijnen. Deze maatregelen moeten een aanvulling vormen op de waarborgen van de bij Beschikking (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad³¹ ingestelde marktstabiliteitsreserve, die in 2019 operationeel is geworden. Hoewel de koolstofprijs door de markt zal worden blijven bepaald, zullen vrijwaringsmaatregelen door een op regels gebaseerd automatisme worden geactiveerd, waarbij emissierechten alleen uit de marktstabiliteitsreserve worden vrijgegeven als aan concrete activeringsvoorwaarden op basis van de stijging van de gemiddelde emissierechtenprijs wordt voldaan. Dit aanvullende mechanisme moet ook zeer snel kunnen reageren om buitensporige volatiliteit als gevolg van andere factoren dan veranderde fundamentele marktkenmerken aan te pakken. De maatregelen moeten aan verschillende niveaus van buitensporige prijsstijgingen worden aangepast, wat zal resulteren in verschillende interventieniveaus. De Commissie moet nauwlettend toezien op de activeringsvoorwaarden en de maatregelen moeten met spoed door de Commissie worden vastgesteld wanneer aan de voorwaarden is voldaan. Dit doet geen afbreuk aan eventuele begeleidende maatregelen die de lidstaten kunnen nemen om negatieve sociale gevolgen op te vangen.

³¹ Besluit (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2015 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG (PB L 264 van 9.10.2015, blz. 1).

- 58) De Commissie moet toezicht houden op de toepassing van de emissiehandel in de sectoren gebouwen en wegvervoer, met inbegrip van de mate van prijsconvergentie met het bestaande ETS, en moet, indien nodig, herzieningen aan het Europees Parlement en de Raad voorstellen om de effectiviteit, het beheer en de praktische toepassing van de emissiehandel voor deze sectoren op basis van verworven kennis en grotere prijsconvergentie te verbeteren. De Commissie moet worden verplicht het eerste verslag hierover uiterlijk op 1 januari 2028 in te dienen.
- 59) Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van artikel 3 octies quinquies, lid 3, artikel 12, lid 3, punt b), en artikel 14, lid 1, van Richtlijn 2003/87/EG moeten uitvoeringsbevoegdheden aan de Commissie worden toegekend. Om synergieën met het bestaande regelgevingskader te waarborgen, moeten de uitvoeringsbevoegdheden in de artikelen 14 en 15 van die richtlijn worden uitgebreid met de sectoren gebouwen en wegvervoer. Deze uitvoeringsbevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad³².

³² Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

- 60) Teneinde niet-wetgevingshandelingen van algemene strekking vast te stellen ter aanvulling of wijziging van bepaalde niet-essentiële onderdelen van wetgevingshandelingen, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie handelingen vast te stellen met betrekking tot artikel 10, lid 4, en artikel 10 bis, lid 8, van die richtlijn. Om synergieën met het bestaande regelgevingskader te waarborgen, moet bovendien de in artikel 10, lid 4, en artikel 10 bis, lid 8, van Richtlijn 2003/87/EG bedoelde delegatie worden uitgebreid tot de sectoren gebouwen en wegvervoer. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen gebeuren in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven. Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen. Overeenkomstig de gezamenlijke politieke verklaring van 28 september 2011 van de lidstaten en de Commissie over toelichtende stukken³³ hebben de lidstaten zich ertoe verbonden om in gerechtvaardigde gevallen de kennisgeving van hun omzettingsmaatregelen vergezeld te doen gaan van één of meer stukken waarin het verband tussen de onderdelen van een richtlijn en de overeenkomstige delen van de nationale omzettingsinstrumenten wordt toegelicht. Met betrekking tot deze richtlijn acht de wetgever de toezending van die stukken gerechtvaardigd.
- 61) Een goed functionerend en hervormd EU-ETS dat bestaat uit een instrument om de markt te stabiliseren, is voor de Unie van cruciaal belang om de doelstellingen voor 2030 te bereiken en de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te eerbiedigen. De marktstabiliteitsreserve heeft tot doel het gebrek aan evenwicht tussen vraag en aanbod van emissierechten op de markt op te vangen. In artikel 3 van Besluit (EU) 2015/1814 is bepaald dat de reserve drie jaar na de inwerkingtreding ervan moet worden geëvalueerd, waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan het percentage voor de vaststelling van het aantal emissierechten dat in de marktstabiliteitsreserve wordt opgenomen, alsook aan de drempel voor het totale aantal in omloop zijnde emissierechten (TNAC) dat bepalend is voor de opname van emissierechten, en aan het aantal uit de reserve vrij te geven emissierechten.

³³ PB C 369 van 17.12.2011, blz. 14.

- 62) Gelet op de noodzaak een sterker investerings signaal af te geven om emissies op een kosteneffectieve manier terug te dringen, en met het oog op de aanscherping van het EU-ETS moet Besluit (EU) 2015/1814 zodanig worden gewijzigd dat het percentage voor de vaststelling van het aantal emissierechten dat elk jaar in de marktstabiliteitsreserve moet worden opgenomen, wordt verhoogd. Bovendien moet de opname voor lagere niveaus van het TNAC gelijk zijn aan het verschil tussen het TNAC en de drempel die bepalend is voor de opname van emissierechten. Hiermee zou de aanzienlijke onzekerheid over de hoeveelheid te veilen emissierechten die ontstaat wanneer het TNAC dicht bij de drempel ligt, worden voorkomen, en er tegelijkertijd voor worden gezorgd dat het overschot de bandbreedte bereikt waarbinnen de koolstofmarkt wordt geacht op evenwichtige wijze te functioneren.
- 63) Om er bovendien voor te zorgen dat het niveau van de emissierechten die in de marktstabiliteitsreserve blijven, voorspelbaar is, mag de ongeldigverklaring van emissierechten in de reserve niet langer afhankelijk zijn van de hoeveelheid te veilen emissierechten van het voorgaande jaar. Het aantal emissierechten in de reserve moet daarom worden vastgesteld op 400 miljoen, wat overeenkomt met de lagere drempel voor de waarde van het TNAC.
- 64) Uit de analyse van de effectbeoordeling bij het voorstel voor deze richtlijn is ook gebleken dat de netto-vraag van de luchtvaart in het totale aantal in omloop zijnde emissierechten moet worden opgenomen. Aangezien luchtvaartemissierechten op dezelfde manier kunnen worden gebruikt als algemene emissierechten, zou de reserve door de opname van luchtvaartemissierechten ook nauwkeuriger worden en dus beter in staat zijn om de stabiliteit van de markt te waarborgen. De berekening van het totale aantal in omloop zijnde emissierechten moet de luchtvaartemissies en de voor de luchtvaart verleende emissierechten vanaf het jaar volgend op de inwerkingtreding van deze richtlijn omvatten.
- 65) Ter verduidelijking van de berekening van het totale aantal in omloop zijnde emissierechten moet bij Besluit (EU) 2015/1814 worden gespecificeerd dat alleen emissierechten die zijn verleend en niet in de marktstabiliteitsreserve worden opgenomen, in het aanbod van emissierechten worden opgenomen. Bovendien mag de formule het aantal emissierechten in de marktstabiliteitsreserve niet langer van het aanbod aan emissierechten aftrekken. Deze wijziging zou geen wezenlijke gevolgen hebben voor het resultaat van de berekening van het TNAC, met inbegrip van de gevolgen voor eerdere berekeningen van het TNAC of voor de reserve.

- 66) Om het risico van onevenwichtigheden in vraag en aanbod dat de start van de handel in emissierechten voor de sectoren gebouwen en wegvervoer met zich meebrengt, te beperken en deze handel beter bestand te maken tegen marktschokken, moet het op regels gebaseerde mechanisme van de marktstabiliteitsreserve op die nieuwe sectoren worden toegepast. Om ervoor te zorgen dat die reserve vanaf de start van het systeem operationeel is, moet de reserve met een initieel bedrag van 600 miljoen emissierechten voor de handel in emissierechten in de sectoren gebouwen en wegvervoer worden opgezet. De initiële onderste en bovenste drempels, waardoor de vrijgave of opname van emissierechten uit de reserve wordt geactiveerd, moeten onderworpen zijn aan een algemene herzieningsclausule. Andere elementen, zoals de bekendmaking van het totale aantal in omloop zijnde emissierechten of de hoeveelheid emissierechten die zijn vrijgegeven of in de reserve zijn opgenomen, moeten voldoen aan de regels van de reserve voor andere sectoren.
- 67) Om rekening te houden met de opnemings van de sector maritiem vervoer in het EU-ETS, moet Verordening (EU) 2015/757 worden gewijzigd. Verordening (EU) 2015/757 moet worden gewijzigd om bedrijven te verplichten op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens te rapporteren en hun geverifieerde monitoringplannen en op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens ter goedkeuring aan de verantwoordelijke administrerende autoriteit voor te leggen. Om te zorgen voor samenhang bij de administratie en de handhaving, moet de entiteit die verantwoordelijk is voor de naleving van deze verordening dezelfde zijn als de entiteit die verantwoordelijk is voor de naleving van Richtlijn 2003/87/EG. Daarnaast moet de Commissie de bevoegdheid krijgen om gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de methoden voor het monitoren van de [...] emissies en van de regels inzake monitoring, alsook van alle andere relevante informatie die is vastgesteld in Verordening (EU) 2015/757 om de doeltreffende werking van het EU-ETS op administratief niveau te waarborgen, en om Verordening (EU) 2015/757 aan te vullen met de regels voor de goedkeuring van monitoringplannen en wijzigingen daarvan door de administrerende autoriteiten, de regels voor de monitoring, rapportage en indiening van de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens en met de regels voor de verificatie van de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens en de regels voor uitgifte van een verificatierapport betreffende de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens. De uit hoofde van Verordening (EU) 2015/757 gemonitorde, gerapporteerde en geverifieerde gegevens zouden ook kunnen worden gebruikt voor de naleving van andere wetgeving van de Unie die de monitoring, rapportage en verificatie van dezelfde scheepsinformatie voorschrijft.

(67 a) Daar de doelstelling van deze richtlijn, namelijk het verminderen van emissies van broeikasgassen op een kosteneffectieve en economisch efficiënte wijze die is afgestemd op deze voor de gehele economie geldende nettodoelstelling voor de reductie van broeikasgas-emissies voor 2030 door middel van een uitgebreid en gewijzigd marktgebaseerd mechanisme voor de hele Unie, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang en de gevolgen ervan beter door de Unie kan worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel, gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken³⁴.

68) Richtlijn 2003/87/EG, Besluit (EU) 2015/1814 en Verordening (EU) 2015/757 moeten daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen van Richtlijn 2003/87/EG

Richtlijn 2003/87/EG wordt als volgt gewijzigd:

1) in artikel 2 worden de leden 1 en 2 vervangen door:

"1. Deze richtlijn is van toepassing op de in de bijlagen I en III genoemde activiteiten en op de in bijlage II genoemde broeikasgassen. Wanneer een installatie die als gevolg van de exploitatie van verbrandingseenheden met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 20 MW onder het toepassingsgebied van het EU-ETS valt, haar productieprocessen wijzigt om haar broeikasgasemissies te verminderen en niet langer aan die drempel voldoet, geeft de lidstaat de exploitant de mogelijkheid om [...] tot het einde van de desbetreffende periode van vijf jaar na de wijziging van het productieproces als bedoeld in artikel 11, lid 1, tweede alinea, binnen het toepassingsgebied van het EU-ETS te blijven vallen. De betrokken lidstaat stelt de Commissie in kennis van wijzigingen ten opzichte van de overeenkomstig artikel 11, lid 1, bij de Commissie ingediende lijst.

³⁴ Standaardoverweging inzake subsidiariteit en evenredigheid.

2. Deze richtlijn is van toepassing onverminderd eventuele uit Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad (*) voortvloeiende voorschriften.

(*) Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17).";

2) artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

a) punt b) wordt vervangen door:

"b) "emissies": de uitstoot van broeikasgassen uit bronnen in een installatie, de uitstoot door vliegtuigen die een in bijlage I genoemde luchtvaartactiviteit uitoefenen of door schepen die een in bijlage I genoemde maritieme vervoersactiviteit uitoefenen, van de voor de desbetreffende activiteit gespecificeerde gassen, of de uitstoot van broeikasgassen die overeenstemt met de in bijlage III bedoelde activiteit;"

b) punt d) wordt vervangen door:

"d) "vergunning voor broeikasgasemissies": een overeenkomstig de artikelen 5, 6, en 30 bis verleende vergunning;"

c) punt u) wordt geschrapt;

d) de volgende punten v) tot en met z) worden toegevoegd:

"v) "de scheepvaartmaatschappij": de scheepseigenaar of een andere organisatie of persoon, zoals de manager of de rompbevrachter, die de verantwoordelijkheid voor de exploitatie van het schip van de scheepseigenaar heeft overgenomen en die er, bij het aangaan van die verantwoordelijkheid, mee heeft ingestemd alle door de Internationale Veiligheidsmanagementcode voor de veilige exploitatie van schepen en voor verontreinigingspreventie voorgeschreven taken en verantwoordelijkheden die zijn vastgesteld in bijlage I bij Verordening (EG) nr. 336/2006 van het Europees Parlement en de Raad (*), over te nemen;

(*) Verordening (EG) nr. 336/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2006 inzake de implementatie van de Internationale Veiligheidsmanagementcode in de Gemeenschap en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 3051/95 van de Raad (PB L 64 van 4.3.2006, blz. 1).

w) "administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij": de autoriteit die verantwoordelijk is voor het beheer van het EU-ETS ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij overeenkomstig artikel 3 octies quinquies;

w bis) "aanloophaven": de haven waar een schip stopt om vracht te laden of te lossen of om passagiers te laten in- of ontschepen, waarbij zijn uitgesloten, stops die uitsluitend bedoeld zijn voor het tanken, het inslaan van voorraden, het aflossen van de bemanning, het indokken of het verrichten van herstellingen aan het schip en/of de uitrusting ervan, stops in een haven omdat het schip bijstand nodig heeft of in nood is, buiten een haven verrichte schip-tot-schiptransfers, stops die uitsluitend bedoeld zijn voor het schuilen bij noodweer of die noodzakelijk zijn voor opsporings- en reddingsactiviteiten, en stops van containerschepen in een naburige containeroverslaghaven die is opgenomen in de lijst van de op grond van artikel 3 octies, lid 1, vastgestelde uitvoeringshandeling;

w ter) "cruiseschip": een passagiersschip zonder vrachtdek dat uitsluitend is ontworpen voor commercieel vervoer van passagiers met mogelijkheid tot overnachting op een zeereis;

x) "gereguleerde entiteit": voor de toepassing van hoofdstuk IV bis is de gereguleerde entiteit elk van de hieronder genoemde natuurlijke of rechtspersonen, met uitzondering van de eindverbruiker van de brandstoffen, die de in bijlage III bedoelde activiteit uitoefent:

i) de erkende entreehouder als omschreven in artikel 3, lid 1, van Richtlijn (EU) 2020/262 van de Raad (*), die tot voldoening van de accijns is gehouden overeenkomstig artikel 7 van die richtlijn, wanneer de brandstof door een belastingentrepot als omschreven in artikel 3, lid 11, van die richtlijn passeert;

- ii) elke andere persoon die tot voldoening is gehouden van de accijns die overeenkomstig artikel 7 van Richtlijn (EU) 2020/262 voor de onder dit hoofdstuk vallende brandstoffen verschuldigd is geworden, indien punt i) niet van toepassing is;
- iii) indien de punten i) en ii) niet van toepassing zijn, is de gereguleerde entiteit elke andere persoon die door de relevante bevoegde autoriteiten van de lidstaat moet worden geregistreerd om tot voldoening van de accijns te worden gehouden, met inbegrip van personen die vrijgesteld zijn van de betaling van de accijns, als bedoeld in artikel 21, lid 5, vierde alinea, van Richtlijn 2003/96/EG van de Raad (**);
- iv) elke andere door een lidstaat aangewezen persoon indien de punten i), ii) en iii) niet van toepassing zijn of indien meerdere personen hoofdelijk gehouden zijn tot de betaling van dezelfde accijns.

(*) Richtlijn (EU) 2020/262 van de Raad van 19 december 2019 houdende een algemene regeling inzake accijns (PB L 58 van 27.2.2020, blz. 4).

(**) Richtlijn 2003/96/EG van de Raad van 27 oktober 2003 tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit (PB L 283 van 31.10.2003, blz. 51).

y) "brandstof" in de zin van hoofdstuk IV bis: elke brandstof die is vermeld in tabel A en tabel C van bijlage I bij Richtlijn 2003/96/EG, alsmede elk ander product dat als motor- of verwarmingsbrandstof te koop wordt aangeboden als bedoeld in artikel 2, lid 3, van die richtlijn;

z) "uitslag tot verbruik" in de zin van hoofdstuk IV bis: dezelfde betekenis als in artikel 6, lid 3, van Richtlijn (EU) 2020/262.";

3) de titel van hoofdstuk II wordt vervangen door:

"LUCHTVAART EN MARITIEM VERVOER"

- 4) artikel 3 bis wordt vervangen door:

"Artikel 3 bis

Toepassingsgebied

De artikelen 3 ter tot en met 3 septies zijn van toepassing op de toewijzing en verlening van emissierechten voor de in bijlage I genoemde luchtvaartactiviteiten. De artikelen 3 octies tot en met 3 octies sexies zijn van toepassing op de in bijlage I vermelde maritieme vervoersactiviteiten.";

- 5) de artikelen 3 septies en 3 octies worden vervangen door:

"Artikel 3 septies

Plannen voor monitoring en rapportage

De administrerende lidstaat zorgt ervoor dat iedere vliegtuigexploitant bij de bevoegde instantie in die lidstaat een monitoringplan met maatregelen voor bewaking van en rapportage over emissies en tonkilometergegevens indient ter fine van het in artikel 3 quinquies bedoelde verzoek en dat het plan overeenkomstig de in artikel 14 bedoelde handelingen door de bevoegde instantie wordt goedgekeurd.

Toepassingsgebied voor maritieme vervoersactiviteiten

1. De toewijzing van emissierechten en de toepassing van afdrachtsvereisten ten aanzien van de sector maritiem vervoer moet van toepassing zijn op 50 % van de emissies van schepen die reizen uitvoeren vanuit een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat en aankomen in een aanloophaven buiten de jurisdictie van een lidstaat, op 50 % van de emissies van schepen die reizen uitvoeren vanuit een aanloophaven buiten de jurisdictie van een lidstaat en aankomen in een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat, op 100 % van de emissies van schepen die reizen uitvoeren vanuit een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat en aankomen in een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat, en 100 % van de emissies van schepen die zijn afgemeerd in een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat.

De Commissie stelt uiterlijk op 31 december 2023 door middel van uitvoeringshandelingen een lijst van naburige containeroverslaghavens op en actualiseert deze lijst vervolgens om de twee jaar vóór 31 december.

In die uitvoeringshandelingen wordt een lijst opgenomen van naburige containeroverslaghavens buiten de Unie die minder dan 300 zeemijl van het grondgebied van de Unie liggen en waar het aandeel containeroverslag, gemeten in twintig-voet containermaat, meer dan 65 % van het totale containerverkeer van die haven bedraagt in de meest recente periode van twaalf maanden waarvoor relevante gegevens beschikbaar zijn. Voor de toepassing van dit lid worden containers als overgeslagen beschouwd indien ze van een schip in de haven worden gelost met als enig doel ze op een ander schip te laden. De lijst omvat geen havens in een derde land dat daadwerkelijk gelijkwaardige maatregelen toepast als die van deze richtlijn.

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

2. De artikelen 9, 9 bis en 10 zijn op dezelfde wijze van toepassing op maritieme vervoersactiviteiten als op andere activiteiten die onder het EU-ETS vallen met de volgende uitzondering met betrekking tot de toepassing van artikel 10.

Tot en met 31 december 2030 wordt een aandeel emissierechten toegekend aan lidstaten waarin het aandeel van scheepvaartmaatschappijen die overeenkomstig artikel 3 octies quinquies onder hun verantwoordelijkheid zouden vallen in verhouding tot de bevolking in 2020 en op basis van de beschikbare gegevens voor de periode 2018-2020, meer bedraagt dan 15 scheepvaartmaatschappijen per miljoen inwoners. De hoeveelheid emissierechten stemt overeen met 2,5 % van de extra te veilen emissierechten afkomstig van de in artikel 9, derde alinea, bedoelde verhoging van het maximumbedrag voor maritiem vervoer in het desbetreffende jaar. Voor de jaren 2024 tot en met 2027 wordt de hoeveelheid emissierechten bovendien vermenigvuldigd met de percentages die overeenkomstig artikel 3 octies bis, punten a) tot en met d), van toepassing zijn op het desbetreffende jaar. De opbrengsten van de veiling van dit aandeel emissierechten **moeten** worden gebruikt voor de in artikel 10, lid 3, punt g), met betrekking tot de maritieme sector, en punt i) bedoelde doeleinden. 50 % van de hoeveelheid emissierechten wordt onder de betrokken lidstaten verdeeld op basis van het aandeel scheepvaartmaatschappijen dat onder hun verantwoordelijkheid valt, en de rest in gelijke delen onder hen.";

- 6) de volgende artikelen 3 octies bis tot en met 3 octies sexies worden toegevoegd:

"Artikel 3 octies bis

Geleidelijke invoering van voorschriften voor maritiem vervoer

Scheepvaartmaatschappijen zijn verplicht overeenkomstig het volgende schema emissierechten in te leveren:

- a) 20 % van de voor [...] [het eerste volledige jaar na de uiterste datum voor omzetting van deze wijzigingsrichtlijn] gerapporteerde geverifieerde emissies;

- b) 45 % van de voor [...] [het tweede volledige jaar na de uiterste datum voor omzetting van deze wijzigingsrichtlijn] gerapporteerde geverifieerde emissies;
- c) 70 % van de voor [...] [het derde volledige jaar na de uiterste datum voor omzetting van deze wijzigingsrichtlijn] gerapporteerde geverifieerde emissies;
- d) 100 % van de geverifieerde emissies die zijn gerapporteerd voor [...] [het vierde volledige jaar na de uiterste datum voor omzetting van deze wijzigingsrichtlijn] en elk daaropvolgend jaar.

Voor zover in vergelijking met de geverifieerde emissies van maritiem vervoer voor de jaren [...] [de eerste drie jaren na de uiterste datum voor omzetting van deze wijzigingsrichtlijn] minder emissierechten worden ingeleverd, wordt een overeenkomstige hoeveelheid emissierechten geannuleerd in plaats van geveild overeenkomstig artikel 10, zodra het verschil tussen geverifieerde emissies en ingeleverde emissierechten voor elk jaar is vastgesteld.

Artikel 3 octies bis bis

Bepalingen betreffende de overdracht van de ETS-kosten van de scheepvaartmaatschappij naar een andere entiteit

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat wanneer de eindverantwoordelijkheid voor de aankoop van de brandstof en/of de exploitatie van het schip wordt overgenomen [...] door een andere entiteit dan de scheepvaartmaatschappij, de scheepvaartmaatschappij recht heeft op terugbetaling door die entiteit van de kosten die voortvloeien uit het inleveren van emissierechten. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder exploitatie van het schip verstaan het bepalen van de vervoerde vracht, [...], de route en de snelheid van het schip. [...] De scheepvaartmaatschappij blijft de verantwoordelijke entiteit voor het inleveren van emissierechten zoals vereist op grond van artikel 3 octies bis en artikel 12 van deze richtlijn en voor de algehele naleving van de bepalingen van het nationale recht tot omzetting van deze richtlijn. De lidstaten zorgen ervoor dat de onder hun verantwoordelijkheid vallende scheepvaartmaatschappijen hun verplichtingen om emissierechten in te leveren nakomen, ongeacht hun recht op terugbetaling door de commerciële exploitanten van de kosten die uit de inlevering voortvloeien.

Artikel 3 octies ter

Monitoring en rapportage van emissies door maritiem vervoer

Met betrekking tot de emissies van de in bijlage I vermelde maritieme vervoersactiviteiten zorgt de administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij ervoor dat een scheepvaartmaatschappij onder haar verantwoordelijkheid de relevante parameters tijdens een verslagperiode monitort en rapporteert en op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens indient bij de administrerende autoriteit overeenkomstig hoofdstuk II van Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad (*).

(* Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende de monitoring, de rapportage en de verificatie van kooldioxide-emissies door maritiem vervoer en tot wijziging van Richtlijn 2009/16/EG (PB L 123 van 19.5.2015, blz. 55).

Artikel 3 octies quater

Verificatie en accreditatie van emissies door maritiem vervoer

De administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij zorgt ervoor dat de rapportage van op het niveau van de scheepvaartmaatschappij geaggregeerde emissiegegevens die overeenkomstig artikel 3 octies ter door een scheepvaartmaatschappij zijn ingediend, wordt geverifieerd overeenkomstig de verificatie- en accreditatieregels van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2015/757 (*).

(* Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende de monitoring, de rapportage en de verificatie van kooldioxide-emissies door maritiem vervoer en tot wijziging van Richtlijn 2009/16/EG (PB L 123 van 19.5.2015, blz. 55).

Administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij

1. De administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij is:
- a) in het geval van een in een lidstaat geregistreerde scheepvaartmaatschappij, de lidstaat waar de scheepvaartmaatschappij is geregistreerd;
 - b) in het geval van een niet in een lidstaat geregistreerde scheepvaartmaatschappij, de lidstaat waar schepen van die scheepvaartmaatschappij in de laatste [...] vier monitoringjaren het vaakst havens hebben aangedaan, tijdens reizen die binnen het toepassingsgebied van artikel 3 octies vallen;
 - c) in het geval van een niet in een lidstaat geregistreerde scheepvaartmaatschappij die in de laatste [...] vier monitoringjaren geen enkele reis heeft uitgevoerd die binnen het toepassingsgebied van artikel 3 octies valt, is de administrerende autoriteit de lidstaat [...] waar een schip van de scheepvaartmaatschappij zijn eerste reis die binnen het toepassingsgebied van artikel 3 octies valt, heeft gestart of beëindigd.

[...]

2. Op basis van de best beschikbare informatie, publiceert de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen:
- a) vóór 1 februari [...] [2024/het jaar [...] na de uiterste datum voor omzetting van deze wijzigingsrichtlijn] een lijst van de scheepvaartmaatschappijen die op of met ingang van 1 januari [...] [2024/het jaar [...] na de uiterste datum voor omzetting van deze wijzigingsrichtlijn] een in bijlage I vermelde maritieme activiteit uitoefenden die binnen het toepassingsgebied van artikel 3 octies viel, onder vermelding van de administrerende autoriteit voor elke scheepvaartmaatschappij overeenkomstig lid 1; en

- b) [...] vervolgens om de twee jaar vóór 1 februari een geactualiseerde lijst om, overeenkomstig lid 1, punt a), van dit artikel, in een lidstaat geregistreerde scheepvaartmaatschappijen over te dragen aan een andere administrerende autoriteit indien zij van lidstaat van registratie zijn veranderd binnen de Unie of om, overeenkomstig lid 1, punt c), van dit artikel [...], scheepvaartmaatschappijen op te nemen die in de tussentijd een in bijlage I vermelde maritieme activiteit hebben uitgeoefend die binnen het toepassingsgebied van artikel 3 octies valt; en
- c) vervolgens om de vier jaar vóór 1 februari een geactualiseerde lijst om, overeenkomstig lid 1, punt b), niet in een lidstaat geregistreerde scheepvaartmaatschappijen over te dragen aan een andere administrerende autoriteit.
- 2 bis. De administrerende autoriteit die volgens de overeenkomstig lid 2 opgestelde lijst verantwoordelijk is voor een scheepvaartmaatschappij, behoudt die verantwoordelijkheid ongeacht latere wijzigingen in de activiteiten of registratie van de scheepvaartmaatschappij totdat een geactualiseerde lijst met die wijzigingen wordt bekendgemaakt.
3. De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast om gedetailleerde regels met betrekking tot het beheer van scheepvaartmaatschappijen door de administrerende autoriteiten uit hoofde van deze richtlijn vast te stellen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld."

Verslag en evaluatie

1. [...] Indien de Internationale Maritieme Organisatie een wereldwijde marktgebaseerde maatregel vaststelt om broeikasgasemissies door maritiem vervoer te verminderen, herziet de Commissie deze richtlijn om deze vooruitgang mee te nemen. [...] Daartoe moet de Commissie onverwijld en in ieder geval vóór de algemene inventarisatie in 2028 en uiterlijk op 30 september 2028 [...] een verslag indienen bij het Europees Parlement en de Raad [...]. De Commissie onderzoekt in dat verslag de ambitie van die maatregel in het licht van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en de algemene milieu-integriteit ervan. Zij onderzoekt ook alle kwesties in verband met de mogelijke co-existentie van deze richtlijn met, of de afstemming ervan op, die maatregel. Indien nodig gaat het [...] verslag vergezeld van een wetgevingsvoorstel tot [...] wijziging van deze richtlijn [...], in overeenstemming met de afspraken inzake broeikasgasemissies voor de hele economie van de Unie en met het oog op het behoud van de milieu-integriteit en de doeltreffendheid van de klimaatactie van de Unie, waarbij wordt gezorgd voor een passende uitvoering van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel die door de Internationale Maritieme Organisatie is vastgesteld, rekening houdend met de noodzaak van samenhang tussen het EU-ETS en de wereldwijde marktgebaseerde maatregel en met het vermijden van elke daaruit voortvloeiende aanzienlijke dubbele last.
2. De Commissie monitort de uitvoering van dit hoofdstuk met betrekking tot maritiem vervoer, met name om ontwijkingspraktijken op te sporen teneinde deze in een vroeg stadium te voorkomen, en brengt verslag uit over mogelijke trends met betrekking tot ondernemingen die trachten te vermijden dat zij aan de eisen van deze richtlijn worden gehouden. Indien nodig stelt de Commissie maatregelen voor om [...] deze trends om te buigen."

3. Uiterlijk op 31 december 2026 dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in waarin zij de haalbaarheid en kosteneffectiviteit van de opnemings in deze richtlijn onderzoekt van:

a) aanvullende broeikasgasemissies door het maritiem vervoer;

b) emissies van schepen [...] met een brutotonnage van minder dan 5000 ton, maar niet lager dan 400 ton.

In dat verslag wordt ook ingegaan op de onderlinge verbanden tussen deze richtlijn en Verordening (EU) 2015/757, en wordt voortgebouwd op de ervaringen met de toepassing daarvan. Ook onderzoekt de Commissie hierin hoe deze richtlijn het beste het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme scheepsbrandstoffen op levenscyclusbasis kan bevorderen. Indien nodig kan het verslag vergezeld gaan van wetgevingsvoorstellen.";

7) artikel 3 nonies wordt vervangen door:

"Artikel 3 nonies

Toepassingsgebied

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op vergunningen voor broeikasgasemissies en het toewijzen en verlenen van emissierechten voor andere dan de in bijlage I genoemde luchtvaart- en maritieme transportactiviteiten.";

8) in artikel 6, lid 2, wordt punt e) vervangen door:

"e) de verplichting binnen vier maanden na het einde van elk kalenderjaar een hoeveelheid emissierechten in te leveren die gelijk is aan de totale emissies van de installatie voor dat jaar, als geverifieerd overeenkomstig artikel 15.";

9) artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

a) de woorden "van het Europees Parlement en de Raad (1)" en voetnoot (1) worden geschrapt;

b) het volgende lid wordt toegevoegd:

"De Commissie evalueert de doeltreffendheid van synergieën met Richtlijn 2010/75/EU. Om te zorgen voor een efficiënte en snellere uitvoering van de maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de klimaat- en energiedoelstellingen van de EU, moeten milieu- en klimaatrelevante vergunningen worden gecoördineerd. De Commissie kan in het kader van eventuele herzieningen van deze richtlijn een verslag indienen bij het Europees Parlement en de Raad.";

10) aan artikel 9 wordt het volgende lid toegevoegd:

"In [het jaar na de inwerkingtreding van deze wijziging] wordt de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie verlaagd met [-- miljoen rechten (te bepalen afhankelijk van het jaar van inwerkingtreding)]. In hetzelfde jaar wordt de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie verhoogd met [79 -- miljoen emissierechten (79 miljoen emissierechten indien inwerkingtreding in 2023 / 75 miljoen emissierechten indien inwerkingtreding in 2024)] voor maritiem vervoer. Met ingang van [het jaar na de inwerkingtreding van deze wijziging] bedraagt de lineaire factor 4,2 %. De Commissie publiceert de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie binnen drie maanden na [datum van inwerkingtreding van de in te voegen wijziging]. De lineaire factor is ook van toepassing op de emissierechten die overeenstemmen met de gemiddelde emissies van maritieme vervoersactiviteiten die overeenkomstig Verordening (EU) 2015/757 voor 2018 en 2019 zijn gerapporteerd en die in artikel 3 octies worden behandeld.

De Commissie publiceert de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie binnen drie maanden na [datum van inwerkingtreding van de in te voegen wijziging].";

11) artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 wordt de derde alinea vervangen door:

"Tussen 2021 en 2030 wordt 2 % van de totale hoeveelheid emissierechten geveild om een fonds voor de verbetering van de energie-efficiëntie en de modernisering van de energiesystemen van bepaalde lidstaten ("de begunstigde lidstaten") in te stellen, zoals vastgesteld in artikel 10 quinquies ("het moderniseringsfonds"). De begunstigde lidstaten voor deze hoeveelheid emissierechten zijn de lidstaten waarvan het bbp per hoofd van de bevolking tegen marktprijzen in 2013 minder dan 60 % van het EU-gemiddelde bedroeg. De middelen die overeenstemmen met deze hoeveelheid emissierechten, worden verdeeld overeenkomstig deel A van bijlage II ter.

Bovendien wordt tussen [jaar na de inwerkingtreding van de richtlijn] en 2030 2,5 % van de totale hoeveelheid emissierechten voor het moderniseringsfonds geveild. De begunstigde lidstaten voor deze hoeveelheid emissierechten zijn de lidstaten waarvan het bbp per hoofd van de bevolking tegen marktprijzen in de periode 2016 tot 2018 minder dan [...] 75 % van het EU-gemiddelde bedroeg. De middelen die overeenstemmen met deze hoeveelheid emissierechten, worden verdeeld overeenkomstig deel B van bijlage II ter."

b) in lid 3 worden de eerste en tweede zin vervangen door:

"3. De lidstaten bepalen hoe de opbrengsten van de veiling van de in lid 2 genoemde emissierechten worden gebruikt, met uitzondering van de opbrengsten die overeenkomstig artikel 311, lid 3, VWEU als eigen middelen zijn vastgesteld en in de begroting van de Unie zijn opgenomen. De lidstaten [...] moeten die opbrengsten, met uitzondering van de opbrengsten die worden gebruikt voor de compensatie van indirecte koolstofkosten als bedoeld in artikel 10 bis, lid 6, of het equivalent in financiële waarde van deze opbrengsten, gebruiken voor een of meer van de volgende doeleinden:";

c) lid 3, punt h), wordt vervangen door:

"h) maatregelen die tot doel hebben energie-efficiëntie, systemen voor stadsverwarming en isolatie te verbeteren, of financiële steun te verlenen voor de aanpak van maatschappelijke aspecten van huishoudens met een laag en gemiddeld inkomen, onder meer door de vermindering van versturende belastingen;"

c bis) in lid 3 wordt de tweede alinea vervangen door:

"De lidstaten worden geacht te voldoen aan de bepalingen van dit lid indien zij een fiscaal of financieel steunbeleid hebben en uitvoeren, ook in met name ontwikkelingslanden, of nationale reguleringsmaatregelen hebben en uitvoeren die de financiële steunverlening, opgezet om de in de eerste alinea vermelde doelstellingen te verwezenlijken, in de hand werken en die een waarde hebben die gelijk is aan de in de eerste alinea bedoelde opbrengsten. "

d) in lid 4 wordt de eerste zin vervangen door:

"4. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn wat betreft de tijdstippen, het beheer en andere aspecten van veilingen, met inbegrip van de specifieke regels voor veilingen die nodig zijn om [...] een deel van de opbrengsten naar de begroting van de Unie over te dragen als externe bestemmingsontvangsten overeenkomstig artikel 30 quinquies (4 bis), VWEU, of als eigen middelen overeenkomstig artikel 311, lid 3, VWEU, om ervoor te zorgen dat deze op een open, transparante, geharmoniseerde en niet-discriminerende wijze worden uitgevoerd.";

12) artikel 10 bis wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt als volgt gewijzigd:

i) na de tweede alinea wordt de volgende [...] alinea [...] ingevoegd:

[...]Er wordt geen kosteloze toewijzing verstrekt aan installaties in bedrijfstakken en deeltakken voor zover deze onder andere maatregelen vallen om het risico op koolstoflekkage als vastgesteld bij Verordening (EU).../... aan te pakken. [*verwijzing naar CBAM*](**). De in de eerste alinea bedoelde maatregelen worden dienovereenkomstig aangepast.

(*) Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 1).

(**) [*CBAM volledige verwijzing*].

ii) de volgende zin wordt aan het einde van de derde alinea toegevoegd:

"Om verdere stimulansen te bieden voor het verminderen van broeikasgas-emissies en het verbeteren van de energie-efficiëntie, worden de voor de hele Unie vastgestelde ex ante benchmarks vóór de periode van 2026 tot en met 2030 met het oog op een mogelijke wijziging van de definities en systeemgrenzen van bestaande productbenchmarks herzien.";

b) het volgende lid 1 bis wordt ingevoegd:

"1 bis. Met ingang van de datum van toepassing van het koolstofgrenscorrectiemechanisme wordt geen kosteloze toewijzing verstrekt voor de productie van de in bijlage I bij Verordening [CBAM] vermelde producten.

In afwijking van de vorige alinea profiteert de productie van deze producten voor de eerste toepassingsjaren van Verordening [CBAM] van verminderde hoeveelheden kosteloos toegewezen emissierechten. Er moet een factor (CBAM-factor) worden toegepast waarmee de kosteloze toewijzing voor de productie van deze producten wordt vermindert. De CBAM-factor is gelijk aan 100 % voor de periode tussen de inwerkingtreding van de [CBAM-verordening] en eind 2025, en wordt jaarlijks verlengd met [...] 5 procentpunten van 2026 tot en met 2028, met 10 procentpunten van 2029 tot en met 2032 en met 15 procentpunten van 2033 tot en met 2035 tot 0 % in het tiende jaar.

De vermindering van de kosteloze toewijzing wordt jaarlijks berekend als het gemiddelde aandeel van de vraag naar kosteloze toewijzing voor de productie van de in bijlage I bij Verordening [CBAM] vermelde producten, vergeleken met de berekende totale vraag naar kosteloze toewijzing voor alle installaties, voor de relevante periode als bedoeld in artikel 11, lid 1. De CBAM-factor wordt toegepast.

Emissierechten die het resultaat zijn van de vermindering van de kosteloze toewijzing, worden beschikbaar gesteld om innovatie te ondersteunen overeenkomstig artikel 10 bis, lid 8.";

c) lid 2 wordt als volgt gewijzigd:

i) in de derde alinea wordt punt c) vervangen door:

"c) Voor de periode van 2026 tot 2030 worden de benchmarkwaarden op dezelfde manier als in de punten a) en d) bepaald, op basis van uit hoofde van artikel 11 ingediende informatie voor de jaren 2021 en 2022 en op basis van de toepassing van het jaarlijkse verminderingspercentage dat van toepassing is voor elk jaar tussen 2008 en 2028.";

ii) aan de derde alinea wordt het volgende punt d) toegevoegd:

"d) Indien het jaarlijkse verminderingspercentage hoger is dan 2,5 % of lager dan 0,2 %, zijn de benchmarkwaarden voor de periode van 2026 tot 2030 de benchmarkwaarden die van toepassing zijn in de periode van 2013 tot 2020, verminderd met een van beide percentages, naargelang welke van deze beide percentages relevant is, voor elk jaar tussen 2008 en 2028.";

iii) de vierde alinea wordt vervangen door:

"In afwijking hiervan worden de benchmarkwaarden voor aromaten en syngas met hetzelfde percentage als de benchmarks voor raffinaderijen aangepast om gelijke concurrentievoorwaarden voor de producenten van die producten te handhaven.";

- d) de leden 3 en 4 worden geschrapt;
- e) in lid 6 wordt de eerste alinea vervangen door:

"Lidstaten stellen ten behoeve van bedrijfstakken of deeltakken die aan een reëel koolstofweglekrisico zijn blootgesteld als gevolg van aanzienlijke indirecte kosten die werkelijk zijn opgelopen door in de elektriciteitsprijzen doorberekende broeikasgasemissiekosten, financiële maatregelen overeenkomstig de tweede en de vierde alinea vast, mits die financiële maatregelen stroken met de regels inzake staatssteun en met name geen ongegronde verstoringen van de mededinging op de interne markt veroorzaken. De vastgestelde financiële maatregelen mogen geen compensatie bieden voor indirecte kosten die worden gedekt door kosteloze toewijzing overeenkomstig de overeenkomstig lid 1 vastgestelde benchmarks. Wanneer een lidstaat een bedrag uitgeeft dat hoger is dan het equivalent van 25 % van de in artikel 10, lid 3, genoemde veilingopbrengsten van het jaar waarin de indirecte kosten zijn gemaakt, vermeldt de lidstaat waarom dat bedrag wordt overschreden.";

- f) in lid 7 wordt de tweede alinea vervangen door:

"Vanaf 2021 worden emissierechten die op grond van de leden 19, 20 en 22 niet aan installaties zijn toegewezen, toegevoegd aan de hoeveelheid van overeenkomstig de eerste zin van de eerste alinea van dit lid gereserveerde emissierechten.";

g) lid 8 wordt vervangen door:

"8. 365 miljoen emissierechten van de hoeveelheid die anders kosteloos zou kunnen worden toegewezen uit hoofde van dit artikel, en 85 miljoen emissierechten van de hoeveelheid die anders zou kunnen worden geveild uit hoofde van artikel 10, alsook de emissierechten die het resultaat zijn van de in artikel 10 bis, lid 1 bis, bedoelde vermindering van de kosteloze toewijzing, worden ter beschikking gesteld van een fonds met als doel de innovatie in koolstofarme technologieën en processen te ondersteunen en bij te dragen tot de doelstellingen om alle verontreiniging tot nul terug te brengen (het "innovatiefonds"). Emissierechten die wegens sluiting van vliegtuigexploitanten niet aan vliegtuigexploitanten worden verleend en die niet nodig zijn om een tekort aan ingeleverde emissierechten door die exploitanten te dekken, worden ook voor innovatiesteun als bedoeld in de eerste alinea gebruikt.

Daarenboven worden 50 miljoen niet-toegewezen emissierechten uit de marktstabiliteitsreserve aangewend ter aanvulling van eventuele resterende opbrengsten uit de 300 miljoen emissierechten die uit hoofde van Besluit 2010/670/EU van de Commissie(*) in de periode van 2013 tot 2020 beschikbaar zijn, en te zijner tijd gebruikt ter ondersteuning van innovatie als bedoeld in de eerste alinea.³⁵[...]

³⁵ In de algemene oriëntatie over het voorstel inzake FuelEU Zeevaart heeft de Raad besloten de bepaling te schrappen dat inkomsten uit sancties uit hoofde van die verordening externe bestemmingsontvangsten zijn.

Het innovatiefonds bevat de sectoren die in de bijlagen I en III zijn opgenomen, met inbegrip van milieuveilige afvang en benutting van koolstof (carbon capture and utilisation, CCU) die in belangrijke mate bijdraagt tot het tegengaan van klimaatverandering, en producten ter vervanging van koolstofintensieve producten die in de in bijlage I opgenomen sectoren worden geproduceerd, en is bedoeld om het opzetten en exploiteren van projecten betreffende het milieutechnisch veilig afvangen en geologisch opslaan (CCS) van CO₂ alsook van innovatieve technologieën voor hernieuwbare energie en energieopslag te stimuleren op geografisch gezien evenwichtig gespreide locaties. Het innovatiefonds kan ook baanbrekende innovatieve technologieën en infrastructuur om de maritieme sector koolstofvrij te maken en de productie van koolstofarme en koolstofvrije brandstoffen in het maritiem, lucht-, spoor- en wegvervoer ondersteunen.

De Commissie besteedt bijzondere aandacht [...] aan projecten in sectoren die onder de [CBAM-verordening] vallen, om innovatie op het gebied van koolstofarme technologieën, koolstofafvang en -gebruik (CCU), koolstofafvang en geologische opslag (CCS), hernieuwbare energie en energieopslag te ondersteunen op een wijze die bijdraagt tot het tegengaan van klimaatverandering, met als doel dat in de periode 2021-2030 projecten in die sectoren een aanzienlijk deel van het equivalent in financiële waarde van de in lid 1 bis genoemde emissierechten ontvangen, en kan vóór 2027 oproepen tot het indienen van voorstellen uitschrijven voor de sectoren die onder de [CBAM-verordening] vallen.

De Commissie besteedt bijzondere aandacht aan projecten die bijdragen tot het direct of indirect koolstofvrij maken van de maritieme sector en kan daartoe oproepen tot het indienen van voorstellen uitschrijven.

Projecten op het grondgebied van alle lidstaten, ook kleinschalige projecten, komen hiervoor in aanmerking. De technologieën die worden gesteund, zijn innovatief en zijn zonder ondersteuning nog niet op vergelijkbare schaal commercieel levensvatbaar, maar vormen baanbrekende oplossingen of zijn voldoende ontwikkeld voor toepassing op precommerciële schaal.

De Commissie zorgt ervoor dat de voor het innovatiefonds bestemde emissierechten overeenkomstig de beginselen en modaliteiten van artikel 10, lid 4, worden geveild. De veilingopbrengsten worden aangemerkt als externe bestemmingsontvangsten in de zin van artikel 21, lid 5, van het Financieel Reglement. Vastleggingen in de begroting voor acties waarvan de uitvoering zich over meer dan één begrotingsjaar uitstrekt, mogen jaartranches worden verdeeld.

Uiterlijk op 31 december 2023 en vervolgens elk jaar brengt de Commissie aan het in artikel 22 bis, lid 1, bedoelde Comité klimaatverandering verslag uit over de uitvoering van het innovatiefonds, met een analyse van de gegunde projecten per sector en per lidstaat.

[...]

De Commissie verleent op verzoek technische bijstand aan de lidstaten met een geringe effectieve deelname zodat de verzoekende lidstaten beter in staat zijn om indieners van projectvoorstellen op hun grondgebied te ondersteunen bij het indienen van aanvragen voor financiering uit het innovatiefonds voor concrete projecten, teneinde een grotere effectieve geografische deelname aan het innovatiefonds tot stand te brengen en de algemene kwaliteit van de ingediende projecten te verbeteren. Projecten worden geselecteerd op basis van objectieve en transparante criteria, in voorkomend geval rekening houdend met de mate waarin projecten bijdragen tot het behalen van emissiereducties ruim onder de in lid 2 bedoelde benchmarks. De Commissie zal een effectief geografisch evenwicht binnen de Unie nastreven, waarbij de kwaliteit centraal staat, en zorgen voor uitgebreide monitoring van de voortgang en passende follow-up.

Indien de aanvragers, nadat de uiterste datum voor het indienen van voorstellen is verstreken, hiermee akkoord gaan, stelt de Commissie de lidstaten in kennis van de financieringsaanvragen voor projecten op hun grondgebied en verstrekt zij hun gedetailleerde informatie over die aanvragen zodat zij de steun aan projecten beter kunnen coördineren. Daarnaast stelt de Commissie de lidstaten voorafgaand aan de toekenning van de steun in kennis van de lijst van voorgeselecteerde projecten.

Projecten hebben het potentieel om op ruime schaal te worden toegepast of om de kosten van de overgang naar een koolstofarme economie in de betrokken sectoren aanzienlijk te verlagen. Projecten op het gebied van CCU leveren een nettoreductie van emissies op en zorgen ervoor dat CO₂ wordt vermeden of permanent wordt opgeslagen. Het innovatiefonds kan projecten ondersteunen door middel van concurrerende aanbestedingsmechanismen, zoals CCD's. In het geval van subsidies die via oproepen tot het indienen van voorstellen worden toegekend, mag tot 60 % van de relevante kosten van de projecten worden gesubsidieerd, waarvan tot 40 % niet afhankelijk hoeft te zijn van geverifieerde vermijding van broeikasgasemissies, op voorwaarde dat vooraf bepaalde mijlpalen, rekening houdend met de ingezette technologie, worden bereikt. In het geval van steun die wordt verleend via concurrerende inschrijvingen en in het geval van steun voor technische bijstand, kan tot 100 % van de relevante projectkosten worden ondersteund.

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn met voorschriften voor de werking van het innovatiefonds, ook wat betreft de selectieprocedure en -criteria, de in aanmerking komende sectoren en de technologische vereisten voor de verschillende soorten steun.

Voor geen enkel project zal de steun uit hoofde van het in dit lid bepaalde mechanisme meer dan 15 % bedragen van de totale hoeveelheid voor dit doel beschikbare emissierechten. Deze emissierechten worden meegerekend bij de toepassing van lid 7.";

(*) Besluit 2010/670/EU van de Commissie van 3 november 2010 tot vaststelling van criteria en maatregelen voor de financiering van commerciële demonstratieprojecten ter bevordering van de milieutechnisch veilige afvang en geologische opslag van CO₂, alsook voor demonstratieprojecten ter bevordering van innovatieve technologieën voor hernieuwbare energie in het kader van de bij Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad vastgestelde regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap (PB L 290 van 6.11.2010, blz. 39).

h) in lid 19 wordt de eerste zin vervangen door:

"19. "Er wordt geen kosteloze toewijzing verstrekt aan een installatie die niet meer in bedrijf is.";

- i) het volgende lid 22 wordt toegevoegd:

"22. Indien correcties van overeenkomstig artikel 11, lid 2, toegekende kosteloze toewijzingen nodig zijn, worden deze uitgevoerd met emissierechten uit de overeenkomstig lid 7 van dit artikel gereserveerde hoeveelheid emissierechten of door emissierechten aan deze gereserveerde hoeveelheid toe te voegen.";

(12 bis) aan artikel 10 ter, lid 4, worden de volgende alinea's toegevoegd:

In lidstaten waar, in de periode 2014-2018, het aandeel van de emissies van stadsverwarmingsinstallaties van het totaal van deze emissies in de EU, gedeeld door het aandeel van de lidstaten in het bbp van het totale bbp van de EU, gemiddeld hoger dan 6,5 is, wordt voor stadsverwarming voor de periode 2026 tot en met 2030 een aanvullende kosteloze toewijzing van 30 % van de overeenkomstig artikel 10 bis bepaalde hoeveelheid aan installaties gegeven, mits een investeringsvolume dat overeenkomt met de waarde van die aanvullende kosteloze toewijzing wordt geïnvesteerd om de emissies vóór 2030 aanzienlijk te verminderen, overeenkomstig de plannen inzake klimaatneutraliteit overeenkomstig lid 3, en dat de verwezenlijking van de in de derde alinea, punt b), bedoelde doelstellingen en mijlpalen wordt bevestigd door de verificatie overeenkomstig alinea 4.

Uiterlijk op 1 mei 2024 stellen de exploitanten van stadsverwarmingsinstallaties een plan voor klimaatneutraliteit op voor hun installaties. Dat plan is in overeenstemming met de doelstelling van klimaatneutraliteit als bedoeld in artikel 2, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1119, en bevat:

- a) maatregelen en investeringen om tussen nu 2050 klimaatneutraliteit te bereiken op het niveau van de installatie of de onderneming;
- b) tussentijdse streefdoelen en mijlpalen om uiterlijk op 31 december 2025 en vervolgens uiterlijk op 31 december van elke volgende vijf jaar, de vooruitgang te meten die is geboekt bij het bereiken van klimaatneutraliteit als bedoeld in punt a);
- c) een raming van het effect van elk van de in punt a) bedoelde maatregelen en investeringen met betrekking tot de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen.

De verwezenlijking van de streefdoelen en mijlpalen als bedoeld in de derde alinea, punt b), wordt geverifieerd op uiterlijk 31 december 2025 en vervolgens uiterlijk op 31 december [...] van elke volgende vijf jaar, volgens de verificatie- en accreditatie-procedures van artikel 15. Er worden geen kosteloze emissierechten toegewezen die verder gaan dan hetgeen in de eerste alinea is bedoeld, indien de verwezenlijking van de tussentijdse streefdoelen en mijlpalen niet is geverifieerd in 2025 of in 2030.

13) in artikel 10 quater wordt lid 7 vervangen door:

"De lidstaten eisen van begunstigde installaties voor elektriciteitsopwekking en netwerkexploitanten dat zij, uiterlijk op 28 februari van elk jaar, verslag uitbrengen over de uitvoering van hun geselecteerde investeringen, onder meer over de verhouding tussen de kosteloze toewijzing en de gemaakte investeringsuitgaven en de soorten gesteunde investeringen. De lidstaten brengen hierover verslag uit aan de Commissie en de Commissie maakt dit verslag openbaar.";

14) artikel 10 quinquies wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 worden de eerste en tweede alinea vervangen door:

"1. Er wordt voor de periode van 2021 tot 2030 een fonds ingesteld ter ondersteuning van door de begunstigde lidstaten voorgestelde investeringen, waaronder kleinschalige investeringsprojecten, ter modernisering van de energiesystemen en verbetering van de energie-efficiëntie in lidstaten (het "moderniseringsfonds"). Het moderniseringsfonds wordt gefinancierd door middel van de veiling van emissierechten als bedoeld in artikel 10 voor de in dat artikel bedoelde begunstigde lidstaten.

De ondersteunde investeringen zijn in overeenstemming met de doelstellingen van deze richtlijn, alsook met de doelstellingen van de mededeling van de Commissie van 11 december 2019 over de Europese Green Deal (*) en Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad (**) en de langetermijn-doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. Uit het moderniseringsfonds wordt geen steun verleend aan faciliteiten voor de opwekking van energie met behulp van fossiele brandstoffen. Niettegenstaande de vorige zin mogen inkomsten uit emissierechten die onder een kennisgeving overeenkomstig artikel 10 quinquies, lid 4, vallen, worden gebruikt voor investeringen in verband met gasvormige fossiele brandstoffen. Niettegenstaande dezelfde zin mogen inkomsten uit emissierechten als bedoeld in artikel 10, lid 1, derde alinea, die vóór 31 december 2029 zijn geveild, ook worden gebruikt voor investeringen in verband met gasvormige fossiele brandstoffen, indien de activiteit op grond van Verordening (EU) 2020/852 als ecologisch duurzaam kan worden aangemerkt en naar behoren gerechtvaardigd is om de energiezekerheid te waarborgen. ";

(*) COM(2019) 640 final.

(**) Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet") (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).";

b) lid 2 wordt vervangen door:

"2. Ten minste 80 % van de financiële middelen uit het moderniseringsfonds wordt gebruikt ter ondersteuning van investeringen in:

- a) de opwekking en het gebruik van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen;
- b) verwarming en koeling met behulp van hernieuwbare bronnen;
- c) de verbetering van energie-efficiëntie aan de vraagzijde, onder meer met betrekking tot industrie, vervoer, gebouwen, landbouw en afval;

- d) energieopslag en de modernisering van energienetwerken, met inbegrip van stadsverwarmingspijpleidingen, netten voor elektriciteitstransmissie en de verbetering van de interconnecties tussen de lidstaten;
- e) de steun aan huishoudens met een laag inkomen, ook in landelijke en afgelegen gebieden, om energiearmoede te verlichten en de verwarmingssystemen van deze huishoudens te moderniseren; en
- f) een rechtvaardige transitie in koolstofafhankelijke regio's in de begunstigde lidstaten, om zo de herplaatsing, omscholing en bijscholing van werknemers, en het onderwijs, de initiatieven voor het zoeken naar werk en startups in overleg met de sociale partners te ondersteunen.";

c) lid 11 wordt vervangen door:

"11. Het investeringscomité brengt jaarlijks aan de Commissie en het in artikel 22 bis, lid 1, genoemde Comité klimaatverandering verslag uit over de ervaringen met de evaluatie van investeringen, met name wat betreft emissiereducties en emissiereductiekosten. Uiterlijk op 31 december 2024 evalueert de Commissie, rekening houdend met de bevindingen van het investeringscomité, de in lid 2 genoemde gebieden voor projecten en de grond waarop het investeringscomité zijn aanbevelingen baseert."

14 bis) artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 2 wordt "28 februari" vervangen door "30 juni"

15) artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt vervangen door:

"2. De lidstaten dragen er zorg voor, dat de door een bevoegde autoriteit van een andere lidstaat verleende rechten als geldig worden erkend voor de nakoming van de verplichtingen van een exploitant, een vliegtuigexploitant, of een scheepvaartmaatschappij uit hoofde van lid 3.";

b) lid 2 bis wordt geschrapt;

c) lid 3 wordt vervangen door:

"3. De lidstaten, administrerende lidstaten en de administrerende autoriteiten ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij zorgen ervoor dat uiterlijk op [...] 30 september van elk jaar:

a) de exploitant van elke installatie een hoeveelheid emissierechten inlevert die gelijk is aan de totale emissies van die installatie gedurende het voorgaande kalenderjaar, zoals geverifieerd overeenkomstig artikel 15;

b) elke vliegtuigexploitant een hoeveelheid emissierechten inlevert die gelijk is aan zijn totale emissies gedurende het voorgaande kalenderjaar, zoals geverifieerd overeenkomstig artikel 15;

c) elke scheepvaartmaatschappij een hoeveelheid emissierechten inlevert die gelijk is aan haar totale emissies gedurende het voorgaande kalenderjaar, zoals geverifieerd overeenkomstig artikel 3 octies quater.

De lidstaten, administrerende lidstaten en de administrerende autoriteiten ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij zorgen ervoor dat emissierechten die overeenkomstig de eerste alinea zijn ingeleverd, vervolgens worden geannuleerd.";

d) na lid 3 worden de volgende leden ingevoegd:

"3-sexies. In afwijking van lid 3, eerste alinea, punt c) [...], mogen scheepvaartmaatschappijen tot en met 31 december 2030 5 % minder emissierechten inleveren dan hun geverifieerde emissies van schepen met een ijssklasse, op voorwaarde dat deze schepen de ijssklasse IA of IA Super of een gelijkwaardige ijssklasse hebben, vastgesteld op basis van de Helkom-aanbeveling 25/7.

Voor zover in vergelijking met de geverifieerde emissies minder emissierechten worden ingeleverd, wordt een overeenkomstige hoeveelheid emissierechten geannuleerd in plaats van geveild overeenkomstig artikel 10, zodra het verschil tussen geverifieerde emissies en ingeleverde emissierechten voor elk jaar is vastgesteld.

3-quinquies. In afwijking van lid 3, eerste alinea, punt c), en artikel 16, bepaalt de Commissie, op verzoek van een lidstaat, door middel van een uitvoeringshandeling dat de lidstaten de in die bepalingen vastgestelde eisen als vervuld beschouwen en dat zij geen maatregelen nemen tegen scheepvaartmaatschappijen met betrekking tot emissies die tot en met 31 december 2030 plaatsvinden door reizen van andere passagiersschepen dan cruise-passagiersschepen, en door ropax-schepen, tussen een haven op een eiland onder de jurisdictie van die verzoekende lidstaat en een haven onder de jurisdictie van dezelfde lidstaat en door activiteiten op de ligplaats van die schepen in verband met die reizen. Het eiland moet een permanente bevolking hebben van minder dan 50 000 permanente inwoners volgens de laatste officiële volkstelling.

De Commissie publiceert een lijst van de in de eerste alinea bedoelde eilanden en de betrokken havens en houdt die lijst actueel.

3-quater. In afwijking van lid 3, eerste alinea, punt c), en artikel 16, bepaalt de Commissie, op gezamenlijk verzoek van twee lidstaten waarvan er één geen landgrens heeft met een andere lidstaat en de andere geografisch het dichtst bij de eerste lidstaat ligt, door middel van een uitvoeringshandeling dat de lidstaten de in die bepalingen vastgestelde eisen als vervuld beschouwen en dat zij geen maatregelen nemen tegen scheepvaartmaatschappijen met betrekking tot emissies die tot en met 31 december 2030 plaatsvinden door reizen per passagiers- of ropax-schepen in het kader van een transnationaal openbaredienstcontract of een transnationale openbaredienstverplichting, zoals uiteengezet in het gezamenlijke verzoek, waarbij de twee lidstaten met elkaar worden verbonden en met de activiteiten op de ligplaats van die schepen in verband met die reizen.

3-ter. Een verplichting tot inlevering van emissierechten ontstaat niet voor emissies die plaatsvinden tot en met 31 december 2030 uit reizen tussen een haven in een ultraperifeer gebied van een lidstaat en een haven in dezelfde lidstaat, met inbegrip van havens binnen en tussen de ultraperifere gebieden van dezelfde lidstaat, en uit de activiteiten op de ligplaats van die schepen in verband met die reizen. "

- e) in lid 3-bis wordt de eerste zin vervangen door:

"3-bis. Indien nodig en zolang zulks noodzakelijk is voor de bescherming van de milieu-integriteit van het EU-ETS, wordt het exploitanten, luchtvaartexploitanten en scheepvaartmaatschappijen in het EU-ETS verboden emissierechten te gebruiken die zijn uitgegeven door een lidstaat ten aanzien waarvan er sprake is van verplichtingen voor luchtvaartexploitanten, scheepvaartmaatschappijen of andere marktdeelnemers die komen te vervallen.";

- f) het volgende lid 3 ter wordt ingevoegd:

"3 ter. Voor emissies van broeikasgassen die geacht worden te zijn afgevangen en gebruikt zodat ze permanent chemisch in een product worden gebonden en bij normaal gebruik niet in de atmosfeer terechtkomen, ontstaat geen verplichting om emissierechten in te leveren.

De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast met betrekking tot de voorschriften om te beoordelen of broeikasgassen permanent chemisch in een product zijn gebonden, zodat zij bij normaal gebruik niet in de atmosfeer terechtkomen.

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.";

- 16) aan artikel 14, lid 1, eerste alinea, wordt de volgende zin toegevoegd:

"In die uitvoeringshandelingen worden de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria voor het gebruik van biomassa toegepast die zijn vastgesteld bij Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad (*), met de aanpassingen die nodig zijn voor toepassing uit hoofde van deze richtlijn, zodat voor deze biomassa het nultarief telt. In de uitvoeringshandelingen wordt bepaald op welke manier rekening moet worden gehouden met de opslag van emissies uit een mix van bronnen waarvoor het nultarief geldt en bronnen waarvoor geen nultarief geldt. In de uitvoeringshandelingen wordt ook bepaald op welke manier rekening moet worden gehouden met emissies van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong en emissies van brandstoffen op basis van herbruikte koolstof, waarbij ervoor wordt gezorgd dat er rekening wordt gehouden met deze emissies en dat dubbeltelling wordt vermeden.";

(* Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).";

- 17) de titel van hoofdstuk IV wordt vervangen door:

**"BEPALINGEN VOOR LUCHTVAART, MARITIEM VERVOER EN VASTE
INSTALLATIES";**

- 18) artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

- a) lid 2 wordt vervangen door:

"2. De lidstaten zorgen ervoor dat de namen worden bekendgemaakt van de exploitanten, vliegtuigexploitanten en scheepvaartmaatschappijen die zich niet houden aan de voorschriften van deze richtlijn inzake het inleveren van voldoende emissierechten.";

- b) het volgende lid 3 bis wordt ingevoegd:

"3 bis. De in lid 3 bedoelde boetes zijn ook van toepassing op scheepvaartmaatschappijen.";

c) het volgende lid 11 bis wordt ingevoegd:

"11 bis. Wanneer een scheepvaartmaatschappij gedurende twee of meer opeenvolgende verslagperioden niet heeft voldaan aan de voorschriften voor inlevering en de naleving daarvan niet door andere handhavingsmaatregelen is gewaarborgd, en nadat de scheepvaartmaatschappij in de gelegenheid is gesteld om haar opmerkingen in te dienen, kan de bevoegde autoriteit van de lidstaat van de aanloophaven [...] een verwijderingsbevel afgeven dat zal worden gemeld aan de Commissie, het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA), de overige lidstaten en de betrokken vlaggenstaat. Als gevolg van de uitvaardiging van dat verwijderingsbevel weigert elke lidstaat, met uitzondering van de lidstaat waarvan het schip de vlag voert, de schepen die onder de verantwoordelijkheid van de betrokken scheepvaartmaatschappij vallen, de toegang tot zijn havens totdat de maatschappij voldoet aan haar verplichtingen inzake de inlevering overeenkomstig artikel 12. Wanneer het schip onder de vlag van een lidstaat vaart en een haven van die lidstaat aandoet [...] of er wordt aangetroffen, houdt de betrokken lidstaat – na de betrokken scheepvaartmaatschappij in de gelegenheid te hebben gesteld haar opmerkingen in te dienen – [...] het schip vast totdat de scheepvaartmaatschappij haar verplichtingen is nagekomen.

Wanneer een schip dat onder de vlag van een lidstaat vaart en niet aan de in de eerste alinea genoemde voorschriften voldoet, wordt aangetroffen in een haven van de lidstaat waarvan het schip de vlag voert, kan de betrokken lidstaat — na de betrokken scheepvaartmaatschappij in de gelegenheid te hebben gesteld haar opmerkingen in te dienen — een bevel tot aanhouding uitvaardigen totdat de scheepvaartmaatschappij haar verplichtingen is nagekomen. De lidstaat stelt de Commissie, het EMSA en de andere lidstaten hiervan in kennis. Naar aanleiding van het uitvaardigen van een dergelijk bevel tot aanhouding neemt elke lidstaat dezelfde maatregelen als na de uitvaardiging van een verwijderingsbevel overeenkomstig de eerste alinea, tweede zin.

Dit lid laat de internationale maritieme regels die van toepassing zijn op gevallen van schepen in nood onverlet. ";

19) artikel 18 ter wordt vervangen door:

"Artikel 18 ter

Bijstand van de Commissie, het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid en andere relevante organisaties

1. Voor de uitvoering van hun verplichtingen krachtens artikel 3 quater, lid 4, de artikelen 3 septies, 3 octies ter, 3 octies quater, 3 octies quinquies, 3 octies sexies, en 18 bis, kunnen de Commissie, de administrerende lidstaat en de administrerende autoriteiten ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid of een andere bevoegde organisatie om bijstand verzoeken en kunnen zij daartoe met deze organisaties de nodige overeenkomsten sluiten.
2. De Commissie, bijgestaan door het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid, streeft ernaar passende instrumenten en richtsnoeren te ontwikkelen om de verificatie- en handhavingsactiviteiten in verband met de toepassing van deze richtlijn op het maritieme vervoer te vergemakkelijken en te coördineren. Dergelijke richtsnoeren en instrumenten moeten voor zover mogelijk ter beschikking worden gesteld van de lidstaten en de verificateurs met het oog op het delen van informatie en om een robuuste handhaving van deze richtlijn te waarborgen."

20) aan artikel 30 worden de leden 2 bis en 5 [...] toegevoegd:

"2 bis. De maatregelen die van toepassing zijn op CBAM-sectoren worden geëvalueerd in het licht van de toepassing van Verordening xxx [verwijzing naar CBAM]. Vóór 1 januari 2026 en vervolgens om de twee jaar in het kader van haar verslagen aan het Europees Parlement en de Raad overeenkomstig artikel 30 van [de CBAM-verordening] beoordeelt de Commissie het effect van het mechanisme op het koolstofweglekrisico, ook met betrekking tot uitvoer. In het verslag wordt beoordeeld of aanvullende maatregelen, waaronder wetgevingsmaatregelen, nodig zijn om het koolstofweglekrisico aan te pakken. Het verslag gaat zo nodig vergezeld van een wetgevingsvoorstel."

"5. Uiterlijk op 31 december 2026 dient de Commissie een verslag in met een beoordeling van het effect en de haalbaarheid van een verplichte opname vanaf 2031 van installaties voor het verbranden van [...] huishoudelijk afval [...] in het emissiehandelssysteem op grond van bijlage 1 bij Richtlijn 2003/87/EG, rekening houdend met relevante criteria zoals de effecten op de interne markt, potentiële concurrentievervalsingen, milieu-integriteit, overeenstemming met de doelstellingen van de kaderrichtlijn afvalstoffen³⁶ en robuustheid en nauwkeurigheid ten aanzien van de monitoring en berekening van emissies. Het verslag gaat zo nodig vergezeld van een wetgevingsvoorstel [...] tot wijziging van deze verordening."

21) na artikel 30 wordt het volgende hoofdstuk IV bis ingevoegd:

"HOOFDSTUK IV bis

EMISSIEHANDELSSYSTEEM VOOR GEBOUWEN EN WEGVERVOER

Artikel 30 bis

Toepassingsgebied

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op emissies, vergunningen voor broeikasgasemissies, de verlening en inlevering van emissierechten, en de monitoring, rapportage en verificatie met betrekking tot de in bijlage III bedoelde activiteit. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op emissies die onder de hoofdstukken II [...] en III vallen.

Artikel 30 ter

Vergunningen voor broeikasgasemissies

1. De lidstaten zorgen ervoor dat vanaf 1 januari 2025 geen gereguleerde entiteit de in bijlage III bedoelde activiteiten uitoefent, tenzij die gereguleerde entiteit houder is van een vergunning die door een bevoegde autoriteit overeenkomstig de leden 2 en 3 is afgegeven.

³⁶ [Referentie invoegen]

2. Een aanvraag van de geregementeerde entiteit bij de bevoegde autoriteit overeenkomstig lid 1 voor een vergunning voor broeikasgasemissies krachtens dit hoofdstuk bevat ten minste een beschrijving van:
 - a) de geregementeerde entiteit;
 - b) het type brandstof dat tot verbruik wordt uitgeslagen en dat wordt gebruikt voor verbranding in de sectoren gebouwen en wegvervoer als omschreven in bijlage III en de wijze waarop deze brandstoffen tot verbruik worden uitgeslagen;
 - c) eindgebruik van de tot verbruik uitgeslagen brandstoffen voor de in bijlage III bedoelde activiteit;
 - d) de geplande maatregelen voor de monitoring en rapportage van emissies overeenkomstig de in artikel 14 en artikel 30 septies bedoelde handelingen.
 - e) een niet-technische samenvatting van de overeenkomstig punten a) tot en met d) verstrekte informatie.
3. De bevoegde autoriteit verleent de in lid 1 bedoelde geregementeerde entiteit een vergunning voor broeikasgasemissies voor de in bijlage III bedoelde activiteit, die overeenstemmen met de hoeveelheden tot verbruik uitgeslagen brandstoffen overeenkomstig bijlage III, indien zij ervan overtuigd is dat de entiteit in staat is de emissies te monitoren en te rapporteren.
4. Vergunningen voor broeikasgasemissies bevatten ten minste:
 - a) de naam en het adres van de geregementeerde entiteit;
 - b) een beschrijving van de wijze waarop de geregementeerde entiteit de brandstoffen tot verbruik uitslaat in de sectoren die onder dit hoofdstuk vallen;
 - c) een lijst van de brandstoffen die de geregementeerde entiteit tot verbruik uitslaat in de sectoren die onder dit hoofdstuk vallen;
 - d) een monitoringplan dat voldoet aan de eisen die uit hoofde van de in artikel 14 bedoelde handelingen zijn vastgesteld;

- e) rapportagevereisten die zijn vastgesteld bij de in artikel 14 bedoelde handelingen;
 - f) de verplichting om binnen vier maanden na het einde van elk kalenderjaar een hoeveelheid krachtens dit hoofdstuk verleende emissierechten in te leveren die gelijk is aan de totale emissies van dat jaar en die overeenkomstig artikel 15 is geverifieerd.
5. De lidstaten kunnen de gereguleerde entiteiten toestaan de monitoringplannen bij te werken zonder de vergunning te wijzigen. De gereguleerde entiteiten leggen de bijgewerkte monitoringplannen ter goedkeuring aan de bevoegde autoriteit voor;
6. De gereguleerde entiteit stelt de bevoegde autoriteit in kennis van alle geplande wijzigingen in de aard van haar activiteiten of in de brandstoffen die zij tot verbruik uitslaat waarvoor een aanpassing van de broeikasgasemissievergunning nodig zou zijn. De bevoegde autoriteit werkt in voorkomend geval de vergunning bij overeenkomstig de in artikel 14 bedoelde handelingen. Bij een verandering in de identiteit van de gereguleerde entiteit die onder dit hoofdstuk valt, past de bevoegde autoriteit de vergunning aan door vermelding van de naam en het adres van de nieuwe gereguleerde entiteit.

Artikel 30 quater

Totale hoeveelheid emissierechten

1. De hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie die vanaf [...] 2027 elk jaar krachtens dit hoofdstuk wordt verleend, neemt vanaf 2024 lineair af. De waarde voor 2024 wordt gedefinieerd als de emissiegrenswaarden voor 2024, die op basis van de referentie-emissies overeenkomstig artikel 4, lid 2, van Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad (*) wordt berekend voor de sectoren die onder dit hoofdstuk vallen, en waarbij het lineaire reductietraject voor alle emissies die binnen het toepassingsgebied van die verordening vallen, wordt toegepast. De hoeveelheid wordt na 2024 elk jaar met een lineaire verminderingfactor van 5,15 % verminderd. De Commissie publiceert uiterlijk op 1 januari 2024 de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie voor het jaar [...] 2027.

2. De hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie die elk jaar vanaf 2028 krachtens dit hoofdstuk wordt verleend, neemt vanaf 2025 op basis van de uit hoofde van dit hoofdstuk gerapporteerde gemiddelde emissies voor de jaren 2024 tot en met 2026 lineair af. De hoeveelheid emissierechten wordt met een lineaire verminderingsfactor van 5,43 % verminderd, tenzij de voorwaarden van punt 1 van bijlage III bis van toepassing zijn, in welk geval de hoeveelheid wordt verminderd met een lineaire verminderingsfactor die is aangepast overeenkomstig de regels in punt 2 van bijlage III bis. De Commissie publiceert uiterlijk op 30 juni 2027 de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie voor het jaar 2028 en, indien nodig, de aangepaste lineaire verminderingsfactor.
3. De hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie die krachtens dit hoofdstuk wordt verleend, wordt aangepast ter compensatie van de hoeveelheid emissierechten die wordt ingeleverd in gevallen waarin het niet mogelijk was de in artikel 30 septies, lid 4, bedoelde dubbel telling te vermijden. De aanpassing stemt overeen met de totale hoeveelheid emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen en die in het desbetreffende verslagjaar zijn gecompenseerd overeenkomstig de in artikel 30 septies, lid 4, bedoelde handelingen.

(*) Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

Artikel 30 quinquies

Veiling van emissierechten voor de in bijlage III bedoelde activiteit

1. Met ingang van [...] 2027 worden de emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, geveild, tenzij zij in de bij Besluit (EU) 2015/1814 ingestelde marktstabiliteitsreserve worden ondergebracht. De emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, worden afzonderlijk van de emissierechten die onder de hoofdstukken II [...] en III vallen, geveild.

2. De veiling van de emissierechten krachtens dit hoofdstuk begint in [...] 2027 met een hoeveelheid die overeenkomt met 130 % van de hoeveelheid te veilen emissierechten voor [...] 2027 die op basis van de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie voor dat jaar en de respectieve te veilen aandelen en hoeveelheden die overeenkomstig de leden 3, 4 en 5 [...] zijn vastgesteld. De extra te veilen hoeveelheden worden alleen gebruikt om emissierechten overeenkomstig artikel 30 sexies, lid 2, in te leveren, en kunnen tot en met 30 april 2028 worden geveild. De extra hoeveelheden worden in mindering gebracht op de veilinghoeveelheden voor de periode van [...] 2029 tot en met 2031. De voorwaarden voor deze vooruitgeschoven veilingen worden overeenkomstig lid 6 en artikel 10, lid 4, vastgesteld.

In [...] 2027 worden 600 miljoen emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, als deelnemingen in de marktstabiliteitsreserve gecreëerd overeenkomstig artikel 1 bis, lid 3, van Besluit (EU) 2015/1814.

3. Er worden 150 miljoen emissierechten die krachtens dit hoofdstuk worden verleend, geveild en alle opbrengsten uit deze veilingen worden beschikbaar gesteld voor het krachtens artikel 10 bis, lid 8, opgerichte innovatiefonds. Artikel 10 bis, lid 8, is van toepassing op de in de in dit lid bedoelde emissierechten.
4. De totale hoeveelheid emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, na aftrek van de in lid 3 vastgestelde hoeveelheden, wordt door de lidstaten geveild en onder hen in aandelen verdeeld die identiek zijn aan het aandeel referentie-emissies overeenkomstig artikel 4, lid 2, van Verordening (EU) 2018/842 voor de sectoren die onder dit hoofdstuk vallen voor het gemiddelde in de periode van 2016 tot en met 2018 van de betrokken lidstaat.

4 bis. De opbrengsten van de door de lidstaten geveilde emissierechten als bedoeld in lid 4, worden tot een bedrag van 59 000 000 000 EUR tot en met 2032 toegewezen aan het bij Verordening (EU) 20.../nn ingestelde Sociaal Klimaatfonds [verordening inzake het sociaal klimaatfonds](*). Die opbrengsten vormen externe bestemmingsontvangsten overeenkomstig artikel 21, lid 5, van het Financieel Reglement en worden ingevoerd overeenkomstig de regels die van toepassing zijn op het Sociaal Klimaatfonds.

Het jaarlijkse maximale bedrag dat aan het fonds wordt toegewezen, bedraagt voor 2027 10 500 000 000 EUR, voor 2028 10 150 000 000 EUR, voor 2029 9 950 000 000 EUR, voor 2030 9 750 000 000 EUR, voor 2031 9 500 000 000 EUR, voor 2032 9 150 000 000 EUR.

Indien de opbrengsten van de in lid 4 bedoelde veiling overeenkomstig artikel 311, lid 3, VWEU als eigen middelen worden vastgesteld, is dit lid niet langer van toepassing.

5. De lidstaten bepalen hoe de opbrengsten van de veiling van de in lid 4 bedoelde emissierechten worden gebruikt, met uitzondering van de opbrengsten die overeenkomstig lid 4 bis externe bestemmingsontvangsten vormen of de opbrengsten die overeenkomstig artikel 311, lid 3, VWEU als eigen middelen zijn vastgesteld en in de begroting van de Unie zijn opgenomen. De lidstaten [...] moeten die opbrengsten, of het equivalent in financiële waarde van deze opbrengsten, gebruiken voor een of meer van de in artikel 10, lid 3, bedoelde activiteiten of voor een of meer van de volgende:
- a) maatregelen die bedoeld zijn om bij te dragen tot het koolstofvrij maken van de verwarming en koeling van gebouwen of tot de vermindering van de energiebehoeften van gebouwen, met inbegrip van de integratie van hernieuwbare energiebronnen en daarmee samenhangende maatregelen overeenkomstig artikel 7, lid 11, artikel 12 en artikel 20 van Richtlijn 2012/27/EU [verwijzingen te actualiseren aan de hand van de herziene richtlijn], alsmede maatregelen om huishoudens met een laag inkomen in de slechtst presterende gebouwen financiële steun te bieden;
 - b) maatregelen om de invoering van emissievrije voertuigen te versnellen of financiële steun te verlenen voor de uitrol van een volledig interoperabele tank- en oplaadinfrastructuur voor emissievrije voertuigen, of maatregelen om een verschuiving naar openbaar vervoer aan te moedigen en multimodaliteit te verbeteren, of om financiële steun te verlenen om de sociale aspecten met betrekking tot vervoersgebruikers met lage en middeninkomens op te vangen.

c) het verstrekken van financiële compensatie aan de eindverbruikers van de brandstoffen in gevallen waarin het niet mogelijk was dubbel telling van emissies als bedoeld in artikel 30 septies, lid 4, te vermijden.

De lidstaten [...] moeten een deel van hun overeenkomstig dit artikel gegenereerde veilingopbrengsten gebruiken om de sociale aspecten van de handel in emissierechten krachtens dit hoofdstuk op te vangen, waarbij de nadruk vooral ligt op kwetsbare huishoudens, kwetsbare micro-ondernemingen en kwetsbare vervoersgebruikers zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 20.../nn [verordening inzake het sociaal klimaatfonds] (*). [...]

De lidstaten worden geacht te voldoen aan de bepalingen van dit lid indien zij een fiscaal of financieel steunbeleid hebben en uitvoeren, of reguleringsmaatregelen hebben en uitvoeren die de financiële steunverlening, opgezet om de in de eerste alinea vermelde doelstellingen te verwezenlijken, in de hand werken en die een waarde hebben die gelijk is aan de in de eerste alinea bedoelde opbrengsten van de in dit hoofdstuk bedoelde veiling van emissierechten.

De lidstaten stellen de Commissie in kennis van het gebruik van de opbrengsten en van de maatregelen die zij op grond van dit lid hebben genomen door deze informatie op te nemen in hun verslagen uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad (**).

6. De leden 4 en 5 van artikel 10 zijn van toepassing op de krachtens dit hoofdstuk verleende emissierechten. De Commissie stelt met name, uiterlijk op 31 december 2025, overeenkomstig artikel 10, lid 4, een gedelegeerde handeling vast waarbij de regels voor de veiling overeenkomstig lid 4 bis worden vastgesteld en ervoor wordt gezorgd dat de hoeveelheden emissierechten die elke lidstaat moet veilen om de in dat lid bedoelde hoeveelheden te bereiken, pro rata over de lidstaten worden verdeeld overeenkomstig het respectieve in lid 4 bedoelde aandeel emissierechten. Zulke regels omvatten ook de regeling voor het crediteren van de desbetreffende bedragen op een door de Commissie daartoe aangewezen rekening.

(*) Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Richtlijn 94/22/EG, Richtlijn 98/70/EG, Richtlijn 2009/31/EG, Verordening (EG) nr. 663/2009, Verordening (EG) nr. 715/2009, Richtlijn 2009/73/EG, Richtlijn 2009/119/EG van de Raad, Richtlijn 2010/31/EU, Richtlijn 2012/27/EU, Richtlijn 2013/30/EU en Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

(**) [*referentie invoegen*].

Artikel 30 sexies

Overdracht, inlevering en annulering van rechten

1. Artikel 12 is van toepassing op de emissies, gereguleerde entiteiten en emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, met uitzondering van artikel 12, leden 2 bis, 3, 3 bis, lid 4, de tweede en derde zin, en lid 5. Daartoe:
 - a) wordt elke verwijzingen naar emissies gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de emissies die onder dit hoofdstuk vallen;
 - b) wordt elke verwijzing naar exploitanten van installaties gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de gereguleerde entiteiten die onder dit hoofdstuk vallen;
 - c) wordt elke verwijzing naar emissierechten gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de onder dit hoofdstuk vallende emissierechten.

2. Met ingang van 1 januari [...] 2028 zorgen de lidstaten ervoor dat de gereglementeerde entiteit uiterlijk op 30 april van elk jaar een aantal onder dit hoofdstuk vallende emissierechten inlevert dat gelijk is aan de totale emissies, die overeenstemmen met de hoeveelheid brandstoffen die in het voorgaande kalenderjaar tot verbruik is uitgeslagen overeenkomstig bijlage III, zoals geverifieerd overeenkomstig artikel 15 en artikel 30 septies, en dat die emissierechten vervolgens worden geannuleerd.
3. In afwijking van de leden 1 en 2 kan de bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat tot en met 31 december 2030, indien een in een bepaalde lidstaat gevestigde gereglementeerde entiteit onderworpen is aan een voor de jaren 2027 tot en met 2030 geldende nationale koolstofbelasting die van toepassing is op een in bijlage III bedoelde activiteit, die gereglementeerde entiteit vrijstellen van de verplichting tot inlevering van emissierechten uit hoofde van lid 2 voor een bepaald referentiejaar, op voorwaarde dat:
- a) de betrokken lidstaat de Commissie uiterlijk op [termijn voor de omzetting van deze wijzigingsrichtlijn invoegen] in kennis stelt van zijn nationale koolstofbelasting die van toepassing is op een in bijlage III bedoelde activiteit, en de nationale wetgeving tot vaststelling van de belastingtarieven voor de jaren 2027 tot en met 2030 op dat moment in werking is getreden. De betrokken lidstaat stelt de Commissie in kennis van elke latere wijziging van de nationale koolstofbelasting;
 - b) voor het referentiejaar de nationale koolstofbelasting van de betrokken lidstaat die daadwerkelijk door die gereglementeerde entiteit wordt betaald, hoger is dan de gemiddelde toewijzingsprijs op de veiling van het bij dit hoofdstuk ingestelde emissiehandelssysteem;
 - c) de gereglementeerde entiteit volledig voldoet aan de verplichtingen uit hoofde van artikel 30 ter inzake de vergunningen voor broeikasgasemissies en artikel 30 septies inzake de monitoring, rapportage en verificatie van haar emissies;
 - d) de betrokken lidstaat de Commissie uiterlijk op 30 april van het jaar na het referentiejaar in kennis stelt van de toepassing van een dergelijke vrijstelling en van de overeenkomstige hoeveelheid emissierechten die overeenkomstig punt g) en de krachtens artikel 10, lid 4, vastgestelde gedelegeerde handelingen moet worden geannuleerd;

- e) de Commissie geen bezwaar maakt tegen de toepassing van de afwijking op grond van het feit dat de ter kennis gebrachte maatregel niet in overeenstemming is met de voorwaarden van dit lid, binnen drie maanden na een kennisgeving uit hoofde van punt a) of binnen twee maanden na de kennisgeving voor het desbetreffende jaar overeenkomstig punt d);
- f) de betrokken lidstaat de in artikel 30 quinquies, lid 4, bedoelde hoeveelheid emissierechten niet voor een bepaald referentiejaar veilt totdat de hoeveelheid emissierechten die op grond van dit lid moet worden geannuleerd, is bepaald overeenkomstig punt g), met uitzondering van de hoeveelheden die nodig zijn om zijn aandeel in de in artikel 30 quinquies, lid 4 bis, bedoelde opbrengsten te genereren of, indien de opbrengsten uit de in artikel 30 quinquies, lid 4, bedoelde veiling zijn vastgesteld als eigen middelen overeenkomstig artikel 311, lid 3, VWEU, om te voldoen aan zijn verplichtingen uit hoofde van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad³⁷. De betrokken lidstaat veilt geen van de extra hoeveelheden emissierechten overeenkomstig artikel 30 quinquies, lid 2, eerste alinea;
- g) de betrokken lidstaat een hoeveelheid emissierechten van de totale hoeveelheid door hem voor het referentiejaar te veilen emissierechten als bedoeld in artikel 30 quinquies, lid 4, annuleert die gelijk is aan de geverifieerde emissies van die gereguleerde entiteit uit hoofde van dit hoofdstuk voor het referentiejaar. Indien de hoeveelheid emissierechten die in het referentiejaar volgend op de toepassing van punt f) nog moet worden geveild, lager is dan de hoeveelheid emissierechten die overeenkomstig dit lid moet worden geannuleerd, zorgt de betrokken lidstaat ervoor dat hij de hoeveelheid emissierechten die overeenkomt met het verschil vóór het einde van het jaar na het referentiejaar annuleert; en

³⁷ Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad van 14 december 2020 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie en tot intrekking van Besluit 2014/335/EU, Euratom (PB L 424 van 15.12.2020, blz. 1).

- h) de betrokken lidstaat op het tijdstip van de eerste kennisgeving als bedoeld in punt a), toezegt voor een of meer van de in artikel 30 quinquies, lid 5, eerste en tweede alinea, genoemde of bedoelde maatregelen een bedrag te gebruiken dat gelijk is aan de opbrengsten waarop artikel 30 quinquies, lid 5, zonder deze afwijking van toepassing zou zijn geweest. Artikel 30 quinquies, lid 5, derde en vierde alinea, is van toepassing en de Commissie ziet erop toe dat de op grond daarvan ontvangen informatie in overeenstemming is met de gedane toezegging.

De overeenkomstig punt g) te annuleren hoeveelheid emissierechten heeft geen gevolgen voor de overeenkomstig artikel 30 quinquies, lid 4 bis, vastgestelde externe bestemmingsontvangsten en voor het aandeel van het bedrag daarvan voor de betrokken lidstaat zoals gespecificeerd overeenkomstig de in artikel 30 quinquies, lid 6, bedoelde gedelegeerde handeling of, indien deze zijn vastgesteld krachtens artikel 311, lid 3, VWEU, de eigen middelen van de begroting van de Unie overeenkomstig Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad uit de opbrengsten van de veiling van emissierechten overeenkomstig artikel 30 quinquies.

Artikel 30 septies

Monitoring, rapportage, verificatie van emissies en accreditatie

1. De artikelen 14 en 15 zijn van toepassing op de emissies, gereguleerde entiteiten en emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen. Daartoe:
 - a) wordt elke verwijzing naar emissies gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de emissies die onder dit hoofdstuk vallen;
 - b) wordt elke verwijzing naar de in bijlage I vermelde activiteit gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de in bijlage III bedoelde activiteit;
 - c) wordt elke verwijzing naar exploitanten gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de gereguleerde entiteiten die onder dit hoofdstuk vallen;
 - d) wordt elke verwijzing naar emissierechten gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de onder dit hoofdstuk vallende emissierechten.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat elke gereguleerde entiteit vanaf 2025 elk kalenderjaar de emissies monitort die overeenstemmen met de hoeveelheden brandstof die overeenkomstig bijlage III tot verbruik zijn uitgeslagen. Zij zorgen er ook voor dat elke gereguleerde entiteit deze emissies in het volgende jaar, te beginnen in 2026, aan de bevoegde autoriteit rapporteert in overeenstemming met de in artikel 14, lid 1, bedoelde handelingen.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat elke gereguleerde entiteit die op 1 januari 2025 over een vergunning overeenkomstig artikel 30 ter beschikt, haar historische emissies voor het jaar 2024 uiterlijk op 30 maart 2025 rapporteert.
4. De lidstaten zorgen ervoor dat de gereguleerde entiteiten in staat zijn om betrouwbaar en nauwkeurig de precieze volumes van de tot verbruik uitgeslagen brandstof die worden gebruikt voor verbranding in de in bijlage III genoemde sectoren gebouwen en wegvervoer, per soort brandstof te identificeren en te documenteren, en het totaalgebruik van de door de gereguleerde entiteiten tot verbruik uitgeslagen brandstoffen kunnen identificeren en documenteren. De lidstaten nemen passende maatregelen om het risico van dubbel telling van emissies die onder dit hoofdstuk vallen en de emissies die onder de hoofdstukken II [...] en III vallen, te [...] beperken.

De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast met betrekking tot de gedetailleerde regels ter voorkoming van dubbel telling en voor het verstrekken van financiële compensatie aan de eindverbruikers van de brandstoffen in gevallen waarin dubbel telling niet kan worden vermeden [...]. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

5. De beginselen voor monitoring en rapportage van emissies die onder dit hoofdstuk vallen, zijn opgenomen in deel C van bijlage IV.
6. De criteria voor de verificatie van emissies die onder dit hoofdstuk vallen, zijn opgenomen in deel C van bijlage V.
7. De lidstaten kunnen vereenvoudigde monitoring-, rapportage- en verificatie-maatregelen toestaan voor gereguleerde entiteiten waarvan de jaarlijkse emissies die overeenstemmen met de hoeveelheden tot verbruik uitgeslagen brandstoffen, minder dan 1000 ton CO₂-equivalent bedragen, overeenkomstig de in artikel 14, lid 1, bedoelde handelingen.

Artikel 30 octies

Administratie

De artikelen 13 en 15 bis, artikel 16, leden 1, 2, 3, 4 en 12, de artikelen 17, 18, 19, 20, 21, 22, 22 bis, 23 en 29 zijn van toepassing op de emissies, gereglementeerde entiteiten en emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen. Daartoe:

- a) wordt elke verwijzingen naar emissies gelezen alsof het een verwijzing betreft naar emissies die onder dit hoofdstuk vallen;
- b) wordt elke verwijzing naar exploitanten gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de gereglementeerde entiteiten die onder dit hoofdstuk vallen;
- c) wordt elke verwijzing naar emissierechten gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de onder dit hoofdstuk vallende emissierechten.

Artikel 30 nonies

Maatregelen in geval van buitensporige prijsstijgingen

1. Wanneer de gemiddelde prijs van emissierechten die geveild worden in overeenstemming met de handeling die krachtens artikel 10, lid 4, is vastgesteld, gedurende meer dan drie opeenvolgende maanden meer dan twee keer zo hoog is als de gemiddelde prijs van emissierechten die in de zes voorafgaande opeenvolgende maanden zijn geveild bij een veiling voor emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, [...] worden 50 miljoen emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, [...] uit de marktstabiliteitsreserve vrijgegeven overeenkomstig artikel 1 bis, lid 7, van Besluit (EU) 2015/1814.

Voor de jaren 2027 en 2028 wordt aan de voorwaarden van de eerste alinea voldaan wanneer de gemiddelde prijs van emissierechten gedurende meer dan drie opeenvolgende maanden meer dan anderhalf keer zo hoog is als de gemiddelde prijs van emissierechten gedurende een referentieperiode van de zes voorgaande opeenvolgende maanden.

2. Wanneer de gemiddelde prijs van emissierechten die geveild worden in overeenstemming met de handeling die krachtens artikel 10, lid 4, is vastgesteld, gedurende meer dan drie opeenvolgende maanden meer dan drie keer zo hoog is als de gemiddelde prijs van emissierechten die in de zes voorafgaande opeenvolgende maanden zijn geveild bij een veiling voor emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, [...] worden 150 miljoen emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, [...] uit de marktstabiliteitsreserve vrijgegeven overeenkomstig artikel 1 bis, lid 7, van Besluit (EU) 2015/1814.
3. Wanneer aan de in leden 1 of 2 bedoelde voorwaarden is voldaan, worden uit hoofde van hetzelfde lid gedurende de daaropvolgende periode van twaalf maanden geen extra emissierechten vrijgegeven.
4. Wanneer aan de in leden 1 of 2 bedoelde voorwaarden is voldaan en lid 3 niet van toepassing is, maakt de Commissie de datum waarop aan de voorwaarde van lid 1 of lid 2 werd voldaan, onverwijld in het Publicatieblad bekend.

Artikel 30 decies

Evaluatie van dit hoofdstuk

De Commissie brengt vóór 1 januari 2028 verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de uitvoering van de bepalingen van dit hoofdstuk betreffende de doeltreffendheid, het beheer en de praktische toepassing ervan, en ook over de toepassing van de regels van Besluit (EU) 2015/1814 en het gebruik van emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen om te voldoen aan de nalevingsverplichtingen van de onder de hoofdstukken II [...] en III vallende nalevingsentiteiten. Zo nodig voegt de Commissie een voorstel aan het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van dit hoofdstuk bij dit verslag. Uiterlijk op 31 oktober 2031 moet de Commissie nagaan of het haalbaar is de sectoren die onder bijlage III vallen, op te nemen in het emissiehandelssysteem, met inbegrip van de in bijlage 1 bij Richtlijn 2003/87/EG genoemde sectoren."

Procedures voor de eenzijdige uitbreiding van de in bijlage III bedoelde activiteit tot andere sectoren die niet onder hoofdstukken II en III vallen

1. Vanaf 2027 mogen de lidstaten overeenkomstig dit hoofdstuk handel in emissierechten toepassen op sectoren die niet in bijlage III zijn opgenomen, met inachtneming van alle relevante criteria, met name de effecten op de interne markt, mogelijke concurrentieverstoringen, de milieu-integriteit van het krachtens dit hoofdstuk vastgestelde emissiehandelssysteem en de betrouwbaarheid van het geplande bewakings- en rapportagesysteem, op voorwaarde dat de uitbreiding van de activiteit door de Commissie wordt goedgekeurd.

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de goedkeuring van een uitbreiding, de machtiging tot verlening van extra emissierechten en de machtiging van andere lidstaten om de activiteit uit te breiden. De Commissie kan ook bij de vaststelling van dergelijke gedelegeerde handelingen nadere regels bepalen voor de uitbreiding betreffende maatregelen om mogelijke gevallen van dubbel telling te voorkomen, onder meer voor de verlening van extra emissierechten ter compensatie van ingeleverde emissierechten voor het gebruik van brandstoffen in het kader van de in bijlage I opgenomen activiteiten. Elke financiële maatregel van de lidstaten ten gunste van ondernemingen in bedrijfstakken en deeltakken die aan een reëel koolstofweglekrisico zijn blootgesteld als gevolg van aanzienlijke indirecte kosten die werkelijk zijn opgelopen door in de brandstofprijzen doorberekende broeikasgasemissiekosten als gevolg van de eenzijdige uitbreiding is in overeenstemming met regels inzake staatssteun en veroorzaakt geen ongegronde verstoringen van de mededinging op de interne markt.

2. Extra emissierechten die op grond van een machtiging uit hoofde van dit artikel worden verleend, worden geveild overeenkomstig de vereisten van artikel 30 quinquies. Onverminderd artikel 30 quinquies, leden 1 tot en met 4, bepalen de lidstaten die de activiteiten eenzijdig hebben uitgebreid, hoe de veilingopbrengsten van die extra emissierechten zullen worden aangewend.";

- 22) de bijlagen I, II ter, IV en V bij Richtlijn 2003/87/EG worden gewijzigd overeenkomstig bijlage I bij deze richtlijn en de bijlagen III, III bis en III ter worden ingevoegd in Richtlijn 2003/87/EG, zoals aangegeven in bijlage I bij deze richtlijn.

Artikel 2

Wijzigingen in Besluit (EU) 2015/1814

Besluit (EU) 2015/1814 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

- a) in lid 4 wordt de tweede zin vervangen door:

"Het totale aantal van de in een bepaald jaar in omloop zijnde emissierechten is de som van het aantal in de periode vanaf 1 januari 2008 toegewezen emissierechten aan installaties en scheepvaartmaatschappijen die niet in de reserve zijn geplaatst, met inbegrip van het aantal rechten dat in die periode overeenkomstig artikel 13, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG dat tot en met 18 maart 2018 van kracht was, is toegewezen, en door installaties uitgeoefende rechten om internationale kredieten te gebruiken uit hoofde van het EU-ETS [...] voor 31 december van dat bepaalde jaar, minus het totaal aantal ton geverifieerde emissies van onder het EU-ETS vallende installaties en scheepvaartmaatschappijen tussen 1 januari 2008 en 31 december van datzelfde bepaalde jaar, en de emissierechten die overeenkomstig artikel 12, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG zijn geannuleerd.";

- b) het volgende lid 4 bis wordt ingevoegd:

"4 bis. Met ingang van [het jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn] omvat de berekening van het totale aantal emissierechten dat in een bepaald jaar in omloop is, het totale aantal emissierechten dat [...] ten aanzien van de luchtvaart is verleend, *en* het totale aantal ton geverifieerde emissies van onder het EU-ETS vallende luchtvaartactiviteiten, exclusief de emissies van vluchten op routes die onder de overeenkomstig artikel 12, lid 6, berekende compensatie vallen, tussen 1 januari [het jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn] en 31 december van dat jaar. [...]"

De overeenkomstig artikel 3 octies bis van Richtlijn 2003/87/EG geannuleerde emissierechten worden geacht te zijn verleend voor de berekening van het totale aantal in omloop zijnde emissierechten.";

c) de leden 5 en 5 bis worden vervangen door:

"5. Indien in een bepaald jaar het totale aantal emissierechten in omloop tussen 833 miljoen en 1 096 miljoen bedraagt, wordt een aantal emissierechten dat gelijk is aan het verschil tussen het totale aantal in omloop zijnde emissierechten — zoals vermeld in de meest recente publicatie als bedoeld in lid 4 van dit artikel — en 833 miljoen, afgetrokken van de hoeveelheid emissierechten die de lidstaten op grond van artikel 10, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG veilen, en wordt deze hoeveelheid over een periode van 12 maanden die ingaat op 1 september van dat jaar, in de reserve opgenomen. Indien het totale aantal in omloop zijnde emissierechten meer dan 1 096 miljoen emissierechten bedraagt, is het aantal emissierechten dat in mindering moet worden gebracht op de hoeveelheid emissierechten die de lidstaten overeenkomstig artikel 10, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG moet veilen en die over een periode van 12 maanden vanaf 1 september van dat jaar in de reserve moet worden opgenomen, gelijk aan 12 % van het totale aantal emissierechten in omloop. In afwijking van de laatste zin wordt het percentage tot en met 31 december 2030 verdubbeld.

Onverminderd het totale aantal overeenkomstig dit lid in mindering te brengen emissierechten, worden emissierechten als bedoeld in artikel 10, lid 2, eerste alinea, punt b), van Richtlijn 2003/87/EG tot en met 31 december 2030 niet in aanmerking genomen bij de vaststelling van het aandeel van de lidstaten in dat totale aantal.

5 bis. Tenzij anders wordt bepaald in de eerste evaluatie overeenkomstig artikel 3, zijn met ingang van 2023 in de reserve gehouden emissierechten die het aantal van 400 miljoen emissierechten overstijgen, niet langer geldig.";

- 2) het volgende artikel 1 bis wordt ingevoegd:

"Artikel 1 bis

Werking van de marktstabiliteitsreserve voor de sectoren gebouwen en wegvervoer

1. Emissierechten die onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG vallen, worden overeenkomstig de in dit artikel vastgestelde regels opgenomen in of vrijgegeven uit een afzonderlijke afdeling van de reserve die overeenkomstig artikel 1 van dit besluit is ingesteld.
2. Het uit hoofde van dit artikel in de reserve plaatsen treedt met ingang van 1 september **2028** in werking. De emissierechten die onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG vallen, worden afzonderlijk van de emissierechten die onder artikel 1 van dit besluit vallen, in de reserve geplaatst, gehouden en uit de reserve vrijgegeven.
3. In **2027** wordt de in lid 1 bedoelde afdeling gecreëerd overeenkomstig artikel 30 quinquies, lid 2, tweede alinea, van Richtlijn 2003/87/EG. Op 1 januari 2031 zijn de in dit lid bedoelde emissierechten die niet uit de reserve zijn vrijgegeven, niet langer geldig.
4. De Commissie publiceert voor elk jaar, uiterlijk 15 mei van het volgende jaar, het totale aantal in omloop zijnde emissierechten dat onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG valt, afzonderlijk van het aantal emissierechten dat krachtens artikel 1, lid 4, in omloop is. Het totale aantal emissierechten dat op grond van dit artikel in een bepaald jaar in omloop is, is het totaal aantal onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG vallende emissierechten dat in de periode sinds 1 januari **2027** is verleend, verminderd met het totaal aantal ton geverifieerde emissies dat voor de periode van 1 januari **2027** tot en met 31 december van datzelfde jaar onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG valt, en alle onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG vallende emissierechten die overeenkomstig artikel 12, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG zijn geannuleerd. De eerste bekendmaking vindt uiterlijk 15 mei **2028** plaats.

5. Indien in een bepaald jaar het totale aantal in omloop zijnde emissierechten, zoals vermeld in de meest recente publicatie als bedoeld in lid 4 van dit artikel, boven de 440 miljoen emissierechten ligt, worden er 100 miljoen emissierechten afgetrokken van de hoeveelheid emissierechten die onder hoofdstuk IV bis vallen en die de lidstaten op grond van artikel 30 quinquies van Richtlijn 2003/87/EG veilen, en wordt deze hoeveelheid over een periode van twaalf maanden die ingaat op 1 september van dat jaar, in de reserve opgenomen.
6. Indien in een bepaald jaar in totaal minder dan 210 miljoen emissierechten in omloop zijn, worden 100 miljoen emissierechten die onder hoofdstuk IV bis vallen, uit de reserve vrijgegeven en toegevoegd aan de hoeveelheid emissierechten die onder hoofdstuk IV bis vallen en die overeenkomstig artikel 30 quinquies van Richtlijn 2003/87/EG door de lidstaten moeten worden geveild. Indien zich minder dan 100 miljoen emissierechten in de reserve bevinden, worden uit hoofde van dit lid alle emissierechten in de reserve vrijgegeven.
7. De hoeveelheden die overeenkomstig artikel 30 nonies van Richtlijn 2003/87/EG uit de reserve moeten worden vrijgemaakt, worden toegevoegd aan de hoeveelheid emissierechten die onder hoofdstuk IV bis valt en die overeenkomstig artikel 30 quinquies van Richtlijn 2003/87/EG door de lidstaten moet worden geveild binnen een periode van drie maanden te rekenen vanaf één maand na de datum waarop aan de voorwaarden was voldaan, zoals bekendgemaakt in het Publicatieblad [...] krachtens artikel 30 nonies van Richtlijn 2003/87/EG.
8. Artikel 1, lid 8, en artikel 3 zijn van toepassing op de emissierechten die onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG vallen."

Artikel 3

[Artikel 3 wordt van deze wijzigingsrichtlijn afgesplitst en wordt een op zichzelf staande verordening tot wijziging van Verordening (EU) 2015/757 — tekst komt na artikel 8 te staan³⁸]

³⁸ Cf. doc. WK 7351/2022 ADD 2.

Artikel 4

Omzetting

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op [...] 31 december 2023 aan [...] deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onmiddellijk mee.
2. Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking ervan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor die verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.
3. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 5

Overgangsbepalingen

De lidstaten zorgen er bij het nakomen van hun verplichting uit hoofde van artikel 4, lid 1, van deze richtlijn voor dat hun nationale wetgeving tot omzetting van artikel 3, punt u), artikel 10 bis, [...] leden 3 en 4, artikel 10 quater, lid 7, en [...] punt 1 van bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG, in de versie die van toepassing is op [*de dag vóór de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn*], van toepassing blijft tot en met 31 december 2025. Zij passen hun nationale maatregelen tot omzetting van de wijzigingen van die bepalingen toe met ingang van 1 januari 2026.

Artikel 6

[...]³⁹

³⁹ Als gevolg van het afsplitsen van de wijzigingen van Verordening (EU) 2015/757 van de richtlijn moet artikel 6 worden geschrapt. Inhoudelijk vervangen door het hieronder opgenomen artikel 2 van de wijzigingsverordening.

Artikel 7

Inwerkingtreding en datum van toepassing van artikel 2

1. Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
2. Artikel 2 is van toepassing met ingang van 1 januari 2024⁴⁰.

Artikel 8

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten. [...]

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement

Voor de Raad

De voorzitter

De voorzitter

⁴⁰ Dit vervangt de verwijzing naar artikel 2 in de omzettingsbepaling. De vermelde datum zorgt ervoor dat de wijzigingen in artikel 2 op hetzelfde moment als de nationale maatregelen tot omzetting van artikel 1 van toepassing worden.

Wijzigingen in Verordening (EU) 2015/757 om maritieme vervoersactiviteiten in de EU-ETS op te nemen en andere broeikasgassen dan CO₂ toe te voegen⁴¹

Artikel 1

⁴²Verordening (EU) 2015/757 wordt als volgt gewijzigd:

-2) in de hele verordening, met uitzondering van de artikelen 1, 2, 3, punten a) en r), artikel 21, lid 5, en de bijlagen I en II, wordt het woord "CO₂-emissie(s)" vervangen door het woord "broeikasgasemissie(s)" en worden de woorden "uitgestoten CO₂", vervangen door de woorden "uitgestoten broeikasgassen.";

-1) artikel 1 wordt vervangen door:

"In deze verordening zijn regels vastgelegd voor de nauwkeurige monitoring, rapportage en verificatie van broeikasgasemissies en andere relevante informatie van schepen die aankomen in, zich bevinden in of vertrekken uit havens die onder de jurisdictie vallen van een lidstaat, om op kosteneffectieve wijze de vermindering van broeikasgasemissies door het maritiem vervoer te bevorderen.";

0) in artikel 2 wordt lid 1 vervangen door:

"1. Deze verordening is van toepassing op de broeikasgasemissies door schepen met een brutotonnage van minstens 5000 ton tijdens de reis van hun laatste aanloophaven naar een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat, van een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat naar de volgende aanloophaven, en binnen aanloophavens onder de jurisdictie van een lidstaat.

1 bis. De onder deze verordening vallende broeikasgassen zijn:

a) koolstofdioxide (CO₂).

⁴¹ Overwegingen toevoegen

⁴² Suggesties overgenomen uit WK 7351/2022 ADD 1.

b) methaan (CH₄) voor emissies vanaf [1 januari 2024], en

c) distikstofoxiden (N₂O) voor emissies vanaf [1 januari 2024].

Wanneer in deze verordening wordt verwezen naar de totale geaggregeerde hoeveelheden broeikasgasemissies, wordt daaronder de totale geaggregeerde hoeveelheden van elk gas afzonderlijk verstaan."⁴³;

1) artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

(a) punt a) wordt vervangen door:

"a) "broeikasgasemissies": de uitstoot van de overeenkomstig artikel 2, lid 1 bis, onder de verplichtingen van deze verordening vallende broeikasgassen in de atmosfeer [...] door schepen;"

(b) de punten b), d) en m) worden vervangen door:

"b) "aanloophaven": een "aanloophaven" in de zin van artikel 3, punt w bis), van Richtlijn 2003/87/EG"⁴⁴;

"d) "maatschappij": de scheepvaartmaatschappij in de zin van artikel 3, punt v), van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad";

"m) "verslagperiode": de periode van 1 januari tot en met 31 december. Voor reizen waarvan de aanvang en het einde niet in hetzelfde kalenderjaar vallen, worden de respectieve gegevens onder het betrokken kalenderjaar geregistreerd;"

(c) de volgende punten worden toegevoegd:

"q) "administrerende autoriteit": de administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij als bedoeld in artikel 3 octies quinques van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad*;

⁴³ Om te waarborgen dat doorheen de verordening elk gas afzonderlijk wordt gerapporteerd, zodat de totale geaggregeerde hoeveelheid CO₂-equivalente emissies kan worden bepaald.

⁴⁴ Overeenkomstig de aanwijzingen in WK 7351/2022 moeten de wijzigingen met betrekking tot overslaghavens ook in de MRV-verordening worden weergegeven.

r) "geaggregeerde emissiegegevens op bedrijfsniveau": de som van de broeikasgasemissies met betrekking tot de in bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG opgesomde gassen die verband houden met maritieme vervoersactiviteiten en die uit hoofde van die richtlijn met betrekking tot alle schepen die tijdens de verslagperiode onder de verantwoordelijkheid van de maatschappij vallen, moeten worden gerapporteerd.

* Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).";

2) aan artikel 4 wordt het volgende lid 8 toegevoegd:

"8. De maatschappijen rapporteren de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens van de schepen die onder hun verantwoordelijkheid vallen gedurende een verslagperiode overeenkomstig artikel 11 bis.";

3) in artikel 5 wordt lid 2 vervangen door:

"2. De Commissie is bevoegd om, overeenkomstig artikel 23, gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de [...] bijlagen I en II, teneinde rekening te houden met de opnemings- en distikstofoxide-emissies in het toepassingsgebied van deze verordening, herzieningen van Richtlijn 2003/87/EG, met inbegrip van aanpassing aan de op grond van artikel 14, lid 1, van Richtlijn 2003/87/EG vastgestelde uitvoeringshandelingen, relevante internationale regels en internationale en Europese normen. De Commissie is ook bevoegd om overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen tot wijziging van de bijlagen I en II vast te stellen, teneinde de daarin vastgestelde elementen van de monitoringmethoden in het licht van de technologische en wetenschappelijke ontwikkelingen te verfijnen en om de doeltreffende werking van het EU-ETS dat bij Richtlijn 2003/87/EG is ingesteld, te waarborgen.

De Commissie stelt uiterlijk op [1 oktober 2023] de gedelegeerde handelingen vast tot wijziging van de bijlagen I en II, zoals nodig om methaan- en distikstofoxide-emissies in het toepassingsgebied van deze verordening op te nemen. De methoden in bijlage I en de regels in bijlage II worden in voorkomend geval afgestemd op de methoden en regels van Verordening [xxx/yyyy] betreffende [FuelEU Zeevaart, 2021/0210 (COD)].";

4) artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

-bis) in lid 3 wordt punt b) vervangen door:

"b) de naam van de maatschappij, evenals het adres, telefoonnummer en e-mailadres van een contactpersoon en het unieke IMO-identificatienummer voor maatschappijen en geregistreerde eigenaars;"

a) lid 5 wordt vervangen door:

"5. De maatschappijen maken gebruik van gestandaardiseerde monitoringplannen die gebaseerd zijn op templates, en monitoringplannen worden ingediend met behulp van geautomatiseerde systemen en gegevensuitwisselingsformaten. Die templates, met inbegrip van de technische regels voor de eenvormige toepassing en automatische overdracht ervan, worden door de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen vastgesteld. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 24, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.";

b) de volgende leden worden toegevoegd:

"6. [...] Uiterlijk op [1 april 2024] dienen de maatschappijen bij de verantwoordelijke administrerende autoriteit een monitoringplan in voor elk van hun schepen dat onder het toepassingsgebied van deze verordening valt, waarvan de overeenstemming met deze verordening eerst wordt beoordeeld door de verificateur en waarin rekening wordt gehouden met de opnemings van methaan- en distikstofoxide-emissies in het toepassingsgebied van deze verordening.

7. Niettegenstaande lid 6 dienen maatschappijen voor de eerste keer na [1 januari 2024] [...] voor elk schip dat onder het toepassingsgebied van deze verordening valt, onverwijld en uiterlijk drie maanden nadat het schip voor het eerst een haven onder de jurisdictie van een lidstaat heeft aangedaan, een monitoringplan dat in overeenstemming is met de eisen van deze verordening in bij de verantwoordelijke administrerende autoriteit.

8. Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening [...] keuren de verantwoordelijke administrerende autoriteiten de door de maatschappijen ingediende monitoringplannen goed overeenkomstig de voorschriften die zijn vastgelegd in de gedelegeerde handelingen die overeenkomstig de tweede alinea zijn vastgesteld door de Commissie. Voor schepen die voor het eerst na [1 januari 2024] [...] onder het toepassingsgebied van [de herziene ETS-richtlijn] vallen, keurt de verantwoordelijke administrerende autoriteit het ingediende monitoringplan goed binnen vier maanden nadat het schip voor het eerst een haven heeft aangedaan die onder de jurisdictie van een lidstaat valt, een en ander overeenkomstig de regels die zijn vastgelegd in de door de Commissie overeenkomstig de tweede alinea vastgestelde gedelegeerde handelingen.

De Commissie stelt uiterlijk op [1 oktober 2023] overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast tot wijziging van de bepalingen betreffende de regels voor monitoringplannen in de artikelen 6 tot en met 10 om rekening te houden met de opnemings van methaan- en distikstofoxide-emissies in het toepassingsgebied van deze verordening.

De Commissie is bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 23 teneinde deze verordening aan te vullen met betrekking tot voorschriften voor de goedkeuring van monitoringplannen door de administrerende autoriteiten.";

5) artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 4 wordt de tweede zin vervangen door:

"Na de beoordeling deelt de verificateur de maatschappij mee of die wijzigingen conform zijn. De maatschappij dient haar gewijzigd monitoringplan in bij de verantwoordelijke administrerende autoriteit zodra zij van de verificateur een kennisgeving heeft ontvangen dat het monitoringplan conform is.";

b) het volgende lid 5 wordt toegevoegd:

"5. De administrerende autoriteit keurt wijzigingen van het monitoringplan als bedoeld in lid 2, punten a), b), c) en d), goed overeenkomstig de voorschriften die zijn vastgelegd in de gedelegeerde handelingen die op grond van de tweede alinea van dit lid door de Commissie zijn vastgesteld.

De Commissie is bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 23 teneinde deze verordening aan te vullen met betrekking tot voorschriften voor de goedkeuring van veranderingen van de monitoringplannen door de administrerende autoriteiten.";

6) aan artikel 10, eerste alinea, wordt het volgende punt toegevoegd⁴⁵:

"k) de totale geaggregeerde [...] emissies van broeikasgassen die onder Richtlijn 2003/87/EG vallen met betrekking tot maritieme vervoersactiviteiten overeenkomstig bijlage I bij die richtlijn en die uit hoofde van die richtlijn [...] moeten worden gerapporteerd met betrekking tot maritieme vervoersactiviteiten, samen met de nodige informatie om de toepassing van een relevante afwijking van artikel 12, lid 3, van die richtlijn als bedoeld in artikel 12, leden 3-ter tot en met 3-sexies van die richtlijn te rechtvaardigen."

6 bis) aan artikel 11, lid 1, wordt de volgende alinea toegevoegd:

Vanaf 2025 dienen de maatschappijen uiterlijk op 31 maart van elk jaar bij hun verantwoordelijke administrerende autoriteit, bij de autoriteiten van de betreffende vlaggenstaten voor schepen die onder de vlag van een lidstaat varen en bij de Commissie, voor elk schip dat onder hun verantwoordelijkheid valt een emissieverslag voor de gehele verslagperiode in dat als bevredigend is beoordeeld door een verificateur overeenkomstig artikel 13. De administrerende autoriteit kan van bedrijven verlangen dat zij hun emissieverslagen vóór 31 maart indienen, maar niet eerder dan 28 februari."

6 ter) in artikel 11 wordt lid 2 vervangen door:

"2. Wanneer een schip van maatschappij wisselt, dient de vorige maatschappij zo dicht mogelijk bij de dag waarop de wissel plaatsvindt en uiterlijk drie maanden daarna bij hun verantwoordelijke administrerende autoriteit, bij de autoriteiten van de betreffende vlaggenstaten voor schepen die onder de vlag van een lidstaat varen, bij de nieuwe maatschappij en bij de Commissie een verslag in met dezelfde elementen als het emissieverslag, maar slechts voor de periode waarin de activiteiten onder haar verantwoordelijkheden zijn verricht."

⁴⁵ Tekst aangepast om rekening te houden met de opneming van niet-CO₂-emissies.

6 quater) aan artikel 11 wordt het volgende lid toegevoegd:

"4. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de bepalingen betreffende de rapportageregels in de artikelen 11, 11 bis en 12 om rekening te houden met de opnemings van methaan- en distikstofoxide-emissies in het toepassingsgebied van deze verordening. De eerste gedelegeerde handeling wordt uiterlijk op [1 oktober 2023] vastgesteld.";

7) het volgende artikel 11 bis wordt ingevoegd:

"Artikel 11 bis

Rapportage en indiening van de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens

1. De maatschappijen bepalen de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens tijdens een verslagperiode, op basis van de gegevens van het emissieverslag en het in artikel 11, lid 2, bedoelde verslag voor elk schip dat tijdens de verslagperiode onder hun verantwoordelijkheid viel, overeenkomstig de regels die zijn vastgelegd in de krachtens lid 4 vastgestelde gedelegeerde handelingen.
2. Vanaf 2025 [...] dient de maatschappij uiterlijk op 31 maart van elk jaar de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens in bij de verantwoordelijke administrerende instantie, waaronder de emissies in de verslagperiode vallen die uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG met betrekking tot maritieme vervoersactiviteiten moeten worden gerapporteerd, in overeenstemming met de regels die zijn vastgelegd in de krachtens lid 4 vastgestelde gedelegeerde handelingen en die worden geverifieerd overeenkomstig hoofdstuk III van deze verordening (de "op bedrijfsniveau geverifieerde geaggregeerde emissiegegevens").
3. De administrerende autoriteit kan van bedrijven verlangen dat zij de op bedrijfsniveau geverifieerde geaggregeerde emissiegegevens vóór 31 maart indienen, maar niet eerder dan 28 februari.

4. De Commissie is bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 23, teneinde deze verordening aan te vullen met de regels voor de monitoring en rapportage van de op bedrijfsniveau geaggregeerde gegevens en de indiening van de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens bij de administrerende autoriteit.";

8) artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

a) de titel wordt vervangen door:

"Formaat van het emissieverslag en rapportage van op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens";

b) lid 1 wordt vervangen door:

"1. Het emissieverslag en de rapportage van op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens worden ingediend met behulp van geautomatiseerde systemen en gegevensuitwisselingsformaten, met inbegrip van elektronische templates.";

9) artikel 13 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt vervangen door:

"2. De verificateur beoordeelt of het emissieverslag en het rapport dat bedoeld wordt in artikel 11, lid 2, voldoen aan de voorschriften in de artikelen 8 tot en met 12 en in de bijlagen I en II.";

b) de volgende leden 5 en 6 worden toegevoegd:

"5. De verificateur beoordeelt of de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens overeenstemmen met de voorschriften die in de krachtens lid 6 vastgestelde gedelegeerde handelingen zijn vastgelegd.

Indien de verificateur met redelijke zekerheid concludeert dat op de bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens geen materiële onjuistheden bevatten, brengt de verificateur een verificatieverslag uit waarin wordt verklaard dat de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens als bevredigend zijn geverifieerd overeenkomstig de regels die zijn vastgelegd in de krachtens lid 6 vastgestelde gedelegeerde handelingen.

6. De Commissie is bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 23, teneinde deze verordening aan te vullen met de regels voor de verificatie van de op bedrijfsniveau geaggregeerde gegevens en de afgifte van een verificatieverslag.";

10) artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 2, wordt punt d) vervangen door:

"d) de berekeningen die leiden tot de bepaling van de totale [...] broeikasgasemissies en van de totale geaggregeerde [...] broeikasgasemissies die onder Richtlijn 2003/87/EG vallen met betrekking tot maritieme vervoersactiviteiten overeenkomstig bijlage I bij die richtlijn, die moeten worden gerapporteerd op grond van die richtlijn [...] ten aanzien van maritieme vervoersactiviteiten;"

b) het volgende lid 4 wordt toegevoegd:

"4. Bij de beschouwing van de verificatie van de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens beoordeelt de verificateur de volledigheid en consistentie van de gerapporteerde gegevens aan de hand van de door de maatschappij verstrekte informatie, waaronder de geverifieerde emissieverslagen en het in artikel 11, lid 2, bedoelde verslag.";

11) Aan artikel 15 wordt het volgende lid 6 toegevoegd:

"6. Met betrekking tot de verificatie van op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens voldoen de verificateur en de maatschappij aan de verificatieregels die zijn vastgelegd in de overeenkomstig de tweede alinea vastgestelde gedelegeerde handelingen. De verificateur verifieert niet alle emissieverslagen en de verslagen als bedoeld in artikel 11, lid 2, van alle schepen die onder de verantwoordelijkheid van de maatschappij vallen.

De Commissie is bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 23, teneinde deze verordening aan te vullen met de regels voor de verificatie van de op bedrijfsniveau geaggregeerde gegevens met inbegrip van de verificatiemethoden en de verificatieprocedure.";

12) in artikel 16 wordt lid 1 vervangen door:

"1. Verificateurs die de monitoringplannen, de emissieverslagen en de op bedrijfsniveau geaggregeerde emissiegegevens beoordelen en de in deze verordening bedoelde verificatieverslagen en conformiteitsdocumenten afgeven, zijn door een krachtens Verordening (EG) nr. 765/2008 nationale accreditatie-instantie geaccrediteerd voor activiteiten die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen.";

13) in artikel 20 wordt lid 3 vervangen door⁴⁶:

"3. Wanneer schepen gedurende twee of meer opeenvolgende verslagperioden niet hebben voldaan aan de monitoring- en rapportagevoorschriften en de naleving daarvan niet door andere handhavingsmaatregelen is gewaarborgd, en nadat de betrokken maatschappij in de gelegenheid is gesteld haar opmerkingen in te dienen, kan de bevoegde autoriteit van de lidstaat van de aanloophaven een verwijderingsbevel afgeven dat zal worden gemeld aan de Commissie, het EMSA, de overige lidstaten en de betrokken vlaggenstaat. Als gevolg van de afgifte van dat verwijderingsbevel weigert elke lidstaat, met uitzondering van de lidstaat waarvan het schip de vlag voert, het betrokken schip de toegang tot zijn havens, totdat de maatschappij overeenkomstig de artikelen 11 en 18 voldoet aan de monitoring- en rapportageverplichtingen. Wanneer het schip onder de vlag van een lidstaat vaart en een haven van die lidstaat aandoet [...] of er wordt aangetroffen, houdt de betrokken lidstaat – na de betrokken scheepvaartmaatschappij in de gelegenheid te hebben gesteld haar opmerkingen in te dienen – [...] het schip vast totdat de maatschappij haar verplichtingen is nagekomen.

⁴⁶ Aan te passen aan de formulering van de ETS-richtlijn.

Wanneer een schip dat onder de vlag van een lidstaat vaart en niet aan de in de eerste alinea genoemde voorschriften voldoet, wordt aangetroffen in een haven van de lidstaat waarvan het schip de vlag voert, kan de betrokken lidstaat — na de betrokken scheepvaartmaatschappij in de gelegenheid te hebben gesteld haar opmerkingen in te dienen — een bevel tot aanhouding uitvaardigen totdat de scheepvaartmaatschappij haar verplichtingen is nagekomen. De lidstaat stelt de Commissie, het EMSA en de andere lidstaten hiervan in kennis. [...]

Het voldoen aan die verplichtingen wordt bevestigd door de kennisgeving van een geldig conformiteitsdocument aan de bevoegde nationale autoriteit die het verwijderingsbevel heeft afgegeven. Dit lid laat de internationale maritieme regels die van toepassing zijn op gevallen van schepen in nood onverlet."

13 bis) aan artikel 20, lid 5, wordt de volgende alinea toegevoegd:

"De in dit lid bedoelde mogelijkheid om af te wijken geldt niet voor een lidstaat waarvan de verantwoordelijke instantie de administrerende autoriteit van een scheepvaartmaatschappij is.";

13 ter) in artikel 21 wordt lid 2, punt a), vervangen door:

" a) de identiteit van het schip (naam, onderneming, IMO-identificatienummer en registratie- of thuishaven)";

13 quater) in artikel 21 wordt lid 5 vervangen door:

"5. De Commissie beoordeelt om de twee jaar het algemene effect van de sector maritiem vervoer op het wereldwijde klimaat en houdt hierbij onder meer rekening met niet-CO2-gerelateerde emissies of effecten van andere broeikasgassen en deeltjes met een aardopwarmingsvermogen die niet onder deze verordening vallen.";

13 quinquies) het volgende artikel wordt ingevoegd:

"Artikel 22 bis

Evaluatie

De Commissie evalueert deze verordening uiterlijk op 31 december 2024 in het licht van de verdere ervaring met de uitvoering ervan. Bij de evaluatie wordt beoordeeld of het passend is schepen met een brutotonnage van [...] meer dan 400 ton maar minder dan 5000 ton in het toepassingsgebied van deze verordening op te nemen om later eventueel zulke schepen in Richtlijn 2003/87/EG op te nemen of andere maatregelen voor te stellen om de broeikasgasemissies ervan te verminderen. De evaluatie gaat zo nodig vergezeld van een voorstel tot wijziging van deze verordening."

14) artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

a) aan lid 2 wordt de volgende alinea toegevoegd:

"De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, als bedoeld in [...] artikel 6, lid 8, artikel 7, lid 5, artikel 11 bis, lid 4, artikel 13, lid 6, en artikel 15, lid 6, wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd met ingang van de inwerkingtreding van [herziene MRV-verordening].";

b) in de leden 3 en 5 worden de woorden "artikel 5, lid 2, artikel 15, lid 5, artikel 16, lid 3," vervangen door "artikel 5, lid 2, artikel 6, lid 8, artikel 7, lid 5, artikel 11 bis, lid 4, artikel 13, lid 6, artikel 15, leden 5 en 6, en artikel 16, lid 3";

c) aan lid 5 wordt de volgende alinea toegevoegd:

De laatste zin van de eerste alinea is echter niet van toepassing op gedelegeerde handelingen die uiterlijk op 1 oktober 2023 worden vastgesteld overeenkomstig artikel 5, lid 2, tweede alinea, artikel 6, lid 8, tweede alinea, artikel 11, lid 4, en artikel 15, lid 5.

Artikel 2

Inwerkingtreding en toepassing

1. Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
2. Zij is van toepassing met ingang van de datum van inwerkingtreding. Artikel 1, lid 1, punt b), is evenwel van toepassing met ingang van 1 januari 2024.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

BIJLAGE

Bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG wordt als volgt gewijzigd:

de punten 1 en 3 worden vervangen door:

"1. Deze richtlijn heeft geen betrekking op installaties of delen van installaties die voor onderzoek, ontwikkeling en het testen van nieuwe producten en processen [...] worden gebruikt. [...] Indien gedurende de voorgaande desbetreffende periode van vijf jaar waarvan sprake is in artikel 11, lid 1, tweede alinea, gemiddeld meer dan 95 % van de totale gemiddelde broeikasgasemissies bestaat in emissies als gevolg van de verbranding van biomassa die voldoet aan de criteria van artikel 14, vallen installaties niet onder deze richtlijn.

3. Wanneer het totale nominaal thermisch ingangsvermogen van een installatie wordt berekend met het oog op het nemen van een besluit inzake de opnemingservan in het EU-ETS, worden het nominaal thermisch ingangsvermogen van alle technische eenheden die deel uitmaken van de installatie en waarin brandstoffen worden verbrand, bij elkaar opgeteld. Deze eenheden mogen onder andere alle soorten stook- of verwarmingsketels, branders, turbines, verwarmingstoestellen, (smelt)ovens, verbrandingsovens, gloeiovens, draai- of keramiekoovens, droog- en bakovens, drogers, motoren, brandstofcellen, chemische looping-verbrandingseenheden, fakkels en thermische of katalytische naverbranders omvatten. Eenheden met een nominaal thermisch ingangsvermogen van minder dan 3 MW worden bij deze berekening buiten beschouwing gelaten.";

– de tabel wordt als volgt gewijzigd:

i) de tweede rij wordt vervangen door:

"Raffinage van olie waarbij verbrandingseenheden met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 20 MW worden gebruikt	Koolstofdioxide";
---	-------------------

ii) de vijfde rij wordt vervangen door:

"Productie van ijzer of staal (primaire of secundaire smelting) inclusief continugieten, met een capaciteit van meer dan 2,5 t per uur	Koolstofdioxide";
--	-------------------

iii) de zevende rij wordt vervangen door:

"Productie van primair aluminium of aluminiumoxide	Kooldioxide <u>en</u> <u>perfluorkoolstoffen</u> ";
--	--

(a) de vijftiende rij van categorieën van activiteiten wordt vervangen door:

3) "Drogen of calcineren van gips of het produceren van gipsplaten en andere gipsproducten, met een productiecapaciteit van gecalcineerd gips of droog secundair gips van meer dan 20 ton per dag	4) Koolstofdioxide";
---	----------------------

iv) de achttiende rij wordt vervangen door:

"Productie van roet waarbij organische stoffen zoals olie, teer, kraak- en destillatieresiduen worden verkoold, met een productiecapaciteit van meer dan 50 ton per dag	Koolstofdioxide";
---	-------------------

v) de vierentwintigste rij wordt vervangen door:

"Productie van waterstof (H ₂) en synthesegas met een productiecapaciteit van meer dan 25 ton per dag	Koolstofdioxide";
---	-------------------

vi) de zevenentwintigste rij wordt vervangen door:

"Vervoer van broeikasgassen voor geologische opslag in een opslaglocatie waarvoor krachtens Richtlijn 2009/31/EG een vergunning is verleend, met uitzondering van de emissies die onder een andere activiteit uit hoofde van deze richtlijn vallen	Koolstofdioxide";
--	-------------------

vii) na de laatste nieuwe rij wordt de volgende rij toegevoegd, met een scheidingslijn tussen deze rijen:

<p>"Maritiem vervoer</p> <p>Maritieme vervoersactiviteiten van schepen die onder Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad vallen en reizen uitvoeren met het doel passagiers of vracht voor commerciële doeleinden te vervoeren</p>	<p>[...] <u>Koolstofdioxide</u>";</p>
--	---------------------------------------

1) Bijlage II ter bij Richtlijn 2003/87/EG wordt vervangen door:

"BIJLAGE II ter

**Deel A — VERDELING VAN DE MIDDELEN UIT HET MODERNISERINGSFONDS
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 10, LID 1, DERDE ALINEA**

	Aandeel
Bulgarije	5,84 %
Tsjechië	15,59 %
Estland	2,78 %
Kroatië	3,14 %
Letland	1,44 %
Litouwen	2,57 %
Hongarije	7,12 %
Polen	43,41 %
Roemenië	11,98 %
Slowakije	6,13 %

**Deel B — VERDELING VAN DE MIDDELEN UIT HET MODERNISERINGSFONDS
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 10, LID 1, VIERDE ALINEA**

	Aandeel
Bulgarije	<u>4,9</u> %
Tsjechië	12, <u>6</u> %
Estland	2, <u>1</u> %
Griekenland	10, <u>1</u> %
Kroatië	2,3 %
Letland	1, <u>0</u> %
Litouwen	1,9 %
Hongarije	5, <u>8</u> %
Polen	34, <u>2</u> %
Portugal	8, <u>6</u> %
Roemenië	9, <u>7</u> %
Slowakije	4, <u>8</u> %
<u>Slovenië</u>	<u>2,0</u> % "

- 2) De volgende bijlagen worden ingevoegd als bijlagen III, III bis en III ter bij Richtlijn 2003/87/EG:

"BIJLAGE III

ACTIVITEIT DIE ONDER HOOFDSTUK IV bis VALT

<p>Activiteit:</p> <p>1. Uitslag tot verbruik van brandstoffen die worden gebruikt voor verbranding in de sectoren gebouwen en wegvervoer.</p> <p>Buiten deze activiteit vallen:</p> <p>a) de uitslag tot verbruik van brandstoffen die worden gebruikt bij de in bijlage I bij deze richtlijn genoemde activiteiten, behalve wanneer zij worden gebruikt voor verbranding bij het vervoer van broeikasgassen voor geologische opslag (activiteitenrij zevenentwintig);</p> <p>b) de uitslag tot verbruik van brandstoffen waarvoor de emissiefactor nul is.</p> <p>2. De sectoren gebouwen en wegvervoer komen overeen met de volgende emissiebronnen, zoals gedefinieerd in de IPCC-richtsnoeren inzake nationale broeikasgasinventarissen van 2006, met de hierna volgende noodzakelijke wijzigingen van die definities:</p> <p>a) Warmtekrachtkoppeling (wkk) (bronicategoriecode 1A1a ii) en verwarmingscentrales (bronicategoriecode 1A1a iii), voor zover zij warmte produceren voor de in punt c) en d) van dit punt genoemde categorieën, hetzij rechtstreeks, hetzij via stadsverwarmingsnetten;</p> <p>b) Wegvervoer (bronicategoriecode 1A3b), met uitzondering van het gebruik van landbouwvoertuigen op verharde wegen;</p> <p>c) Commercieel / Institutioneel (bronicategoriecode 1A4a);</p> <p>d) Huishoudelijk (bronicategoriecode 1A4b).</p>	<p>Broeikasgassen</p> <p>Koolstofdioxide (CO₂)</p>
--	---

**AANPASSING VAN DE LINEAIRE VERMINDERINGSFACTOR OVEREENKOMSTIG
ARTIKEL 30 QUATER, LID 2**

1. Indien de in hoofdstuk IV bis gerapporteerde gemiddelde emissies voor de jaren 2024 tot en met 2026 meer dan 2 % hoger zijn dan de waarde van de overeenkomstig artikel 30 quater, lid 1, gedefinieerde hoeveelheid voor 2025, en indien deze verschillen niet het gevolg zijn van het verschil van minder dan 5 % tussen de in hoofdstuk IV bis gerapporteerde emissies en de inventarisgegevens betreffende de broeikasgasemissies in de Unie in 2025 afkomstig van UNFCCC-broncategorieën voor de onder hoofdstuk IV bis vallende sectoren, wordt de lineaire verminderingfactor berekend door de in artikel 30 quater, lid 1, bedoelde lineaire verminderingfactor aan te passen.
2. De aangepaste lineaire verminderingfactor overeenkomstig punt 1 wordt als volgt bepaald:

$$[LRF_{adj} = 100\% * ((MRV_{[2024-2026]} - (MRV_{[2024-2026]} + (ESR_{[2024]} - 6 * LRF_{[2024]} * ESR_{[2024]}) - MRV_{[2024-2026]}) / 5)) / MRV_{[2024-2026]}], \text{ waarbij,}$$

LRF_{adj} de aangepaste lineaire verminderingfactor is;

$MRV_{[2024-2026]}$ het gemiddelde is van de overeenkomstig hoofdstuk IV bis geverifieerde emissies voor de jaren 2024 tot en met 2026;

$ESR_{[2024]}$ de waarde is van de emissies van 2024 zoals gedefinieerd overeenkomstig artikel 30 quater, lid 1, voor de sectoren die onder hoofdstuk IV bis vallen;

$LRF_{[2024]}$ de lineaire verminderingfactor is zoals bedoeld in artikel 30 quater, lid 1.]".

3) Bijlage IV bij Richtlijn 2003/87/EG wordt als volgt gewijzigd:

in deel A wordt de rubriek "Berekeningen" als volgt gewijzigd:

i) in de vierde alinea wordt de laatste zin "De emissiefactor voor biomassa is nul." vervangen door:

"De emissiefactor voor biomassa die voldoet aan de duurzaamheidscriteria en de criteria inzake broeikasgasemissiereductie voor het gebruik van biomassa zoals vastgesteld bij Richtlijn (EU) 2018/2001, met alle nodige aanpassingen voor toepassing uit hoofde van deze richtlijn, zoals uiteengezet in de in artikel 14 bedoelde uitvoeringshandelingen, is nul.";

ii) de zesde alinea wordt vervangen door:

"Er worden default-oxidatiefactoren overeenkomstig Richtlijn 2010/75/EU gebruikt, tenzij de exploitant kan aantonen dat voor de activiteit specifieke factoren nauwkeuriger zijn.";

b) in deel B, onder "Bewaking van kooldioxide-emissies", vierde alinea, wordt de laatste zin "De emissiefactor voor biomassa is nul." vervangen door:

"De emissiefactor voor biomassa die voldoet aan de duurzaamheidscriteria en de criteria inzake broeikasgasemissiereductie voor het gebruik van biomassa zoals vastgesteld bij Richtlijn (EU) 2018/2001, met alle nodige aanpassingen voor toepassing uit hoofde van deze richtlijn, zoals uiteengezet in de in artikel 14 bedoelde uitvoeringshandelingen, is nul.";

c) het volgende deel C wordt toegevoegd:

**"Deel C — Bewaking en rapportage van emissies die overeenstemmen met de in
bijlage III bedoelde activiteit**

Bewaking van emissies

De emissies moeten door middel van berekeningen worden gemonitord.

Berekening

Emissies worden met de volgende formule berekend:

Tot verbruik uitgeslagen brandstof × ***emissiefactor***

Tot verbruik uitgeslagen brandstof omvat de hoeveelheid brandstof die door de geregementeerde entiteit tot verbruik is uitgeslagen.

Tenzij brandstofspectifieke emissiefactoren die door onafhankelijke, erkende laboratoria met behulp van aanvaarde analysemethoden zijn afgeleid, nauwkeuriger zijn, worden de standaardemissiefactoren van het IPCC gebruikt, die worden ontleend aan de IPCC-richtsnoeren voor nationale inventarissen van broeikasgassen van 2006 of latere herzieningen van deze richtsnoeren.

Voor iedere geregementeerde entiteit en voor iedere brandstof wordt een aparte berekening gemaakt.

Rapportage van emissies

Iedere geregementeerde entiteit neemt in haar verslag de volgende informatie op:

A. Gegevens ter identificatie van de geregementeerde entiteit, met inbegrip van:

- de naam van de geregementeerde entiteit;
- het adres van de entiteit, met postcode en land;
- de soorten tot verbruik uitgeslagen brandstoffen en de activiteiten waarmee zij de brandstoffen uitslaat tot verbruik, met inbegrip van de gebruikte technologie;
- adres, telefoon-, fax- en e-mailgegevens van een contactpersoon, en
- de naam van de eigenaar van de geregementeerde entiteit en van een eventuele moedermaatschappij.

B. Voor elk type brandstof dat tot verbruik wordt uitgeslagen en gebruikt voor verbranding in de sectoren gebouwen en wegvervoer als omschreven in bijlage III, waarvoor de emissies worden berekend:

- de hoeveelheid tot verbruik uitgeslagen brandstof;
- de emissiefactoren;
- de totale emissies;
- het eindgebruik van de tot verbruik uitgeslagen brandstof, en
- onzekerheid.

De lidstaten treffen de nodige maatregelen om de rapportagevoorschriften te coördineren met eventuele reeds bestaande rapportagevoorschriften, teneinde het bedrijfsleven in dit opzicht zo veel mogelijk werk te besparen."

4) In bijlage V bij Richtlijn 2003/87/EG wordt het volgende deel C toegevoegd:

"Deel C — Verificatie van de emissies die overeenstemmen met de in bijlage III bedoelde activiteit

Algemene beginselen

1. Emissies die overeenkomen met de in bijlage III bedoelde activiteit worden aan verificatie onderworpen.
2. Bij het verificatieproces moeten het verslag uit hoofde van artikel 14, lid 3, en de bewaking tijdens het voorafgaande jaar worden gezien. Hierbij wordt gekeken naar de betrouwbaarheid, de geloofwaardigheid en de nauwkeurigheid van de bewakingssystemen en de gerapporteerde gegevens, en naar informatie inzake de emissies, en in het bijzonder:
 - a) de gerapporteerde tot verbruik uitgeslagen brandstoffen en de daarmee samenhangende berekeningen;
 - b) de keuze en het gebruik van emissiefactoren;
 - c) de berekeningen die leiden tot de bepaling van de totale emissies.

3. De emissies waarover verslag is uitgebracht kunnen alleen worden gevalideerd als betrouwbare, geloofwaardige gegevens en informatie het mogelijk maken de emissies met een hoge mate van zekerheid te bepalen. Voor een hoge mate van zekerheid moet de gereglementeerde entiteit aantonen dat:

- a) de gerapporteerde gegevens vrij zijn van inconsistenties;
- b) de gegevens zijn verzameld overeenkomstig de toepasselijke wetenschappelijke normen, en
- c) de desbetreffende documenten van de gereglementeerde entiteit volledig en consistent zijn.

4. De verificateur krijgt toegang tot alle bedrijfsterreinen en tot alle informatie in verband met het onderwerp van de verificatie.

5. De verificateur houdt rekening met de vraag of de gereglementeerde entiteit geregistreerd is in het kader van het communautaire milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS).

Methodologie

Strategische analyse

6. De verificatie is gebaseerd op een strategische analyse van alle hoeveelheden brandstoffen die door de geregleunde entiteit tot verbruik zijn uitgeslagen. Dit vereist dat de verificateur een overzicht heeft van alle activiteiten waarmee de geregleunde entiteit de brandstoffen voor consumptie vrijgeeft en van het belang van deze brandstoffen voor emissies.

Procesanalyse

7. De verificatie van de overgelegde informatie vindt zo nodig bij de geregleunde entiteit plaats. De verificateur neemt steekproeven om de betrouwbaarheid van de gerapporteerde gegevens en informatie vast te stellen.

Risicoanalyse

8. De verificateur moet alle middelen waarmee de brandstoffen door de gereguleerde entiteit tot verbruik worden uitgeslagen, evalueren met het oog op de betrouwbaarheid van de gegevens over de totale emissies van de gereguleerde entiteit.

9. Aan de hand van deze analyse identificeert de verificateur uitdrukkelijk alle elementen met een groot foutenpotentieel en andere aspecten van de bewakings- en rapportage-procedure die waarschijnlijk zullen bijdragen tot fouten bij de bepaling van de totale emissies. Het betreft hier met name de berekeningen die nodig zijn om de emissies van afzonderlijke emissiebronnen vast te stellen. Bijzondere aandacht wordt besteed aan elementen met een groot foutenpotentieel en aan de desbetreffende aspecten van de bewakingsprocedure.

10. De verificateur houdt rekening met alle risicobeheersingsmethoden die de gereguleerde entiteit toepast om de mate van onzekerheid zo klein mogelijk te houden.

Verslag

11. De verificateur stelt een verslag op over het valideringsproces, waarin wordt vermeld of het verslag bedoeld in artikel 14, lid 3, bevredigend is. In dit verslag komen alle onderwerpen aan de orde die voor het verrichte werk van belang zijn. Er kan worden verklaard dat het verslag bedoeld in artikel 14, lid 3, bevredigend is, als, naar de mening van de verificateur, de totale emissies niet wezenlijk verkeerd zijn weergegeven.

Aan de bevoegdheid van de verificateur te stellen minimumeisen

12. De verificateur is onafhankelijk van de gereguleerde entiteit, voert zijn of haar werk serieus uit op een objectieve, professionele wijze en is vertrouwd met:

- a) de bepalingen van deze richtlijn, alsmede de door de Commissie conform artikel 14, lid 1, goedgekeurde normen en richtsnoeren;

- b) de wet- en regelgevende en administratieve vereisten die van toepassing zijn op de geverifieerde activiteiten; en
 - c) de totstandkoming van alle informatie over alle middelen waarmee de brandstoffen door de geregementeerde entiteit tot verbruik worden uitgeslagen, met name wat betreft de verzameling, meting, berekening en rapportage van gegevens."
-